

Äripäev

esmaspäev 26. jaanuar 2004

nr 16 (2556)

hind 15 kr

23.01.2004 **ÄP** indeks
938,55 +0,91%



23.01.2004 **HEX** indeks
6761,94 -0,11%



Bensiin kallineb sel nädalal

Kütusefirmad tõstavad sel nädalal bensiiniliitri hinda 30–50 senti liitri kohta. Üle 50 senti bensiiniliitri hind ei tõuse, kinnitas Statoil Eesti peadirektor Epp Kiviaed.

lk 3



Epp Kiviaed

Enam hullemaks minna ei saa

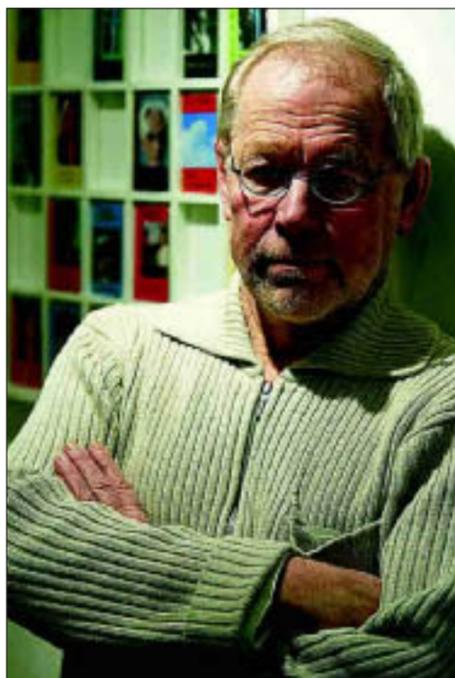
Viisnurk on jõudnud seisu, kust hullemaks minna ei saa. Kahjumis ettevõtte tahab müüa spordivarustuse ja ehitusmaterjalide tootmise ning keskenduda mööbli valmistamisele. **lk 24, 29**

Viisnurga nõukogu liikme Joakim Heleniuse sõnul peab vabrik arendama mööblitootmist, mis jääb uue juhi Toivo Kuldmäe ülesandeks.

Ratia ootab Viisnurgalt vastust

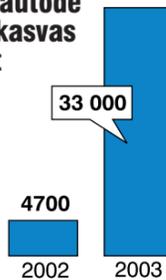
Mööblitootja AS Viisnurk koostöö võimalikkus Marks & Spenceriga peaks selguma selle nädala lõpus, kuna selleks ajaks ootab Ristomatti Ratia tootja hinnapakumist tema disainitud mööblile. **lk 2**

Disainer Ristomatti Ratia ütles, et Marks & Spencer on tema mööbliloonis juba heaks kiitnud.



Kasutatud autode sissevedu kasvas hüppeliselt

sissetoodud autosid tk
Allikas: Kauppalehti



Soomes hoogustus automüük

Soomes mullu alanenud automaks kasvatas kasutatud autode sissetoomist seitse korda, aitas suurendada uute autode müüki ning lisas autoalale üle tuhande töökoha. **lk 7**

Geeniprojekt ootab rahastajaid

Valitsus moodustas töögrupi, mille ülesanne on leida geeniprojekti rahastamisega seonduvatele probleemidele kahe kuu jooksul lahendus. **lk 8**

Ettevõtlustoetused loovad vähe töökohti

Riigikontrollis valmiv audit väidab, et riik ei väärtusta ettevõtlustoetuste eest töökohtade loomist. **lk 5**

kinnisvara

Tehingud vallasasjadega **lk 10**

ärikoolitus

Valega tööle pürgimine **lk 15**

summary p 28

Äripäev

online

Maksmata tervisekaitsetrahvid antakse sissenõudmiseks kohtutäituritele

Kohtutäiturid hakkavad sisse nõudma tervisekaitseinspektori määratud trahve, mida pole ära makstud.

Tervisekaitseinspeksioon teatas, et tervisekaitseametriki määratud trahvid on jätnud tähtjaks tasumata 24 juriidilist ja füüsilist isikut kokku 55 000 krooni ulatuses. Kõikide võlgni-kega hakkavad tegelema kohtutäiturid.

Kokku trahvisid tervisekaitseinspektorid 2003. aastal 790 füüsilist ja juriidilist isikut 1 069 245 krooniga.

Tööstusriikide madalad intressid tekitavad arenevatel turgudel uut mulli

USAs jt arenenud riikides püsivad madalad intressid on suunanud rahavood arenevatele turgudele, nagu juhtus 1997. aasta Aasia finantskriisi eel.

Sellele ohule viitasid Davosis koos olevad maailma pankurid ja ökonomistid.

Eelmisel aastal kasvasid investeeringud arenevate turgude aktsiasse ja obligatsioonidesse üle 50%, küündides 187 miljardi dollarini. Need andmed esitas USA Institute of International Finance. Selleks aastaks prognoosib ta selleks summaks 196 miljardit dollarit.

Porschet häirib sportautode kehv müük

Porsche poolaasta maksueelne kasum kasvas tänu luksusmaasturi Cayenne tugevale müügile, kuid sportautode kehvad müüginäitajad on investoritele pinnuks silmas.

Saksa autoootja 2003.–2004. majandusaasta esimese poolaasta maksude-eelne kasum kasvas 207 mln euronit ehk 11%, kirjutas uudisteagentuur Reuters. Samuti lubas maailma kasumlikem autootja näidata ka käimasoleval poolaastal käibe ja kasumi kasvu.

Porsche AG müüs poolaastaga 32 410 autot, mida on 30% enam kui aasta eest. Kasv tuli tänu luksusmaasturi Cayenne tugevale müügile. Sportmudelite 911 ja Boxsteri müügimahud langesid aga vastavalt 26% ja 44%.

Kallid kliendid ja
koostööpartnerid!

Alates 16. jaanuarist
2004 on Nordea
Kindlustuse Eesti AS
uueks ärinimeks
Nordicum
Kindlustuse Eesti AS

MÖÖBEL ■ Marks & Spencer kiitis Ratia joonised heaks**Ratia ootab Viisnurgalt vastust nädala lõpuks**

Mööblitootja ASi Viisnurk koostöö võimalikkus Marks & Spenceriga peaks selguma selle nädala lõpus, sest selleks ajaks ootab Ristomatti Ratia tootja hinnapakumist tema disainitud mööblile.

Liis Kängsepp

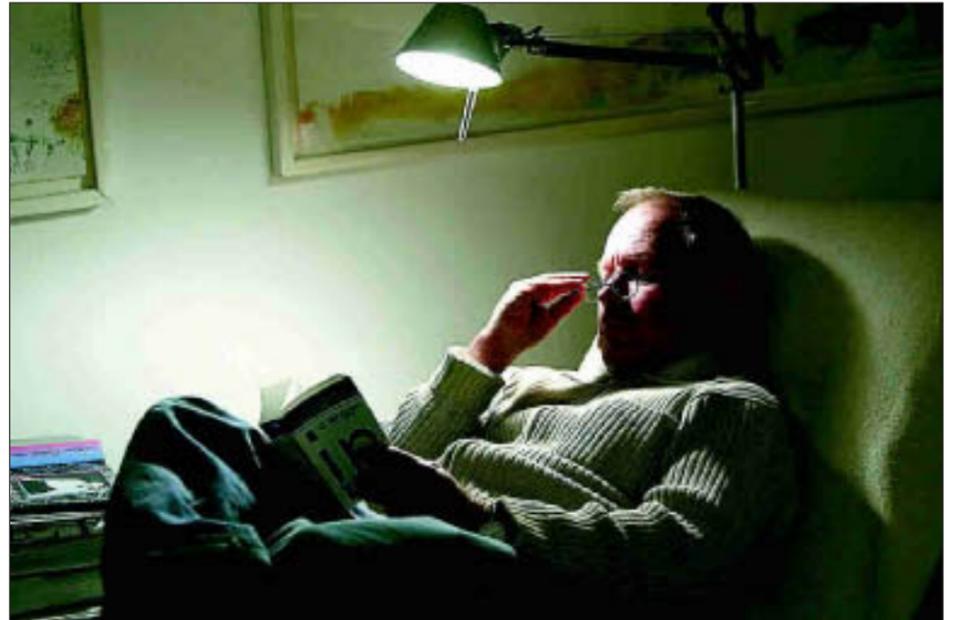
liis.kangsepp@aripaev.ee

“Siiamaani on kõnelused hästi läinud,” ütles Ratia. “Marks & Spencer on heaks kiitnud joonised, mis ma neile saatsin.”

Edasine oleneb Ratia sõnul Viisnurga hinnapakumise ning transpordikulude suuruselt. “Praegu on pall minu nurgas, pean Viisnurgale saatma joonised, et nad saaksid selle põhjal teha hinnapakumise.” Joonised tahab Ratia teele panna lähapäevadel, Viisnurga vastust ootab soomlane võimalikult ruttu. “See tuleb kiiresti ära teha, arvatavasti selle nädala jooksul.”

Kuni reedeni oli Ratia huviga Viisnurga vastu kõige tihedamalt seotud tänaseks juba ettevõtte endine juht Tiit Arro, kelle sõnul pole Ratia pakumisel Viisnurga seisukohast praegu mingisugust strateegilist tähtsust. “Kas te tõesti arvate, et ühte mööblisarja hakatakse tegema pärast üht telefonikõnet, üht e-maili ja üht tehasekülastust?”

Arro sõnul on Marks & Spen-



Soome disainer Ristomatti Ratia puhkamas reede õhtul oma Tallinna kodus Kaupmehe tänaval pärast kohtumisi kolme Eesti mööblitootjaga.

Foto: Raul Mee

cer selline hiid, kelle otsustusprotsess ainuüksi võtab 6–12 kuud aega. “Sellest hoolimata, mida meie Ratiaga siin räägime,” lausus Arro.

Kuigi Arro enam ise Ratiaga kohtumisel ei osalenud, prognoosis ta, et mingisugustest läbirääkimise tulemustest võib rääkida alles 3–4 kuu pärast. “Nädalaga ei muutu sellises suures tootmisettevõttes mitte midagi.”

Viisnurk pole aga ainus Eesti mööblitootja, kellega koostööst Ratia on huvitatud. Läänemaal asuva OÜ Hapa Group tegevdirek-

tori Eugen Vegesi teada ostis Ratia Pesapuu kauplusest hiljuti nende toodetud mööblit.

“Ma ei tea, kas ta ostis endale või näidiseks,” ütles Veges, kelle sõnul on nad Ratiaga olnud kirjavahetuses ning sel nädalal ootab ta Ratia kõnet, et kokku leppida kohtumine. Vegesi sõnul on Ratia huvi firma jaoks üsna igapäevane nähtus, sest suhtlemine klientidega toimub pidevalt. “Ega meie ei lähe õhku täis, kui keegi tunneb huvi,” sõnas Veges naerdes. “Meile ei ole see elu ja surma küsimus.”

Marks & Spencer on selline hiid, kelle otsustusprotsess ainuüksi võtab 6–12 kuud aega. Sellest hoolimata, mida meie Ratiaga siin räägime.

Tiit Arro, Viisnurga endine juht

Praegu toodab Ratia disainitud mööblit Eestis OÜ Woodman, kus soomlasel on ka väike osalus. Veel on Ratia teinud koostööd Euroopa suurima õueküünalde tootja ASiga Hansa Candle.

Marks & Spencer, mis tegutseb 30 riigis, kuulub maailma suuremate riiete, toidu- ja kodukaupade jaemüüjate hulka. Ettevõtte aastakäive ulatub 8 miljardi naelani (ca 200 mld krooni), põhituruks on Inglismaa, kus asub 300 kaubamaja.

Eestist on Marks & Spenceriga varem koostööd üritanud teha Kreenholm, kuid endise juhi Meelis Virkebau aastatepikkune ponnistus ei kandnud vilja.

■ vt ka 22. jaanuari Äripäeva

Kaebus K-Raua peale oli aegunud

Tallinna halduskohus tunnistas Kesko Oyj kaebuse KR Kaubanduse ASile kuuluva kaubamärgi K-Raua registreerimise kohta aegunuks.

Lähtuvalt seaduses sätestatud tähtjast hilines Kesko Oyj kaebuse esitamisega vähemalt

pool aastat, teatas KR Kaubanduse AS oma pressiteates.

Kesko Oyj esitas Tallinna halduskohtule 31. jaanuaril 2003 kaebuse, milles vaidlustas KR Kaubanduse ASile kuuluva kaubamärgi K-Raua registreerimise patendiameti poolt 2001. aastal.

Tallinna halduskohtu 19.

jaanuari 2004 määruse kohaselt on kaebus esitatud pärast selleks ettenähtud tähtjast möödumist. Tulenevalt halduskohtumenetluse seadustikust saadakse registreerimise otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul.

“KR Kaubanduse AS kasutab K-Raua kaubamärki Eestis alates 1993. aastast,” ütles KR

Kaubanduse ASi tegevdirektor Tõnu Tanvell.

Neljapäeval teeb Tallinna linnakohus otsuse KR Kaubanduse ASi hagi suhtes, milles palutakse keelata ära K-Raua kaubamärgi kasutamine Eestis. Kaubamärgi K-Raua kasutab Eestis Kesko kontserni kuuluv Rautakesko AS. AP Online

Rahvusvahelised
kaubaveod

ja logistilised teenused

Skandinaaviasse ja Lääne-Euroopasse



Vedage meiega



Allando Trailways
international transportation and forwarding company

Telefon 669 1011, Narva mnt. 53-11, 10152 Tallinn

AUTOKÜTUS ■ Suurem hinnatõus ootab ELiga liitumist

Alanud nädalal tõuseb bensiini hind

Kütusefirmad tõstavad sel nädalal bensiiniliitri hinda 30–50 senti liitri kohta.

Peeter Raidla

peeter.raidla@aripaev.ee

“Mingit šokihinda me ei kehtesta, üle 50 senti bensiiniliitri hind ei tõuse,” tunnistas Statoil Eesti peadirektor Epp Kivi-aed. “Konkreetselt otsuse langetame esmaspäeva hommikul juhtkonna koosolekul.”

Neste Eesti peadirektor Indrek Kaju oli veelgi napisõnalisem, loobudes igasugustest kommentaaridest võimaliku hinnatõusu kohta. Küsimusele, kas ka Neste täna bensiini hinda tõstavad, vastas Kaju: “Ma ei kommenteeri.”

Alexela Oili jaemüügijuht Aivar Rääm tõdes, et vajadus hinnatõusu järele on juba pike-mat aega, ehkki keegi pole seda sammu veel ette võtnud.

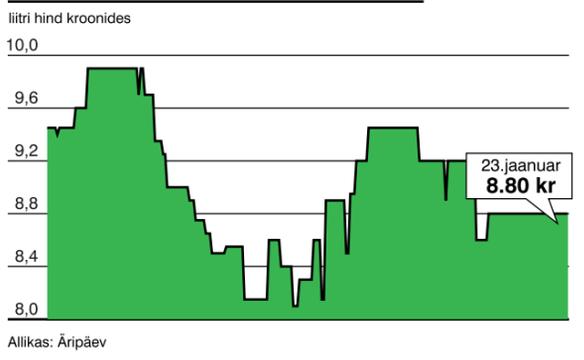
“Konkurents, eriti Tallinnas, on äärmiselt tihe, sellest ka praegune madal hinnatase,” ütles Rääm. “Kui turuliidrid hinda tõstavad, läheb Alexela sellega kindlasti ka asa. Meie ise oma turuosaga ei suuda hindu juhtida.”

Hinnatõu algas 2001. aasta kevadel, mil juhtivad kütusemüüjad alustasid agressiivset klientide hõivamise poliitikat. Juhtrolli selles sõjas on etendanud just Neste ja Statoil. Läänud aasta lõpukuudel pole suuremaid hinnakõikumisi siiski olnud ning alanud nädal töötab selles vallas taas pingeid kruvida.

Kui uskuda Statoil Eesti juhi sõnu, siis enam kui kroonist bensiini hinda tõusu lähapäevil siiski ei tule, ehkki mitmed analüütikud on seda ennustanud. Järsk hinnatõus jääb ilmselt ikkagi ootama 1. maid, mil autokütuse aktsiis tõuseb krooni võrra ning mis koos käibemak-



Bensiini 95E hind Järve automaattanklas



Eile maksis bensiini 95E liiter Neste Järve tanklas 8,80 krooni.

Foto: Andras Kralla

suga lisab bensiiniliitri hinnale automaatselt 1 krooni ja 18 senti.

Äripäeva börsitoimetuse juht Tõnis Oja juhtis oma eelmise nädala analüüsis tähelepanu sellele, et Eesti jaemüügiturul on samalaadselt USA turuga aktiivsem hinnalangemisperiood just kevadel ja sü-

gisel, sest tarbimine on siis väiksem ning turuosa laiendada veidi lihtsam. Enne kevade saabumist, jaanuaris-veebruaris, mil laovarude kahanemine on küllaltki tavapärase nähtus, kergitatakse aga hinda. Seega võib alanud nädalal meid ees ootavale bensiini hinda tõusule järgneda mõne kuu pärast

taas langus, et siis maist aktsiisitõusu survele uuesti kerkida.

Samas on teada, et lisaks turuvõitluse mõjutavad bensiini jaehinda ka nafta hind maailmaturul ning dollari kurss. Alexela Oili üks juhte Aivar Rääm toonitas, et kütuse hind maailmaturul oleks eeldanud hinnatõusu Eestis juba varem.

Üheksa kuuga täidetud 58% piimakvoodist

Üheksa kuuga toodeti 58% aastaks välja jagatud piimakvoodi kogusest, teatas põllumajanduse registre ja informatsiooni amet (PRIA).

Täna saab PRIA 2444 piimakvoodi omanikule teatise selle kohta, kui palju piima on iga tootja turustanud ja kui suure osa talle määratud kvoodist esimese üheksa kuuga ehk eelmise aasta aprillist kuni detsembrini täitnud.

Praeguseks on 2444 tootjale määratud kokku 641 499 tonni suurune piimakvoot, sellest 618 856 tonni on tarnekvoot ja 22 643 tonni on otseturustuskvoot.

Kvoodiaasta üheksa kuu jooksul turustati piima 374 916 tonni ulatuses, mis moodustab 58% kogu aastastest kvoodiko-

gusest. Tööstustele tarnisid loomapidajad 365 631 tonni piima, mis on 59% aastastest tarnekvoodist ja otse lõpptarbijatele turustasid 9285 tonni piima, mis on 41% aastastest otseturustuskvoodist. Andmed pärinevad otseturustajate ja tööstuste poolt PRIA-le esitatud aruannetest.

Kvoodiaasta algas 2003. aasta 1. aprillil ja lõpeb käesoleva aasta 31. märtsil. Toorpiima tootmiskvoot jaguneb tarnekvoodiks ja otseturustuskvoodiks. Piimatööstustel tuleb pärast iga kuu lõppu esitada PRIA-le aruanne kokku ostetud piima kohta. Nii selgub tarnekvoodi omanikel tuleb iga kolme kuu järel esitada PRIA-le aruanne turustatud piima ja piimatoodete kohta. Nii selgub täidetud otseturustuskvoodi kogus. ÄP Online

Tallinlastel viimane aeg ID-kaarti taotleda

Rahvastikuregistris tallinlasena arvel olevad linna ühistranspordi kasutataval inimestel on ID-kaardi soetamiseks aega jaanuari lõpuni.

Vastasel korral jäävad tallinlased 1. märtsist kehtima harkavast ID-kaardil põhinevast sõidusoodustusest ilma, teatas Raepress.

Kodakondsus- ja migratsiooni amet soovib 1. märtsiks ID-kaardi kättesaamiseks taotluse

esitamiseks kiirustada, sest õigesti täidetud taotluse saabumise KMAse kuni dokumendi kättesaamiseni kulub 30 päeva.

Tallinna ühistranspordi kasutamise perioodikaardid asenduvad 1. märtsil ID-kaardil põhineva virtuaalse makse- ja kontrollisüsteemiga, paberil säilivad vaid üksikpiletid ja kalimad, mittetallinlastele mõeldud sõidukaardid. ÄP Online

Maailmas 186 mln töötut

Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) andmeil kasvas 2003. a maailmas töötute arv poole miljoni võrra ja oli kokku 186 miljonit.

Töötuse kasv on eelmiste aastatega võrreldes aeglustunud ja ILO peadirektor Juan Somavia avaldas lootust, et kui prognoosid maailmamajanduse tõusust peavad paika, siis peaks

hõive olukord tänava parane-ma, kirjutas Reuters.

Üldiselt on maailma töötusmäär püsinnud stabiilselt 6,3% tasemel. Tööstusriikides oli mullu töötuid 6,8% aktiivsest rahvastikust, Ladina-Ameerikas 8%, kusjuures see vähenes veidi. Töötus kasvas aga Ida-Aasias, Lähis-Idas ja Põhja-Aafrikas. ÄP Online

PEUGEOT.
5 AASTAT TURULIIDER

www.peugeot.ee
Uus keskus: Sõpruse pst 151

PEUGEOT. UNUSTAMATU SÕIDUELAMUS.





Gaselli Kongress

Hind 3600 kr (km-ga 4248)
Lisainfo ja registreerimine:
<http://www.aripaev.ee/seminar> või 667 0233

Eesti Väike- ja Keskettevõtete Kongress ja Äripäeva Gaselli TOPi autasustamine
29. jaanuaril 2004 Tallinnas Reval Hotel Olümpias

Kongressile järgneb Eesti kiiresti arenevate väikefirmade – Äripäeva Gaselli TOPi võitjate autasustamisõhtu klubis Bonnie & Clyde.

Peatoetaja: **Hansapank** Head mõtted saavad alati teoks Kongressi korraldaja: **Äripäev**

Imre Sooäär, Aivar Rehe, Andrei Korobeinik, Maive Rute, Mai Parras, Meelis Atonen, Evelin Hiie, Alar Tamming, Peeter Puskai, Kuldar Leis, Andres Sutt, August Kull



Urmas Kaarlep, audiitor- ja ärikonsultatsioonifirma PricewaterhouseCoopers vastutav partner:

“Kotter rõhutab, et tunnete mõjutamine on muudatuste protsessis hädavajalik. Kui me sisimas tunneme, et tegemist on õige asjaga, siis me ka läheme muutustega kaasa.”

John P. Kotter, Dan S. Cohen

MUUDATUSTE KESKMES
Tösielulood organisatsioonide muutmisest

Hind 389.-

Tellimine klubi@aripaev.ee või telefonil 667 0108

Äripäev

ETTEVÕTLUSTOETUS ■ EASi väitel pole töökohtade loomine ainus toetuse tõhususe näitaja

Riigikontroll: toetused ei loo piisavalt töökohti

Riigikontrollis on valmimas audit, milles heidetakse ette, et riik ei väärtusta riigi enda raha eest jagatavate ettevõtlustoe- tuste eest töökohtade loomist.

Heidit Kaio

heidit.kaio@aripaev.ee

Riigikontrolli hinnangul pole riik toetuste andmisel piisavalt täpsustanud, et mis aja jooksul, kui palju, mis kvaliteet- diga töökohti peaks tekkima ja kui suur võiks olla töökoha riigipoolne maksu- mus.

Riigilt toetusi saanud ettevõtjad pole riigikontrolli seisukohaga nõus. "Meie saime toetuse tee asfalteerimiseks kontori juurde, kuid ka see aitab töökoh- ti luua," ütles Grei- ner Packagingi juhatuse liige Raivo Raaga. "Välispartnerid ei anna tellimusi porimülkasse ja kui on uusi tellimusi, siis saab luua ka uusi töökohti," ütles Raaga.

Balti suurim jogurtitootja Greiner Packagingi ja pal- kamajade ehitaja Palmatin taot- lesid koos ja said läinud aastal ligikaudu miljonikroonise toe- tuse ettevõtte juurde asfalteer- itud tee ja parkimisplatside

▲

ehituseks. Tegemist oli Harju- maa läinud aasta suurima ette- võtlustoe- tusega.

Majandus- ja kommunikati- siooniminister Meelis Atoneni hinnangul ei saa kohustada et- tevõtteid töökohti looma ja neid hoidma, sest see mõjuks ettevõtte efektiivsusele. "Kohustades ettevõtet töökohti looma ja hoidma võib see toimub arenguinves- teeringute arvel," ütles Atonen.

Ettevõtteid ei saa kohustada töökohti looma ja neid hoidma, sest see mõjuks ettevõtte efektiivsusele.

Meelis Atonen, majandusminister

Riigikontroll ei soovinud kommenteerida alles veebru- aris avalikustamisi- se kuuluvat audi- tit, sest seda keelab seadus.

Riigikontroll jälgis nende toetuste tulemuslikkust, mida jagavad Ettevõtluse Arendami- se Sihtasutus (EAS), tööturu- amet stardiabina ning KredEx ettevõtluslaenu tagatisena. Et- tevõtlustoe- tusi jagavad asutu- sed kuuluvad majandus- ja kommunikatsiooniministeeriu- mi haldusalasse.

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse pressiesindaja

möönis, et riigi ootus töökoht- tade loomiseks on oluline, kuid mitte ainus näitaja toetuste tõ- hususest.

Sihtasutus märkis, et mitmes regioonis on olemasolevate töö- kohtade säilitamine sama täht- tis kui uute loomine. Samuti, kui ettevõtte konkurentsivõime ja käive toetuse tulemusena suurenevad, siis tähendab see ettevõtte laienemist ning seda, et läheb vaja uusi töötajaid, avaldas agentuur oma sei- sukoha.

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus jagas läinud aastal toetusi 300 mln krooni eest li- gikaudu 3000 projektile.

Läinud aastal andis KredEx välja laenu tagatisi 159 mln krooni eest 190 ettevõtjale.

Riigikontrolli etteheited

ettevõtlustoe- tusi jagades pole piisavalt selge:

- periood, mille jooksul riik ootab toetatud ettevõtjalt uue töökoha loomist, ja samuti periood, kui kaua peaks see töökoht minimaalselt püsima
- loodava töökoha keskmine riigile vastuvõetav maksumus ning nende oodatav arv ja kvaliteet

Allikas: Äripäev

Riik loob tänavu uue fondi

■ Lähema poolteise kuu jooksul peaks valitsus kiitma heaks ettevõtluse riskiprojektide uue toetusfondi loomise põhimõtted. Innovaatiliste projektide elluviimiseks peaks riskikapitali fond asutatama juba käesoleval aastal.

"Nagu nimigi ütleb, ei pruugi üheksa projekti kümnest tule- must anda," ütles valitsuse arendusnõunik Raul Malmstein. "Sa- mas üks õnnestunud ettevõtmise peaks olema sedavõrd edukas, et taastoodab ebaõnnestumiste kulud."

Riskid, mida fond võtab, seisnevad selles, et toetatava projek- tiga samaaegselt võib turule tulla uusi või alternatiivseid tehnolo- loogiaid.

Veebruari lõpus või märtsi alguses peaks valitsus kabinetistun- gil heaks kiitma fondi asutamise õiguslikud raamid ja võimalikud erasektori partnerid. Koostööpartnereid suurte ettevõtete seast alles hakatakse otsima.



Riigi toetuse abil rajatud teel kõndiva Greiner Packagingi juhatuse liikme Raivo Raaga sõnul ei anna välispartnerid tellimusi ettevõttele, mis asub porimülkas.

Foto: Raul Mee

Majanduskriisis Ungari vahetab rahandusministrit

Ungari eelarvepuudujääk käri- ses 2003. aastal 5,6 protsendi- le SKTst ja parlament püüab kriisi lahendamiseks uut rahan- dusministrit rutem ametisse saada, kirjutas Taloussanomat.

Uus rahandusminister Tibor Draskovics pidi alustama 15. veebruaril, kuid parlament üri- tab vahetuse ära teha juba sel nädalal.

Ungari tahab langetada eel- arvepuudujäägi aastaks 2005 alla 3 protsendi SKTst. Kuid sel- le saavutamise nõuab tõsiseid jõupingutusi, sest selle aasta puudujääk on paisunud plaani- tud 3,8 asemel 4,6% suuruseks.

Lisaks on Ungaril keskpang pidanud forinti kaitseks kergitama baasintressi 12,5 protsen- dile.

ÄP Online

Fortum plaanib Tartu elektrijaama

Põhjamaade elektrigi- gant Fortum Heat & Energy koostöös Tartu ärimees Tiit Veeberiga plaanivad endiselt Tartusse poole miljardi kroonist elektrijaama.

Kristiina Randmaa

kristiina.randmaa@aripaev.ee

▲

Elektrijaam, mille elektri- energiast oleks 75% kohusta- tud ära ostma Eesti Energia, näpistaks umbes 2 protsenti vii- mase energiaturust.

"Plaanime oma haaret suu- rendada," ütles Fortum Heat & Energy president Risto Riekko, viidates Fortumi jõulisele tegu- semisele Poolas ja Leedus. Te- ma sõnul teeb Fortum Tartus

eeluuringut, et vaadata, kuidas kavandatav elektrijaam Eesti turul läbi lööks.

Riekko sõnul tuleb elektri- jaam vaid juhul, kui Eesti riik tuleb ettevõtmisele vastu ja avab praegu suletud energia- turu. Fortum Tartu jaoks lasub probleem energia müügis. Kui 75% energiast, mis toodetak- s biokütusest, peaks seaduse jär-

gi fikseeritud hinna alusel os- tetama Eesti Energia poolt, siis ülejäänud 25% jaoks, mis too- detaks biokütuseks mittekvali- fitseeruvast turbast, lahendust pole. Eesti Energia poolt lisan- dud ülekandetasu muudaks energia hinna liiga kõrgeks.

Riekko sõnul tekib elektri- jaam Tartusse 6-7 aasta pärast, kui riik ettevõtmist toetab.

PEUGEOT.
EESTIS AASTAST 1995

www.peugeot.ee
Uus keskus: Sõpruse pst 151

PEUGEOT. UNUSTAMATU SÕIDUELAMUS.





11. veebruaril

ilmub
Äripäeva
erileht

TÖÖSTUS

Reklaampinna broneerimine kuni
27. jaanuarini

- Tööstusettevõtte tehnika, seadmed, sisustus, selle soetamise võimalused ja erinevad lahendused
- Euroopa Liit – mõtted ja arvamused enne lävepaku ületamist
- Võtmesõna on metsauendus
- Vaated tulevikuenergeetikale
- Eesti brändid maailmas
- Jäätmed, mida me päevast päeva tekitame
- Töökaitseõud ja tööohutus

Romeo Smirnov
reklaamimüügi
projektijuht
Tel 667 0068, 051 666
55, faks 667 0200,
romeo@aripaev.ee

Äripäev

25. VEEBRUARIL LOGISTIKA

- Kuidas saab kaubastatistika Intrastat edastamist mugavamaks muuta?
- Optimaalsete laovarude hindamine
- Probleem – teenuse ostja ostab vaid hinda
- Kuidas mõõta logistika efektiivsust firmas?
- Meretransport. Hinnanäited, tarneajad jms
- Efektive tarneahela kolm tunnust
- Mis on logistilised kulud?
- Intervjuu
- Kas osta uus või vana laotehnika?
- Millal ei kata kindlustus transpordil tekkinud kahju?
- Mis on Incoterms ja milleks neid vaja on?
- Töökultuur Läti logistikasektoris
- Spetsiifiliste kaupade transport
- Tootmislogistika
- Logistikajuht kuulub firma tippjuhtkonda. Millist mõju see avaldab?
- Ekspedeerijad ja transpordifirmad – turuosad 2002.
- Kullriteenuse uudised
- Ülevaade Soome Logistikamessilt
- Muu kasulik ja päevakajaline info

Reklaampinna broneerimine ja algmaterjalide
esitamine reklaami kujundamiseks kuni **30. jaanuarini**
Valmisreklaamid esitada hiljemalt **17. veebruariks**

Reklaami projektijuht
Maria Tammeorg
maria.tammeorg@aripaev.ee
telefon 667 0021, 052 15 099
faks 667 0200

Toimetaja
Rivo Sarapik
rivo.sarapik@aripaev.ee
telefon 667 0181

Äripäev



Tule reporteriks!

Tere, mina olen Inno.

Ma olen Äripäevas töötanud kokku seitse aastat, seda nii toimetaja kui reporterina. Vahepeal käisin mõneks kuuks ära, kui asutasin konkureerivat uudistekanalit, aga tulin uuesti tagasi.

Äripäev pakub ajakirjanikule mitmeid erinevaid võimalusi: lisaks toimetusetööle, st artiklite kirjutamisele saab juhtida konverentse ja kirjutada raamatut. Enne Äripäeva tulekut olin veendunud, et ma ei saa majandusajakirjanikuna hakkama. See tundus nii võõras valdkond. Aga elu näitas, et kõike on võimalik õppida. Praegu pean kodus omaenda ettevõtte raamatupidamist.

Töökultuurilt ja tehniliselt tasemelt on Äripäev teistest väljaannetest sammu võrra ees. Kui Äripäeva tööle tulin, ootasid töölaud, visiitkaardid ja telefon eraldi numbriga mind juba ees. Selline tase jääb mulle eluks ajaks meelde. Täna on enamikul Äripäeva ajakirjanikest laptop-arvutid ning Äripäev on pannud koju internetiühenduse. Internetipõhine töö aitab paindlikult oma aega juhtida, näiteks ka väikse lapse kõrvalt kodus töötada. Julgen arvata, et Äripäeva töötaja pole oma töö ori.

Nii nagu igas organisatsioonis, on ka Äripäevas oma puudused. Näiteks see, et tippjuhid on noored ja nende kohad niipea ei vabane. Ülejäänud pisemate puuduste kõrvaldamiseks saab aga iga töötaja midagi ära teha. Iga organisatsioon on just selline nagu on tema liikmed. Soovitan julgelt proovida.

Kui soovid saada Inno kolleegiks, siis saada CV ja sooviavaldus **9. veebruariks** malle.heerde@aripaev.ee. Lisainfo soovi korral helista uudistetoimetuse juht Raimo Ülaverile 667 0091.

Äripäev

AUTOD ■ Kohtuasi liiga suure automaksu vastu viis maksu alandamiseni

Soomes oli vilgas autoostuaasta

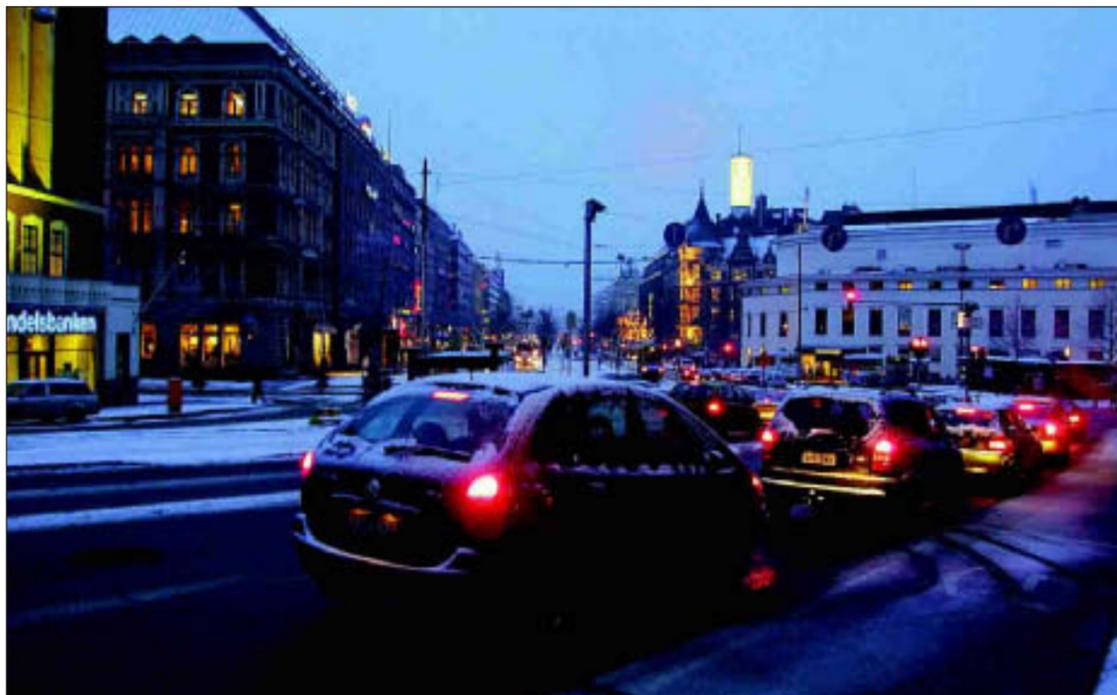
Soomes mullu alanenud automaks kasvatas kasutatud autode sissetoomist seitse korda, aitas suurendada uute autode müüki ning lisas autoalale üle tuhande töökoha.

Tõnis Arover

tonis.arover@aripaev.ee

Soome tolli teatel toodi 2003. aastal välismaalt ehk põhiliselt Saksamaalt Soome üle 33 000 sõiduauto, mis 2002. aastaga võrreldes on seitse korda rohkem. Tänu seadusemuudatusele oli kasutatud auto ostmine Saksamaalt muutnud ca 15% soodsamaks kui Soomes.

Soomes on Euroopa Liidu üks suuremaid automakse ja kuni 2002. aastani kehtisid Soomes turu kaitseks väga kõrge autode sissetoomise tollimaksud. Olukorda muutis Antti Siilini kohtuasi. Too mees oli ostnud Saksamaalt Mercedes-Benzi, mille eest tuli tal Soomes maksta ostusummast kaks ja pool korda suurem summa tolli- ja käibemaksuks. Ta andis asja Soome kohtusse ja too saatis selle edasi ELi kohtule. Euroopa kohus leidis, et talt oli võetud 60% üleliia maksu. Kohus otsustas ühtlasi, et autode tollimaks ei tohi olla kõrgem kui Soomes müüdava sama vana auto maks. Soome toll hakkas uut arvestust rakendama 2002. aasta septembris kohe



Kuna Soomes on hoogustunud pruugitud autode sissevedu, moodustasid eelmisel aastal sõiduautodest enam kui poole sellised, mille keskmine vanus oli üle kümne aasta.

Foto: All Over Press

pärast kohtuotsuse teatavaks tegemist.

Uus automaksuseadus võeti parlamendis vastu 2003. aasta veebruaris ja hakkas mais kehtima tagasiulatava jõuga.

Seaduse vastuvõtmine venis

Seaduse pikaldane vastuvõtmine tekitas Soomes parajat segadust. Rahul ei olnud ei toll ega autoostjad. Soome tolli peadirektor Tapani Erling kurtis, et uus seadus tõi tohutult tööd juurde, sest tollil tuleb maksu-

de nõudmiseks tegelda autode väärtuse määramisega. 23 000 rahulolematut autoostjat esitas pärast seaduse vastuvõtmist tollile kaebuse ja taotles maksude täiendavat alandamist.

Uue automaksuseaduse mõjul kasvas ka uute autode müük umbes viiendiku. Kokku oli Soomes mullu uute sõiduauto- de registreerimisi 147 419, mis ületas kuhjaga autokaupmeeste aasta alguse müügiprognoosi. Eelmise aastaga võrreldes suurendasid müüki kõik automargid, välja arvatud Volvo ja Chrysler. Kui sissetoodud auto-

dest olid populaarseimad luksuslikumad mudelid, nagu Mercedes-Benz, BMW, Audi ja Volvo, siis uute autode müügi tippkolmikusse kuulusid Toyota, Volkswagen ja Ford.

Eelmise aasta lõpul oli Soomes kokku 3,98 miljonit autot, neist sõiduautosid 2,26 miljonit. Et välismaalt jätkub suhteliselt vanade autode toomine, siis oli sõiduauto- de keskmine vanus Soomes 10,4 aastat.

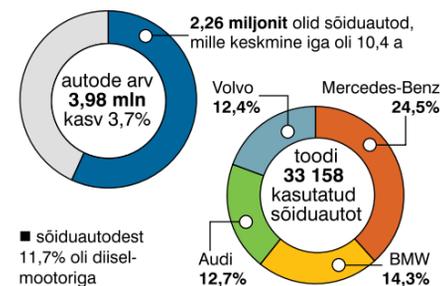
Tänu maksu alanemisele elavnenud autokaubandusele lisandus eelmisel aastal selles sektoris 1300 uut töökoha, üt-

les Soome autoala keskliidu tegevdirektor Pentti Rantala. "Kui seadust ei oleks muudetud, siis oleks töökohtade arv vähenenud," kinnitas ta.

EL püüab hindu ühtlustada

Euroopa Komisjon näeb vaeva, et ühtlustada autohindu kogu ELi territooriumil. Viimase aastaga on autode netohinnaerinevus liikmesriikide vahel kahtu korda suurenenud, 10,6 protsendilt 8,6-le. Mullu oktoobris jõustunud erimäärus kaotas tootjate

Soomes 2003. a ligi neli miljonit autot



■ Tänu autoostu elavnemisele loodi autoalal 1300 uut töökoha. Kokku oli nende töökohtade arv aasta lõpul 25 800.

Uute sõiduauto- de müük 2003. a

- Soomes osteti 147 419 uut sõiduautot. Enimmüüdud automargid olid Toyota, Volkswagen ja Ford.
- Rootsis osteti 261 048 uut autot. Soositud autode juhtkolmiku moodustasid Volvo V/C70, Saab 9-5 ja Saab 9-3.
- Eestis osteti 15 776 uut sõiduautot. Populaarseimad olid Mazda 6, Toyota Corolla ja Peugeot 307.

Allikas: Kauppaalehti, Svenska Dagbladet, Äripäev

Ühistud võtsid 33 mln kr eest laenu

Linna intressitoega remondilaenu andsid AS Hansa Liising Eesti ja AS Eesti Ühispank mullu pealinna 60 korteriühistule kokku ligi 33 mln kr eest.

Mullu andsid AS Hansa Liising Eesti ja AS Eesti Ühispank

pealinna ühistutele intressitoega remondilaenu 32 mln 928 948 kr. Sellest intressitoetuse summa moodustas 1 mln 440 376 kr, teatas Raepress.

Hansa Liising Eesti sõlmis mullu 50 laenulepingut, mille alusel antud laenusumma küündis 26 miljoni 559 000 kroonini. Ühispanga väljasta-

tud netolaenu kogusumma oli mullu 6 miljonit 369 948 krooni, seda kümne laenulepingu kohta.

"Pealinna korteriühistute huvi oma majade remontimise vastu on suur," märkis elamumajandusameti vanemspetsialist Ulna Kaldoja. "Ka linn on laenuvõtmise tempoga rahul."

Eelmise aasta veebruaris Tallinna volikogus vastu võetud elamute sooduslaenuga renoveerimise toetamise korra kohaselt tasub linn viis protsenti laenu netosummast nende kortermajade puhul, kus elavate tallinlastest korteriomanike osakaal on 90 protsenti ja rohkem.

ÄP Online

Linnugriip viib Tai börsi alla

Tai börs langes reedel poolteist protsenti, sest riigi peaminister teatas, et osa inimesi on tõenäoliselt haigestunud linnugriipi.

Turuväärtuselt Tai suurim linnukasvataja Charoen Pokphand on kahe päevaga oma aktsiahinnas järele andnud 17%, kirjutas uudisteagentuur Bloomberg.

Kuna Tai on Aasia suurim

linnuliha eksportija, ootavad investorid valitsuse sekkumist.

Aberdeen Asset Managementi fondijuhi Adithep Vanabriksha sõnul võib kriis kahaneda riigi sisemajanduse kogutoodangut ligi 0,5% võrra.

Jaapan keelustas neljapäeval Taist impordi, sest Tai seanaator teatas, et ühel lapsel on linnugriip ja valitsus varjab epideemiapuhangut. ÄP Online

PEUGEOT.
ENIMMÜÜDUD 2003.AASTAL

www.peugeot.ee
Uus keskus: Sõpruse pst 151

PEUGEOT. UNUSTAMATU SÕIDUELAMUS.



GEENIUURING ■ Mart Ustavi sõnul peaks riik geenivaramu osanikuks hakkama

Valitsus otsib geeniprojekti probleemidele lahendust

Valitsus moodustas eelmisel nädalal töögrupi, mille ülesanne on leida geeniprojekti rahastamisega seonduvatele probleemidele kahe kuu jooksul lahendus.

Väinu Rozental

vainu.rozental@aripaev.ee

Valitsuse moodustatud töögrupp on viieliikmeline, kuhu kuuluvad sotsiaal-, rahandus-, majandus-, haridus- ja peaminister.

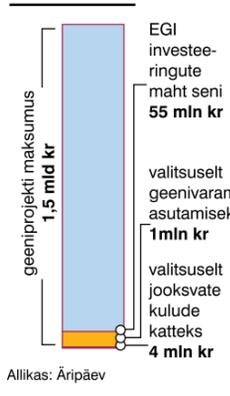
“Ühe õhtuga ei saa otsustada nii tähtsa projekti üle, nagu seda on geeniprojekt,” põhjendas töögrupi moodustamist sotsiaalministeri presiesindaja Katrin Pärgmäe.

Pärgmäe sõnul tagab eelmisel neljapäeval valitsuse eraldatud neli miljonit krooni geenivaramu tegutsemise lähemal kahel kuul ja selle aja jooksul saab töögrupp rahulikult läbi mõelda, millist rolli hakkab riik tulevikus geeniprojekti mängima ning millises mahus projekti toetama.

Sihtasutus Eesti Geenivaramu pöördus valitsuse poole abi saamiseks, sest suurprojekti uute rahastajate leidmine on takerdunud.

“Finantseerimisprobleeme ei

Geeniprojekt rahahädas



Allikas: Äripäev

ole mitte projekti praeguste suurinvestoritega, vaid uute investeerijate kaasamisega,” rõhutas Eesti Geenivaramu juhatuse esimees Krista Kruuv reedel.

“Uute investorite kaasamine on kahjuks veninud planeeritud pikema ja seetõttu polnud meil enam tegevuse jätkamiseks raha.”

Et Eesti Geenivaramu saaks jätkata oma tegevust ja täita talle pandud funktsioone, pöördui abi saamiseks valitsuse poole. “Valitsuse poole pöördumine annab ühtlasi ka võimaluse vaadata üle kogu geeniprojekti edasine finantseerimisstruktuur,” lisas Kruuv.

Kruuvi kinnitusele jätkab Eesti Geenivaramu finantseerimiseks loodud USA firma EGen International (EGI) aktiivseid läbirääkimisi, et kaasata teises



Eesti Geenivaramu juhatuse esimees Krista Kruuv loodab valitsuse abiga viia uutele alustele kogu ettevõtte rahastamine.

Foto: Väinu Rozental

finantseerimisringis juurde uusi investoreid.

Eesti Geenivaramu rahastamiseks loodud EGen Internationali (EGI) väikeinvestor Heldur Meerits ütles, et mitu kuud tagasi tuli temaga jutuks, et EGI plaanib järgmist finantseerimisringi ning et kas tema ei sooviks osaleda.

“Tookord leidsin, et vähemalt esialgu ma täiendava finantseerimisega kaasa ei lähe,” rääkis Meerits. “Finantseerimisalaste otsuste taga pole sageli see, et ettevõtte või organisatsioon oleks halb, vaid vaadatakse, kuidas antud sektoris olukord tervikuna on.”

Meeritsa sõnul ei tunne ta

EGIsse juba tehtud investeeringu pärast muret. “Ei usu, et muretsemiseks põhjust on,” kinnitas Meerits. “Arenevate firmade puhul on loogiline, et tehakse mitu finantseerimisringi ning usun, et praeguste suurinvestorite asemele tuleb keegi kolmas ja neljas.”

Geenivaramut kui äriprojekti arvustanud mainekas geeniteadlane Mart Ustav on endiselt veendunud, et rahastajaks võiks olla Eesti riik.

“Kui Eesti riik peab geeniprojekti oluliseks, siis peaks riik leidma selleks ka vajaminevat raha,” ütles Tartu Ülikooli mikrobioloogia ja viroloogia õpetooli professor Mart Ustav.

“Praegu on geeniprojekt puhtalt kommertsprojekt, kus erainvestorid finantseerivad intellektuaalse omandi genereerimise ja plaanivad intellektuaalse omandi hiljem kasumiga maha müüa.”

Ustavi sõnul peaks sihtasutuse Eesti Geenivaramu kolmest teadlastest, kolmest valitsuse ja kolmest Riigikogu esindajast koosnev nõukogu maha istuma ning koostama korraliku strateegia, milleks Eesti riigil Geenivaramut üldse vaja on ja kust selleks raha leida.

Ligi poolteise aasta jooksul on Eesti Geenivaramu suutnud koguda umbes 10 000 vabatahtliku doonori andmed.

Äripäev
online

OECD: euro ei tohi enam kallineda

OECD peaekonomist Jean-Philippe Cotis ütles maailma majandusfoorumil Davosis, et Euroopa keskpank peaks sekkuma, kui euro veel tugevneb.

Dollari viimase aja nõrgenemine euro suhtes on jõudnud Euroopa valupunkti lähedale, ütles OECD peaekonomist.

Venemaa kavandab Peterburi lähedale naftasadamat

Venemaa tahab Peterburist umbes saja kilomeetri kaugusele Vistinosse rajada veel ühe naftasadama.

Ehitustööd algavad tolles asustamata kohas juba sel aastal ja sadam peab valmima kolme aastaga. Sellest teatas Peterburi linnavalitsus oma koduleheküljel, vahendas STT.

Ehituskuludeks on hinnatud 115 miljonit dollarit ja esialgseks aastamahuks neli miljonit tonni, hiljem 10 tonni rasket kütteõli ja diislikütust, mis toimetatakse sadamasse raudteed mööda.

Marimekko kasum kasvas 38%

Marimekko Groupi kasum kasvas möödunud aastal 38% ning ulatus 6,0 mln euronit (0,75 euronit aktsia kohta), teatas Soome rõivafirma Helsingi börsile.

Kasumi kasvu tulemuseks teeb nõukogu aktsionäride koosolekul ettepanku maksta dividendideks 0,50 eurot aktsia kohta. Eelmisel aastal maksis rõivatootja Arvopaperi-online'i andmeil dividendideks 0,28 eurot aktsia kohta.

Marimekko käive kasvas aastaga 49,3 miljonilt 56,6 mln eurole (886 mln kr).

Parex Pank on Läti suurim ja Baltikumi suuruselt teine finantsinstitutsioon. Parex Pank on esindatud kõigis kolmes Balti riigis, suuremates SRÜ linnades, samuti ka Londonis, Frankfurdis, Stockholmis ja Tokyos.

PAREX PANK

otsib seoses oma tulevaste Eesti operatsioonidega



KREDIIDIDIREKTORIT

Kelle tööülesanneteks on:

- Krediidipoliitika loomine ja jälgimine
- Analüüsimisekonna loomine ja juhtimine
- Uute krediiditoetete väljatöötamine
- Krediidiprojektide kaitsmine krediidikomitees
- Krediidiportfelli kvaliteedi jälgimine
- Osalemine krediteerimisotsuste tegemise protsessis

Kandideerimise eeldusteks on:

- Majandus- või finantsalane kõrgharidus
- Vähemalt kolmeaastane töökogemus äriettevõtete krediidivõi finantsanalüüsi valdkonnas
- Meeskonnatöö kogemus
- Laitmatu ärialane reputatsioon
- Inglise keele valdamine kõnes ja kirjas, vene keele valdamine erialase suhtlemise tasandil
- Head presenteerimisoskused
- Arvutioskus

PEARAAMATUPIDAJAT

Kelle tööülesanneteks on:

- Panga raamatupidamisstandardite loomine ja jälgimine
- Panga igapäevase raamatupidamise korraldamine
- Maksu- ja palgaarvestus
- Pangasisese ja -välise aruandluse korraldamine

Kandideerimise eeldusteks on:

- Raamatupidamisalane haridus
- Vähemalt kolmeaastane töökogemus pearaamatupidajana. Eeliseks on töökogemus panganduses või mujal finantssektoris.
- Laitmatu ärialane reputatsioon
- Inglise keele valdamine kõnes ja kirjas, vene keele valdamine erialase suhtlemise tasandil
- Arvutioskus

KORPORATIIVKLIENTIDE HALDURIT

Kelle tööülesanneteks on:

- Osalemine ettevõttepanganduse ülesehitamisel
- Panga esindamine suhtlemisel klientidega
- Uute kliendikontaktide leidmine ja realiseerimine
- Olemasolevate partnersuhete hoidmine ja arendamine
- Panga toodete ja teenuste pakkumine kliendi vajadustest lähtuvalt
- Klientide esindamine krediidikomitees
- Teeninduskontseptsiooni arendamine

Kandideerimise eeldusteks on:

- Kõrgharidus või erialane töökogemus
- Siiras soov kliendi äri edendamisele kaasa aidata
- Ettevõttepanganduse toodete ja teenuste väga hea tundmine
- Eelnev müügitöökogemus
- Meeskonnatöö kogemus
- Laitmatu ärialane reputatsioon
- Vene ja eesti keele valdamine erialase suhtlemise tasandil, inglise keele valdamine suhtlemistasandil
- Head presenteerimisoskused
- Arvutioskus

Omalt poolt pakume: konkurentsivõimelist kompensatsioonipaketti, väljakutseterohket tööd uue organisatsiooni ülesehitamisel, nooruslikku ja teotahtelist kollektiivi ning tänapäevaseid töötingimusi.

Sobivatel kandidaatidel palume esitada oma ingliskeelne CV ja motivatsioonikiri hiljemalt 9. veebruaril 2004 kell 10.00, e-maili aadressil cv@parex.ee



BALTI
MANAGEMENT
INSTITUTE

LIDEIKA, PETRAUSKAS, VALIŪNAS IR PARTNERIAI
LAW FIRM



Organizacijų vystymo centras



Juhatuste liikmetele, tegevjuhtidele, juhatuste tulevastele liikmetele, finantsasutuste esindajatele, juristidele ja riigiametnikele korraldatakse:

ESIMENE BALTIMAARDE KONVERENTS ETTEVÖTETE JUHTIMINE KÕRGEIMAL TASEMEL

20-21 veebruaril, 2004. a Reval Hotel Lietuva, Vilnius

- Rahvusvaheliste investorite vaatenurk: mida oodatakse korporatiivsest juhtimisest Baltimaades?
- Ülevaade korporatiivsest juhtimisest Baltimaades: kuidas saavutada tasakaal aktsionäride ja osanike huvide vahel?
- Uusimad korporatiivse juhtimise suunad Euroopas ja mujal maailmas
- Miks rahvusvahelised suurorganisatsioonid nagu Euroopa Liit (EU), Euroopa Rekonstruktsiooni ja Arengu Pank (EBRD) ja Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsioon (OECD) on huvitatud korporatiivsest juhtimisest?
- Väljast palgatud juhi vs. omanike juhitud firmad.
- Koostöö välispartneritega – kontrollimine ja kontrollitud olemine välismaalt
- Kuidas korraldada kultuurierinevustest tulenevaid ärijuhtimise erinevusi?
- Tõhus otsuste tegemine: funktsioonide ja vastutuse jagamine.
- Juhatusel liikmete ja juhtkonna palgasüsteemid

Ettekannetega esinevad ja oma kogemusi jagavad Lääne-Euroopa ettevõtete tippjuhid:

Anders Sahlén- Hansapanga Grupi nõukogu esimees
Tom Palmberg- endine ja praegune paljude ettevõtete juhatuste liige ja Soome Professionaalsete Juhatusel Liikmete Assotsiatsiooni esimees
Peder Biese- Paroc Grupi president ja tegevdirektor ning paljud teised

Paneeldiskussioonidel osalevad juhatuste liikmed ja tippjuhid järgmistest Baltimaade ettevõtetest:

AirBaltic	HEX Tallinn	MG Baltic	Švyturys-Utenos alus
Alna	Kesko Corporation	NORD/LB Latvia	Philip Morris Baltic
Baltic Property Trust	LIDO	Omnitel	VP Market
Eesti Energia	Lietuva Statoil	Scandinavian Baltic Development	jt.

KONTAKT

Address: Baltic Management Institute, Subačiaus 7, 2001 Vilnius Tel: (370) 5 2742 140 Faks: (370) 5 2742 141 E-mail: info@bmi.lt	Address: "Organizacijų vystymo centras" Savičiaus 9-4, Vilnius Tel: (370) 5 2313155 Faks: (370) 5 2312797 E.-mail: info@ovc.lt
---	---

Konverentsi töökeeleks on inglise keel. Vajadusel organiseeritakse tõlge leedu, läti ja eesti keelde.

Osavõtumaks 855 EUR, Äripäeva tellijatele 770 EUR (-10% soodustust)
Konverentsi programmi leiata internetist aadressil: <http://www.bmi.lt/konverents>, <http://www.bmi.lt/conference>

Peasponsor:



Sponsorid:



Klavins & Slaidins
ATTORNEYS AT LAW

LEPIK & LUHAĀĀR
ADVOKĀĀDIBŪROO



NB!

Koolituse hind
2500 krooni (km-ga 2950).

Registreerimine ja info
telefonil 667 0233
(Merle Kumari),
faks 667 0165

www.aripaev.ee/seminar/



Äripäeva maksukoolitus

Sari "Lemmiklektorite loengud" Eesti linnades
Lektor BDO Eesti AS juhtiv maksukonsultant

Kalle Kägi

Maksuseadused 2004

Jaanuar

27.01 Viljandi

Veebruar

11.02 Võru
18.02 Jõhvi
26.02 Haapsalu

Märts

04.03 Paide
11.03 Põlva
18.03 Kuressaare
31.03 Valga

Käsitletavad teemad:

- Muudatused käibemaksuarvestuses – kõik oluline, mida on vaja teada 1. maiks
- Käibemaksuarvestuse põhimõtted ja uus aruandlus Eestis Euroopa Liidu liikmena
- Ühendusesisene kauba käive
- Muudatuste mõju Eestis toimuvale käibe
- Probleemid käibemaksuseaduse rakendamisel
- Muudatused ja probleemid tulumaksuseaduses
- Muudatused ja probleemid sotsiaalmaksuseaduses
- Muudatused maksukorralduse seaduses

PEUGEOT. EESTI OLÜMPIAKOMITEE TOETAJA

www.peugeot.ee
Uus keskus: Sõpruse pst 151

PEUGEOT. UNUSTAMATU SÕIDUELAMUS.



**intress
alates
3,9%**

ESTI ÜHISPANK
SEB Grupp

kinnisvara

toimetaja Enn Tosso tel 667 0280, e-post enn.tosso@aripaev.ee

Raid & Ko
www.raid.ee

Meie kliendid soovivad
**OSTA JA ÜÜRIDA
KORTEREID, MAJU, SUVILAI**
Tallinnas ja Harjumaal.

OOTAME PAKKUMISI!

Tel 6 272 080
Tallinn, Luise 40-22

TEHING ■ Tehingud vallasasjadega on takistatud

Vallasasja ostmisega oota mõned nädalad

Kuna ehitisregistri käivitumisega on probleeme, oleks mõistlik vallasasja ostutehing mõne nädala võrra edasi lükata, et tehing toimuks ilma komplikatsioonideta.

Enn Tosso

enn.tosso@aripaev.ee

Tallinna notari Jaan Hargi sõnul on ehitisregistri põhiline probleem selles, et register ei kajasta andmeid täielikult, nt ei näita ta kõiki pante. Kui hooneregister varem väljastas öiendi, siis tehti seda neil olemasoleva toimiku alusel, kus olid asja kohta käivad dokumendid. "Hetkel on notaritel elektroonilisel kujul näha vaid see, mis on sisestatud olemasolevasse andmebaasi. Kuna andmed on puudulikud, siis ei saa olla eriti kindel asja usaldusväärsuses," sõnab Hargi.

Tehinguid saab teha siis, kui notarile on esitatud omandamist tõendavad dokumendid ja nende andmed täpselt klapiavad, samas on risk, et müüja ei teata olemasolevast pandilepingust ja kui seda pole ka registrist näha, siis on ostjal hiljem tõsised probleemid, hoiatab notar.

"Vahe tulebki sellest, et andmebaas on puudulik ja pahahtlik müüja või pantija saab kergemini varjata koormatiste ja muude kolmandate isikute õiguste olemasolu oma ehitisel. Loodan, et mingi aja pärast loksub ka see register paika, ilmselt on see ka täiendavaks ar-



Tallinna notari Jaan Hargi sõnul on vallasasja ostmisel risk, et korteril on pandileping, ehkki seda ehitisregistrist näha pole.

Foto: Andras Kralla

gumendiks ehitistealuse maa kinnistamisele," räägib Hargi.

Kaanon Kinnisvara tegevdiri- rektori Härmo Haljaste sõnul on nende bürool olnud probleeme vallasasjadega tehtavate tehingutega. "Meil oli ühe notaribürooga kokku lepitud korteriomandite seadmine. Paar päeva enne aga tuli e-kiri, kus teatati, et enne veebruarikuud ei ole notar nõus nimeta-

tud jagamisavaldust tõestama, kuna alates esimesest veebruarist alustab Tallinna Linnavalitsuse juures tegevust vastav ehitisregister, kes hakkab väljastama tõendeid ja plaane ning siis saab ka tellida ning välja võtta korteriomandi seadmiseks vajaliku tõendi," räägib Haljaste.

Siiski soovib Haljaste, et notaribürosse tuleb kindlasti

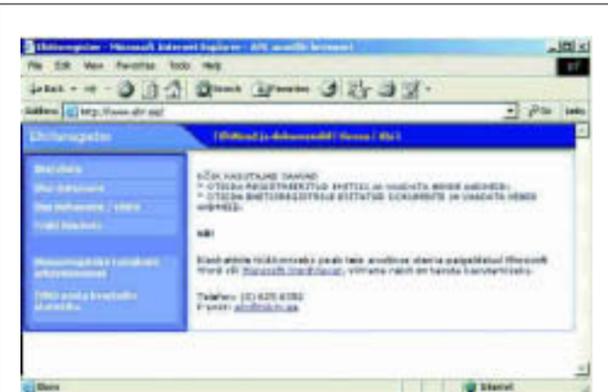
Ehitisregister

- Ehitisregistri kasutajateks on organisatsioonid, kes on ehitusseaduses sätestatud juhtudel ehitisregistrile andmete esitajateks, ja avalikud kasutajad, kes soovivad andmetega tutvuda või esitada taotlusi ja teatise ehitusseaduses kehtestatud korras.
- Avalikul kasutajal on võimalus vaadata ilma kasutajanime ja paroolita ehitiste ja dokumentide andmeid.

Allikas: Tatjana Allik, majandus- ja kommunikatsiooniministeerium

pöörduda, kõik dokumendid kaasa võtta ja küsida, mis seisukoha notar tehingu suhtes võtab. "Erinevad notarid kindlasti lähenevad asjadele erinevalt. Kui ühe juures tehingut teha ei õnnestu, tasub kindlasti proovida mõne teise notari juures," lausub ta. Haljaste sõnul toimus üleminek hooneregistrilt ehitisregistrile kiirustades ja läbimõtetamatult. Ta avaldab lootust, et veebruar alguseks olukord normaliseerub.

Vestman Kinnisvara analüütik Ülle Tamm sõnab, et probleeme ja arusaamatusi tekib just pangalaenuga ostetavate vallasasjade puhul, kus ostetav vara läheb laenu tagatiseks. "Meie maakleril jäi tehing ära 15. jaanuaril just panga süü



Ehitisregister veel areneb

<http://www.ehr.ee/>

Ehitisregister võttis aasta algusest üle kõik hooneregistri funktsioonid, ent pole siiski veel täiuslik. Elektroonilisest ehitisregistri andmebaasist saab igaüks ilma registreerimata vaadata, kellele kuulub kinnistamata korter või maja. Andmebaas annab ka omaniku sünniaja. Samuti saab teada korteri üldpinna ning elamispinna. Seda, kas korter on panditud, tavakasutaja vaadata ei saa. Veebileheküljel ise on tavali- sele kasutajale suhteliselt raskesti käsitlevat, kuna 10lehelisest kasutusjuhendist vajalike näpunäidete väljaotsimine võtab märkimisväärselt aega.

ÄP

tõttu. Notarid on valmis ja nõus tehinguid tõestama, pankade- ga võib arusaamatusi tekkida," räägib Tamm.

"Seega oleks vallasvara korterit või maja osta soovivale kliendile soovitus pangast täpselt järele uurida, ega tehingu- ga probleeme ei teki. Tehingut ära jätta pole küll vaja, lihtsalt tuleb pangaga rohkem suhelda ja järele uurida, kas ostetav vara sobib laenu tagatiseks," sõnab Tamm.

Kui varem kandis pank müüjale raha üle 2-3 tööpäeva jooksul, siis täna on see aeg pikenenud 17-18 tööpäevani.

Hansapanga eralaenu arendusjuht Kersti Arro soovib vallasasja ostes kindlasti uurida, miks on ehitise juurde kuu-

luv maa seni veel kinnistama- ta. Kui on tegemist problemaa- tilise maa erastamise juhusega, võib ostjal olla samuti keeruline seda maad kinnistada, hea on, kui see ei tule hiljem eba- meeldiva üllatusena, räägib ta. Arro sõnul on laenu väljasta- mine vallasasja soetamiseks võrreldes kinnisasjaga aega- nõudvam: laenusumma saab kasutusele võtta 17 päeva mõ- dümisel notariaalse tehingu vormistamisest arvates. Lisaks on vallasasja tagatisel väljasta- tava laenu intress keskmiselt 0,5% kõrgem.

"Vallasasja puhul on pettu- seoht tunduvalt suurem, müü- jal on võimalus müüa sama vara mitu korda, mitmele eri- nevale ostjale," hoiatab Arro. Kui aga oodata ära vara juurde kuuluva maa kinnistamine ning soetada see vara juba kinnis- asjana, on olukord tunduvalt liht- sam, sõnab ta.



Korterelamu Nõmmel

VIIMASED KORTERID:

- 2toaline saunaga korter 56 m²
 - 3- ja 4toaline läbi kahe korruse 109 m²
- ÄRIPIND 66 m²

www.kodunommel.ee
tel 056 495 559

LOOTSI MAJA

ARHITEKT: HANNO GROSSSCHMIDT
ADDRESS: LOOTSI 3A, TALLINN
EHITAB: KMG EHITUS
VALMIB: 2005 SUVI

SAMPO
Nordea

MAJAEKSPERT
KINNISVARA

MÜÜK:
MAJAEKSPERT KV: 6 446 061
MAAKLER: MEELIS MESILA: 050 84 930
MAAKLER: GAIDI ÄKKE: 050 13 143

WWW.LOOTSI.EE

**LOOTSI MAJA - MEREÄÄRSED
KORTERID AVARA VAATEGA
VANALINNALE JA KADRIORULE.**

ARENDUS ■ Arendusprojekti erinevad etapid

Uue korteri broneerimisel tuleb tasuda kümnendik hinnast

Korteri ettemaksu tehes peab ostusoovis väga kindel olema, sest loobumise korral broneerimistasu tagasi ei maksta.

Merle Tamm

Arco Vara Tallinna büroo maakler

Korteri broneerimine algab sageli juba enne hoone ehitamist ning seega on uue kodu otsijal mõistlik igati valvas olla. ■ **Projekt.** Kui arendaja on otsustanud teatud piirkonda kortermaja rajada, siis esmalt koostatakse hoone projekt, toimuvad läbirääkimised erinevate allhankijatega ning sageli sõlmitakse ka suulisi eelkokkuleppeid hoone valmivate korterite müügiks – seda eriti juhul, kui tegemist on mingil moel erilise elamispiirkonnaga.

■ **Müügimaterjalid.** Pärast projekti valmimist on võimalik koostada müügimaterjalid, milles toodud valmivate korterite plaanid, müügitingimused, maja pildid, hinnavaheemikud ning pakutavate korterite suurus. Suuremad arendajad müüvad uusi projekte üldjuhul kas mõne tuntud kinnisvarabüroo vahendusel või oma loodud müügimeeskonna abiga. Sage li saadetakse eelinfo valmiva uue elamu kohta ka selle piirkonna vastu huvi tundnud klientide andmebaasidele, mistõttu võib osa kortereid juba laiemale avalikkusele suunatud pakumise alguses broneeritud olla.

■ **Broneerimine.** Kui müügimaterjalid ning projekt on olemas, algab aktiivne müügitöö ning kortereid hakatakse broneerida juba enne ehituse algust. Kliendile näidatakse korterite plaane ning sõlmitakse lihtkirjalikud eellepingud, millega broneeritakse vastav korter. See annab garantii, et arendaja seda korterit edasi ei müü.

Broneerimislepinguga kaasneb sõltuvalt korteri väärtusest 10–15 protsendiline ettemaks. Broneerimisleping määrab poolte õigused ja kohustused, maja täpse valmimisaja ning



Uue korterelamu müügitöö algab väga varakult, mistõttu ehitusfaasis on hulk kortereid juba müüdnud. Foto: Erik Prozes

selle ületamisega kaasnevad viivised.

Seega on esimene samm korteri omandamisel astutud ning edasine suhtlemine käib vastavalt ehitusetapile.

Kuni neli kuud enne korteri lõppvalmimist on võimalik soovi korral muuta planeeringut ning valida oma maitsele vastav siseviimistlus. Sõltuvalt arendajast pakutakse kliendile võimalust valida erinevate siseviimistluspakettide vahel või teha materjali valik täiesti omal käel.

■ **Ettemaks.** Broneerimisleping seab mõlemale poolele teatud kohustused. Olles tasunud ettenähtud ettemaksu, pole kliendil sellest taganeda võimalik.

Juhul, kui selgub, et korterit pole mingil põhjusel siiski võimalik omandada, tuleb klien-

dil sellele teine ostja leida, ettemaksu tagasi ei maksta.

■ **Ehitusgraafik.** Pärast seda, kui klient on nii ehitusgraafiku kui ka vajalikud muudatused kinnitanud, läheb lahti ehitustegevus. Kui korter on valminud tähtjaks, siis võetakse kliendiga ühendust ning arendaja, ehitaja ja klient vaatavad korteri üheskoos üle.

Juhul, kui peaks ilmnenud mingeid puudusi, märgitakse need ülevaatusakti, allkirjastatakse see ning seejärel jääb ehitaja ülesandeks need vastavalt kokkuleppele kõrvaldada.

■ **Notariaalne leping.** Korteri ülevaatamise järel seisab eest ostu-müügilepingu allkirjastamine notari juures. Maakler broneerib aja ning kontrollib kogu dokumentatsiooni õigsust ja olemasolu. Pärast lepin-

Korterelamu valmimise etapid

1. Projekt
2. Müügimaterjalid
3. Broneerimine
4. Ettemaks
5. Ehitusgraafik
6. Notariaalne leping
7. Haldaja valik

gu allkirjastamist antakse üle korteri võtmed. Seejärel minnakse üheskoos taas uude korterisse, kus arendaja ning ehitajaga koos kirjutatakse alla korteri üleandmise-vastuvõtmise aktile. Selles dokumendis fikseeritakse elektri- ja veenäidud ning klient hakkab nende eest tasuma alles sellest hetkest.

Ehitusseaduse järgi antakse uuele ehitisele ka 2aastane garantii, mille jooksul kõrvaldab iga ehitusliku pisivea ehitaja tasuta.

■ **Haldaja valik.** Maja valmimisel on kohe vaja leida ka haldaja. Olenevalt arendajast käib haldaja valik kas arendaja eestvõttel, misjuhuul on korterisse sisse kolides arendaja juba mõne haldusfirmaga lepingu sõlminud, või siis klientide eestvõttel. Sel puhul saavad korteri ostnud elanikud omal käel majale haldaja valida ning esimesed kolm kuud pärast maja valmimist tegeleb haldusega arendaja poolt määratud ajutise lepinguga haldaja.

■ **Riskid.** Esiteks on oluline uurida arendaja tausta ning kindlasti saab kvaliteeti ning paindlikku klienditeenindust oodata suurelt ja kogenud arendajalt, kes turul pikemat tegutsenud.

Väiksemad, ühe kortermaja piires tegutsevad arendajad võivad olla kogenematud ning otsida võimalikult odavaid lahendusi ning mitte eriti usaldusväärseid partnereid. Probleeme võib tekkida näiteks maksevõimega või ehitaja garantii aksepteeritavusega.

UUS PROJEKT ■ Kortermaja Tallinnas



Korterelamu ovaalse klaasist osa kõige ülemisel korrusel müüdi 95 ruutmeetri suurune korter 2,2 miljoni krooni eest. Foto: Arco Vara

Erilise lahendusega korterelamu Pirital

Piritale kerkib aasta lõpuks eripärase arhitektuuriga kortermaja, mille teeb huvitavaks ovaalne klaasist majaosa.

TTP arendab Piritale Lauri, Vahtriku, Lehiku ja Andrekse tee elamukvartalis kortermaja, mille projekteerimisel on järgitud piirkonnale omast funktsionalistlikku arhitektuuri.

Hoone koosneb kolmest korterite plokist, millest ühe moodustab ovaalne klaasist majaosa, kus pakkumises valgusküllased ning huvitavate ruumilahendustega korterid. Läheduses asuv meri ning piki rannajoont kulgev männimets lisavad piirkonnale atraktiivsust, võimaldades nautida looduslikku elukeskkonda. Samuti on oluliseks väärtuseks piirkonna ühtne hoonestus ning elanikkond, mis lisab turvalisust ning eksklusiivsust. Piritale meelstab ka linna lähedus, hea bussühendus ning väljakujunenud infrastruktuur.

Kolmekorruselises elamus on 51 korterit. Projekteerimisel on arvestatud nii väiksemate kui ka suuremate perede vajadustega. Valida saab ühe-, kahe-, kolme- ja neljatoaliste korterite vahel. Kõikides korterites on köök, elutuba, üks kuni kolm magamistuba ning rõdu või terrass. Kõikidele korteritele on esimesel korrusel eraldatud abiruum, kus saab hoida näiteks jalgratast või lapsevankrit. Maja ümbrus on haljastatud ning varustatud juurdepääsu-



Kortermaja Pirital

- **Asukoht:** Tallinn, Lehiku tee 9 (Pirita linnaosa)
- **Arendaja ja müüja:** AS TTP / Arco Vara Tallinna Büroo AS / Anneli Talik
- **Valmimise aeg:** september–detsember 2004
- **Korterite arv:** 51
- **Korruseid:** 3
- **Korterite suurus:** 32,4–94,8 m²
- **Korterite hind:** 515 000 kuni 2,2 miljonit krooni
- **Müüdnud/broneeritud:** 13/4
- **Lisavõimalused:** terviklik elukeskkond, kõrghaljastus, eraldi gaasil töötav küttesüsteem, avarad valgusküllased ruumid, linnalähedus, hinna sees parkimiskoht, panipaigad
- **Lisainfo:** www.pirita.ee; www.minukodu.ee

Allikas Arco Vara

teega. Hoones on eraldi gaasikatlamaja, mistõttu kommunaalkulud on mõõdukad. Siseviimistluse valik on lai, arendaja pakub võimalust kliendil vastavalt oma soovile korter viimistleda. ÄP

PEUGEOT. MAAILMAMEISTRI SOOSIK KA 2004

www.peugeot.ee
Uus keskus: Sõpruse pst 151

PEUGEOT. UNUSTAMATU SÕIDUELAMUS.



INVESTEERIMINE ■ Keslinna korterite hinnad prognooside järgi tõusevad

Investeermiseks tasub osta korter kesklinna

Väljäärimiseks korterit ostes on järgmisel aastal suurimat tootlust oodata kesklinna korterist, sest lisaks üüritulule on südalinnas oodata suurimat hinnatõusu.

Ain Kivisaar

Uus Maa Kinnisvaragrupi analüütik

Üürikorteri pidamine tundub paljudele hea äriideena, mistõttu on üürile pakutavate korterite arv Tallinnas viimasel aastatel märkimisväärselt kasvanud.

Kuna nõudlus on püsinud jätkuvalt stabiilsena, on lisanud pakkumine suurendanud vakantsust ning konkurentsi üüriturul. Tihenevas konkurentsis on üürnikel laienenud võimalus valida erineva asukohta, viimistluse ning hinnaga korterite vahel.

See omakorda on sundinud vähem atraktiivsete korterite omanikke leidma pideva vakantsuse tõttu alternatiivseid lahendusi, millest levinuim on korteri realiseerimine. Uudse suunana on tekkinud ka ettevõtte, kes pakuvad omanikele võimalust kortereid lühikeseks ajaks välja üürida, olles nii alternatiiviks hotellidele.

Kuigi viimane on tulus ettevõtmise nii omanikele kui ka vahendusfirmadele, suurendab hotelliga võrreldav intensiivne

Keslinnas on prognoositav hinnatõus võrreldav üürituluga

	1toaline korter kesklinna	2toaline korter kesklinna	3toaline korter kesklinna
Soetusmaksumus	550 000	800 000	1 200 000
Üüritulu prognoos (aastas)	40 000	60 000	75 000
Hinnatõusu prognoos (aastas)	40 000	60 000	90 000
Kulud (aastas)	10 000	13 000	15 000
Oodatav tootlus (aastas)	12,7%	13,3%	12,5%

	2toaline korter äärelinnas	2toaline korter kesklinna	2toaline korter vanalinnas
Soetusmaksumus	400 000	800 000	1 600 000
Üüritulu prognoos (aastas)	40 000	60 000	90 000
Hinnatõusu prognoos (aastas)	20 000	60 000	120 000
Kulud (aastas)	10 000	13 000	15 000
Oodatav tootlus (aastas)	12,5%	13,3%	12,1%

Allikas: Uus Maa

kasutus korteri amortisatsioonimärkimisväärselt. Viimase aasta jooksul on turul selgeks trendiks uuslamutes paiknevate üürikorterite turuletulek. Keslinna piirkonnas võib üürikorterite osakaalu rajatavatest uutest korteritest hinnata ca 15–20 protsendini. Seega võib uuslamutes paiknevate üürikorterite aastane juurdekasv

ulatuda ainuüksi Tallinna kesklinna kuni 100 korterini. See on toonud müügiturule suure hulga vanemates elamutes paiknevaid 1990ndatel renoveeritud kortereid, mis tänase üürituru konkurentsis pole enam küllalt ligiõmbavad.

Milliste üürikorterite tootlus on kõige kõrgem? Juuresolevate arvutuste juures on arvesse võetud üürnike minimaalsetele nõuetele vastava üürikorteri turuväärtust, keskmist turuüüri, korteri prognoositavat turuväärtuse kasvu ning keskmist kommunaalmaksete kulu. Otseste üüritulude võrdluses on kõige tulusam pidada üürikor-

terit äärelinnas, kus aastane üüritulu moodustab ca 10% korteri turuväärtusest. Keslinnas jääb vastav näitaja 7–8% tasemele ning vanalinnas vaid 5–6% piiresse.

Arvestades investeeringu teist tulu-komponenti – kinnisvara väärtuse kasvu –, pole äärelinna üürikorteri soetamine täna siiski parim investering. Võttes arvesse tormilist elamispindade hinna tõusu viimastel aastatel, mis on kõige enam kergitanud just malarajoonide korterite hindu,

Korterite suurust analüüsid selgub, et parimat tootlust pakuvad üürnike poolt enim nõutud 2toalised eluasemed.

Kuigi vahe 1toaliste või suuremate korteritega pole kuigi suur (kuni 1%), tõstab 2toaliste eluasemete atraktiivsust nende väga hea likviidsus.

Üürimaaklerite sõnul on nõudlus 3toaliste korterite järele kordades väiksem kui 2toalistele, mistõttu seisavad viimased ka tunduvalt lühemat aega vakantsed. Iga üürnikuta seisev korter tähendab aga omanikule saamata jäänud tulu.

pole hindade samas tempos tõusmine kuigi tõenäoline.

Kuna äärelinna hinnatõus on vähendanud hinnavahe

Keslinna piirkonnas võib üürikorteri osakaalu rajatavatest uutest korteritest hinnata ca 15–20 protsendini.

keslinna korteritega enneolematult väikeseks ning jõudnud ehitusmaksumusega samasse suurusjärku, võib lähiaastateks keskmisest suuremat hinnatõusu prognoosida just kesklinna korteritele. Seda kinnitab ka uuslamute läbimüük, kus südalinna planeeritavad projektid realiseeritakse hüppeliselt tõs-

tetud hindadest hoolimata väga kiiresti.

Suur osa üürikorteritest soetatatakse laenu abil. Tuleb tunnistada, et sellisel moel on tegemist ühe äärmiselt tulusa ettevõtmisega.

Näiteks soetades kesklinna 800 000 krooni maksva korteri, piisab ca 250 000 kroonisest sissemaksest. 550 000 krooniselt laenult tuleb iga aasta tasuda intresse ca 27 000 krooni. Lisades kulude poolele veel ca 13 000 krooni kommunaalmakset, tuludes aga ca 60 000 krooni üüriraha ning sama palju prognoositavat vara väärtuse kasvu, saame alginvesteeringu tootluseks koguni 32% aastat.

Siiski ei tasu eeltoodud numbritest liigselt vaimustusse sattuda, kuna need kehtivad vaid ideaalsete tingimuste puhul. Elus tuleb sageli ette vakantsusperioode, mil loodetud tulu asemel saavad omanikule vaid kuluarved. Juhul, kui tegemist on laenu abil soetatud elamispinnaga, võib juba paar kuud tühjana seisev korter viia omaniku paanikani.

Üha sagedamini maksavad omanikud üürniku kiiremaks leidmiseks maaklerile ise ühe kuuüüri suuruse vahendustasu. Samuti võivad pahatahtlikud üürnikud tekitada kümnetesse tuhandettesse kroonidesse ulatuvaid remondiarveid. Tähtsusetu pole ka omaniku enda aeg ja vaev, mis kulub kõikvõimalike üürikorteri juurde kuuluvate probleemide lahendamiseks. Kellel aga küllalt vaba aega ja raha, neile on üürikorteri soetamine jätkuvalt proovimist tasuv ettevõtmine.

Jüri

TEHNOPARK

UUS KVALITEET, AVARAMAD VÕIMALUSED



www.jyritehnopark.ee

Äri- ja tööstuskrundid. Jüri Tehnopark pakub tänapäevast ja terviklikku ärikeskkonda, mis tekitab partnerites usaldust ja pakub piiramatuid arenguvõimalusi. Logistiliselt soodne asukoht Tartu mnt ja Tallinna ringtee ristumiskohal tagab transpordi hea juurdepääsu kõigist suundadest. Tallinna kesklinn, lennujaam ja Eesti põhimaanteed on 10-minutilise, Muuga ja Paldiski sadam 30-minutilise sõiduteekonna kaugusel.

Arendaja Kodu Grupp AS

Narva mnt 53, 10152 Tallinn
Tel (0) 627 7566, kodu@kodugrupp.ee



büroohoone 151
Sõpruse pst

kõik eeldused eduks

hea asukoht • suur tasuta parkla • paindlik ruumilahendus

Anda üürile ruumid hiljuti valminud moodsas büroohoones.
E.L.L. Kinnisvara AS, Järvevana tee 9G tel (0) 680 5400 mob 056 805 405 www.ellkinnisvara.ee

MÜÜA ÄRIKINNISTUD

Tänassilma tehnopark

Mergo Holding OÜ

Sõe 3a Tallinn 11313 GSM: 05031290, 05018674 Telefon: 6556295, faks: 6556296, www.tehnopark.ee

toimetaja Enn Tosso tel 667 0280, e-post enn.tosso@aripaev.ee

Siin on hea olla kaaslasega või peituda, kui tahad olla täiesti üks. Selgetel öödel võib vaadata, kuidas laotuvad taevast tähed...

Merko Ehitus ehitab Tabasalu südamesse kõrghaljastusega metsaparki 4- kordsed korterelamud.

intress alates **3,9%**
EESTI ÜHISPANK SEB Group

Tel (0) 6805 422 Marje Soosaar 056 805 156
www.merko.ee/tabasalu

TABASALU
KORTERELAMUD

merko

Mõne minutiga võid tulla nautima pankrannikult avanevat kaunist vaadet Tallinna lahele

Anda rendile bürooruumid Tallinnas Lauupeo 24

kokku üle 300 m², I ja II korrusel, lisaks garaažibokside rentimise võimalus ning bürooruumid Pärnu mnt 41a II korrusel, 70 m². Rendihind kokkulepel.

Info telefonil 600 960, 050 32 228

Rendile anda Mustamäe tee 44,



büroopinnad! Mustamäe tee 24, Tallinn

86m², 278m², 298m²

ELL
KINNISVARA

Tel (0) 680 5400
GSM 056 805 405



2004. aasta kevadel valmib Tallinnas **Tartu mnt 2** kõrgetasemeline 23kordne büroohoone

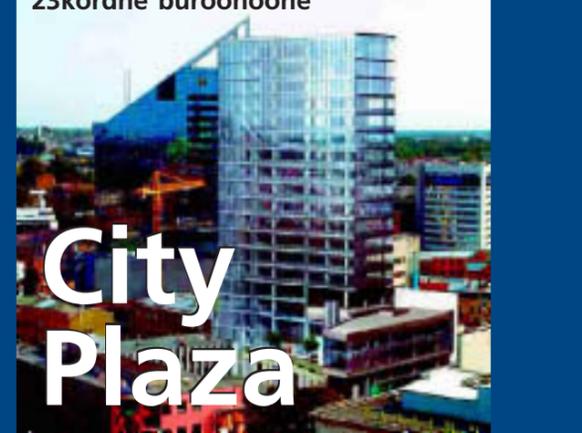
City Plaza

- parkimiseks 114 kohta 2.-5. korrusel
- üüripind ehitatakse välja vastavalt kliendi soovidele
- büroopindadelt suurepärasead vaated

Täpsem üüriinfo www.estconde.ee

Estconde Kinnisvara OÜ
Toompuiestee 33a, 10149 Tallinn
Tel 650 2232, 051 34 467, faks 650 2231
kinnisvara@estconde.ee

ESTCONDE
KINNISVARA



9. MÄRTSIL ilmub

Kinnisvara

Teatmik

TEATMIK I

Reklaampinna broneerimine 17. veebruarini

Reklaamimüügi projektijuht Ander Sibrik
ander.sibrik@aripaev.ee, tel 667 0110

Äripäev

JÕUDES KOJU...

9 korteriga elamu suurel krundil
Nõmmel Vanemuise tn 42



Info: Tel 654 6563
GSM 050 30 134
Olavi Kalmet

AS Harju Ehitus
olavi@harjuehitus.ee
www.harjuehitus.ee/vanemuise/

HE

BROOKUSMÄE
SRV KINNISVARA AS



UNISTAD MEREVAATEST VANALINNAS?
Pikk 54 / Sulevimägi 4

Katja Kesselmann 051 61 979
Kristel Kreek 051 88 073

UUSMAA
KINNISVARABÜROO

Tel.: +372 627 2600 • Faks: +372 627 2601 • www.brookusmae.ee

BLUE BOX – UUS KONTSEPTSIOON

www.peugeot.ee
Uus keskus: Sõpruse pst 151

PEUGEOT. UNUSTAMATU SÕIDUELAMUS.

PEUGEOT



ANNAME ÜÜRILE vabad pinnad
Radisson SAS Hotelli kõrval asuva

Rävala pst 3

kaasaegse büroohoone III ja IV korrusel



Büroohoones on:

- võimalik kujundada üürniku soovile vastav ruumilahendus
- kaasaegne ventilatsiooni- ja jahutussüsteem
- kaasaegne telefoni- ja arvutivõrgu süsteem
- autonoomne ja ökonoomne gaasikatlamajaga küttesüsteem

Lisaks sellele:

- on hea parkimisvõimalus hoone kõrval paiknevas Rävala parkimismajas
- külgneb hoone Hansapanga Rävala kontoriga

Büroopindade suurused:

- III korrusel 116,2 m² ja 179 m²
- IV korrusel 445,2 m²

Renditasu:

180 krooni/m² + käibemaks ja tasu kõrvalkulude eest

Huvi korral helistage telefonil
666 2400, 666 2409
kasutage e-maili srv@srv.ee
või faksi 666 2401

SRV KINNISVARA AS



Müüa või üürida Pae 21 stiilses Stalini-
aegses värskelt renoveeritud büroohoones
erineva suurusega ruumid, 30–492 m²



Renoveeritud on maja fassaad, fuajee, üldkoridorid ja tualettruimid. Üldruumides uued aknad. Kõikidel büroopindadel on elektri-, fono- ning valvesüsteem. Bürooruume saab uus omanik renoveerida oma äranägemise järgi. Võimalus tellida bürooruumide renoveerimine arendajalt.

Esimene korrus (kaubandus- ja teeninduspinnad)

- 89,6 m² 760 750.-
- 436,6 m² 3 710 000.-

Teine korrus (büroopinnad)

- 29,4 m² 200 000.-
- 60,2 m² 435 000.-
- 62,7 m² 450 000.-
- 30,9 m² 231 750.-
- 97,6 m² 645 000.-
- 58,7 m² 420 000.-
- 30 m² 205 000.-

Kolmas korrus

- (kogi tiib – 16 büroopinda)
- 491,5 m² 3 290 000.-



Atesteeritud maakler

Ahti Oks

ahti.oks@rime.ee

Tel 051 11 500

Lisainfo: www.rime.ee

REAL ESTATE
RIME
KINNISVARA

Müüa 3- ja 4-toalised korterid Kloostrimetsas

- korterite üldpinnad 96–114 m²
- kõigil korteritel eraldi sissepääs, avar terrass ning hea parkimisvõimalus



Müügiinfo:

Heinike Paan

tel (0) 614 4645
GSM 050 12 222
heinike.paan@arcovara.ee

ARCOVARA
KINNISVARA

Arco Vara Tallinna Büroo
Jõe 2b, 10151 Tallinn
tel (0) 614 4600, faks (0) 614 4601
tallinn@arcovara.ee • www.arcovara.ee



2004
märtsi lõpus
ilmub

Oma Maja raamat 3

Reklaampinna broneerimine
23. veebruarini

Reklaamimüügi projektijuht Piret Veski
Tel 667 0007, 052 97 339,
piret.veski@aripaev.ee



Hea investering

Pärl Kadriorus

Uued korterid Kadriorus, Joa tn 3a.
Müügiinfo: Taavi Paide, 050 47 798

KOGER
& PARTNERID

Minu Kodu

Küsi kodulaenu- ja liisingu sooduspaketti!

Ingrid Arkipus
tel 613 1750
ingrid.arkipus@hansa.ee

Hansapank



SIMUS
KINNISVARA

www.simus.ee

Simus Kinnisvara, Rävala pst 5, VI korrus,
tel : 6 455 266, fax : 6 455 270, simus@simus.ee

• kinnisvara esindusteenus • ost - müük • hindamine

reklaamitoimetaja Margit Raias tel 667 0162, e-post reklaam@aripaev.ee; reklaamimüügi projektijuht Ander Sibrik tel 667 0110, e-post ander.sibrik@aripaev.ee



Anda üürile bürooruumid uues esinduslikus ärihoones

Paldiski mnt 27/29

www.uusmaa.ee

Laur Kivistik

Tel 627 2600
GSM 050 15 869
laur.kivistik@uusmaa.ee

UUSMAA
KINNISVARABÜROO

elamis pinnad



Müüa korterid kesklinnas Ilmarise kvartalis

- 2- ja 3toal, uutes majades • väga hea asukohaga • ühtlaselt välja arendatud turvaline kompleks • ilus haljastus koos lastemänguväljakuga

Pro Kapital Grupp AS tel 614 4920, 050 71 921



4 300 000 kr

Müüa korter Tallinna vanalinnas Rütli 13

- täielikult renoveeritud maja, heas asukohas, viimane korter • korteril suur, 30 m² terrass vaatega Niguliste kirikule, väikamin terrassil, saun, sisekamin jne

Pro Kapital Grupp AS tel 614 4920, 050 71 921



Müüa 2 uut korterit Kristiines Sinika tn

- uus kaasaegne 4korruselise korterelamu • 2 korterit IV k, üp 48 m², 48,1 m² • valmib 2004 aprill

Future Invest tel 681 8977, 056 466 644, krisjan@futureinvest.ee



al 16 000 kr/m²

Müüa korterid Wisnari 32a

- miljöövõrdne piirkond • äsja valminud korterelamu • isikupärane arhitektuurilahendus • 4 korrust • üp 39-104 m² • parkimiskohad, gaasiküte, rõdu

OÜ Real Kinnisvara tel 665 4012, 055 28 598 Roland Kore, www.real.ee



al 15 500 kr/m²

Müüa 1-5toal korterid kesklinnas Allika tn

- üp 50,7-147,9 m² • lift • peaaegu kõigis krt-s rõdu või terrass • korterid müüakse täisviimistlusega • keldrikorrusel on 15 ja hoovis 6 parkimiskohta • valmib 2004. suveks

Pindi Kinnisvara tel 610 3900, 050 22 727 Mart Teemant
www.pindi.ee



895 000 kr

Müüa 2toaline korter Kentmanni 19

- 4/3 • üp 50 m² • korteriomanik • saun • köögimööbel • renoveeritud • elektriküte • aknad hoovis poole

Kaanon Kinnisvara, tel 665 9584
055 633 926 Aleksander Promet, aleksander@kaanon.ee, www.kaanon.ee



Müüa korterid vanalinnas Raekoja platsil

- eksklusiivne täielikult renoveeritud maja, parimas asukohas • 1-3toal • 35-120 m² • suurepärased vaated vanalinnale

Pro Kapital Grupp AS tel 614 4920, 050 71 921

majad



UUS!

Müüa maja Viimsis Uus-Pärte tee

- ühekorruseline • üp 124 m² • 5 tuba, suur terrass, saun, tsentr. kanal • krunt 1325 m² • hind 1 690 000 kr sisaldab siseviimistlust ja kõiki liitumisi

Kinnisvarakeskus tel 600 9111, 053 424 920 Jaanus Oidsalu



1 750 000 kr

Müüa maja Viimsi v, Loo-misvälja I, Lasketiiru tee

- suurepere elamu - ühel krundil kaks maja 90 m² (I k) ja 143 m² (II k) • kommid krundil ja majades • siseviimistlusega • väike maja - toad 16,18, 33 m², avatud köök, saun, tehniline ruum, terrass • suur maja - I k katlaruum, saun, elutuba 46 m², köök 7,5 m², WC, terrass; II k 3 tuba, vannituba, rõdu.

tel 055 625 027, 055 625 692



1 350 000 kr

Müüa paarismajad Viimsis Soosepas

- kahekorruselised • üp ca 160 m² • bokside 4 tuba • köök, pesuruum, leiliruum • II k karbina välja ehitatud

Pindi Kinnisvara tel 610 3900, 050 72 872 Andy Viikmaa, www.pindi.ee



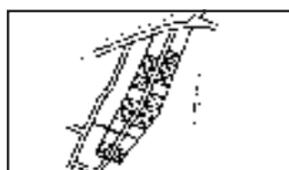
1 200 000 kr

Müüa maja Laulasmaal

- aastaringseks elamiseks • ehitatud 1996. aastal • üp 165,1 m² • krunt 975 m² • siseviimistluses kasutatud palju puitu • liivarand 1 km kaugusel

Haabersti Maja tel 055 919 714 Aivar Kalvi, 056 638 450 Tanel Palmisaar, www.haaberstimaja.ee

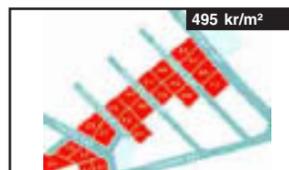
krundid



Müüa elamukrundid

- 2 km Tallinna piirist, 0,8 km Tartu maanteelt enne Assaku silda • detailplaneering on kehtestatud

Kivinuka KV tel 056 43 711 Anti Roosnupp, kivinuka@hotmail.ee, www.kivinuka.ee



495 kr/m²

Müüa hoonestamata kinnistud Viimsis

- 21 kinnistatud elumumaad 1031-1854 m² • 3 kinnistatud äri- ja üldmaad 1858-2721 m² • detailpl. keht., juurdepääsuteed rajatud • lubatud ehitada kuni 3 k elamud, 2 k ärihooned • hind sisaldab liitumistasusid vee-, kanal-, elvõrguga • gaasitrassiga liitumise võim., raadioside

Alla Talu, 056 633 477
alla.talu@neti.ee; www.neweka.ee



3 800 000 kr

Müüa kinnistu Haapsalu Suur-Liiva 15

- mereäärne kinnistu 5049 m² • kinnistul renoveerimist vajav hoone ca 1700 m² • endine II k poliiklinniku hoone • võimalik ehitada välja kolmas korrus • sobib ümber ehitada hotelliks

TMG OÜ tel 050 58 000
e-post mait.talu@neti.ee



350 000 kr

Müüa ärimaa Võru keslinnas Piiri tn

- turuplatsi kõrval • 1347 m² • kommunikatsioonid olemas

Kinnisvaraekspert tel 630 9446, 055 684 829 Svetlana Mitrofanova, sveta@kve.ee, www.kve.ee



Pankrannik

Müüa krundid pankrannikul

- al 359 000 kr (180 kr/m²) koos kõiki-kommunikatsioonidega • kruntide suurus 1500-2000 m² • jalutades panga servale, võib mööda silda alla laskuda ja mere äärde minna

tel 051 40 404, www.pankrannik.ee



1 100 000 kr

Müüa kinnistu Paldiski mnt 247

- 1207 m², maa sihtotstarve vastav. DP liigile: tootmishoone, kontor, kauplus, jae- ja hulgimüük • asfalteeritud krundil alumiiniumist viihall (365,8 m²), ehit 1989, kõrgus vahelaeni 4 m, 2 ust kõrgus 4 m, laius 3,5 m

Kapitali Grupp tel 660 4644, 052 41 906 Terje Altmets, terje@kapitaligrupp.ee



Müüa kinnistud Nõmmel Vabaduse pst lähedal

- elamukvartalis • 2 viimast • ujula, kool, lasteaed mõnisada meetrit • üp 1285 m², hind 990 000 kr • üp 1901 m², hind 1 300 000kr • hinna sees liitumised (kanal., vesi, elekter) • kommunikatsioonid ja teed valmis

OÜ Real Kinnisvara tel 665 4012, 055 28 598 Roland Kore, www.real.ee



1 100 000 kr

Müüa ärimaa Võru keslinnas Vabaduse tn

- 4800 m² • det.planeering, kommunikatsioonid olemas • kinnistul vanad hooned

Kinnisvaraekspert tel 630 9446, 055 684 829 Svetlana Mitrofanova, sveta@kve.ee, www.kve.ee

Kus **süüa** lõunat?
Kus **juua** tass kohvi?
Kus õdusalt **õhtustada**?
Kus **kohtuda** äripartneriga?

Vastused on **30. märtsil** ilmuvas sögikohtade teatmikus **Äripäev**

Hea Maitse 2004

Reklaamimüügi projektijuht **Ander Sibrik**
e-post ander.sibrik@aripaev.ee, tel 667 0110

MÜÜGISALONG 1328 m²

www.peugeot.ee
Uus keskus: Sõpruse pst 151

PEUGEOT. UNUSTAMATU SÖIDUELAMUS.



PEUGEOT

krundid

24 000 000 kr



Müüa kinnistu Peterburi tee 92a

- äri- ja tootmismaa 2,5 ha • kinnistul kahekordne kontorihoone ja kolm anagaari

Talu Management Group
tel 050 58 000, mail.talu@neti.ee

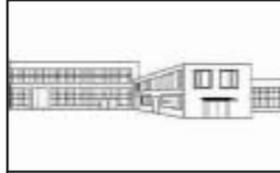
745 kr/m²



Müüa krundid Meriväljal

- suurusega 1100–1300 m² • koos kommunikatsioonidega: vesi, kanal, elekter, asfaltkattega teed, tänavavalgustus, gaas, side, telefon

Kuldkuu Investeeringute AS tel 637 6001, 050 22 811, 050 27 077, margus@kuldkuu.ee, www.kuldkuu.ee



Anda üürile Vilde tee 150

- äripinnad I-II k 229 m², hind 53 kr/m² + komm-tasud (pind vabaneb 20. jaan 2004) • tootmisruumid II k 470 m², hind 41 kr/m² + komm-tasud • telefoniliinid, Falcki valve, parkla

VVO Kinnisvara tel 670 3699, 050 76 557 www.vvo.ee, info@vvo.ee



Anda üürile Mäealuse 3a

- 2korruselise hoone äri- ja büroo-pindadeks, üp ca 610 m², ruumid suurusega 12–30 m², hind 75 kr/m² + komm-tasud • hea parkimisvõimalus, Falcki valve, territoorium aiaga piiratud, video-valve

VVO Kinnisvara, tel 670 3699, 050 76 557, www.vvo.ee, info@vvo.ee

7 500 000 kr



Müüa paekivist büroohoone Kesk-Sõjamäe 3e

- klombitud paekivist kahekorruselise hoone • asub Kesk-Sõjamäe tänava ääres • oma gaasikattamaja • hoone üp ca 2000 m² • kinnistu üp 3091 m² tel 667 4232, 051 49 970



Anda üürile büroo kesklinnas reisisadama lähedal

- kaasagne • konditsioneer ja sundventilatsioon • üp 366 m² • IV k • liftid, kööginurk • soodustusega konverentsi läbiviimise ja parkimisvõimalused • vahendustasuta

Ober-Hausi Kinnisvara tel 665 9700, 056 51 755, Ivo Martin, ivo.martin@ober-haus.com, www.ober-haus.ee

5 200 000 kr



Müüa restoran kesklinnas

- üp 366 m² (koos mööbli ja inventariga) • vastab sanitaarõuetele • kinnistu (hüpoteeklaenu võimalus)

Ober-Hausi Kinnisvara tel 665 9700, 056 51 755 Ivo Martin, ivo.martin@ober-haus.com, www.ober-haus.ee

30 500 kr/m²



Müüa palee stiilis luksuslikud ruumid vanalinnas

- 268 m² • V k • võimalik kasutada nii äriks kui ka residentsiks • hoone on arhitektuurimälestis, renoveeritud, köögisüsteem, rõdu, panipaik • parkimis-koht sisetulustis. • soodne hind kogu korruse ostjale

BaltPar OÜ tel 620 7823, 055 18 057 Tatjana, www.valli4.ee

130 kr/m²



Anda üürile kaubandus- või teeninduspind Kadriorus

- üp 38,6 m² • korralikud ruumid • WC, põrandaküte • kasutusluba kaubandusele • seni olnud juuksurisalong • hinnale lisanduvad komm.tasud + 18%

Ober-Hausi Kinnisvara tel 665 9700, 056 51 755, Ivo Martin, ivo.martin@ober-haus.com, www.ober-haus.ee



Müüa hoone Vana-Narva mnt 20

- kaupluseks, tootmis- või büroopinnaks, keldrikorrusel kuivad ruumid, sobivad arhiiviks • üp 9000 m², krunt 7000 m², hind 29 kr/m² + komm-maksud • parkla, ööpäevane Falcki valve, 200 telefoniliini, kõik kommunikatsioonid • kogu hoone müügis, laenuvõimalus

tel 050 76 557; www.vvo.ee, info@vvo.ee

165 kr/m²



Anda üürile büroopind Toompuiestee 33a

- 342 m², V k, • tasuta parkimine 2 aktiivsed jahutuspalgid • suurepärase vaade Toompeale • kohvik • kaasrentnikud IBM ja Elion

tel 051 34 467, 650 2232, www.estconde.ee, City 24, ID 97477



Anda üürile pinnad De la Cardie Kaubamajas

- kaubanduspinnad • keldrikorrusel 345 m² (võimalik jagada), hind 225 kr/m² • III k, 178 m², hind 240 kr/m² • hoones eskalaatorid, lift • kaasrentnikud A&G, ABC King, Goldman, Robert's Coffee

tel 051 34 467, 650 2232, www.estconde.ee, City 24, ID 107453



Anda üürile kaupluse- ja büroopinnad Veerenni 52

- kuni 470 m² • kõik kaasasõid side- ja komm-vahendid • autonoomne kesk-küte • tasuta parkimine • huvitav arhitektuurne lahendus • uusim ärihoone piirkonnas

Pindi Kinnisvara tel 610 3900, 050 67 774 Ivar Sinilaid www.pindi.ee

4 500 000 kr



Müüa kaubanduspind Lauteri tn

- Olümpia hotelli läheduses • üp 350,7 m² • I k 250 m², kõrgus 4 m • keldri-ruumid olme- jm ruumidega, sundvent., konditsioneerid

Ober-Hausi Kinnisvara tel 665 9700, 056 51 755 Ivo Martin, ivo.martin@ober-haus.com, www.ober-haus.ee



Anda üürile äripinnad Tartu mnt 2

- I k meeste kvaliteetivõistele müümiseks ja huvitava ning heatasemelise kohviku avamiseks järgmise aasta kevadel valmivas hoones

ERI Kinnisvara tel 626 6455, 051 41 477 Tiina-Piret Peegel, tiina@eri.ee

80 kr/m² + 18%



Anda rendile bürooruumid Rannamõisa tee 4

- 16–230 m² (terve korrus ühele firmale) • keskküte, valve, telefonid, lift • san. remont teostatakse vastavalt üürniku soovile • üürihind sisaldab kõiki kommunaalmakseid, lisandub tasu valve ja telefonide eest • vahendustasuta

Kaanon Kinnisvara, tel 665 9581 051 55 725 Arik Piirisild, arik@kaanon.ee, www.kaanon.ee

**tootmis-
hooned**

2 100 000 kr



Müüa lao- ja bürookompleks Männiku teel

- soojustatud kaarhall, 440 m² • 3kordne kivihoone, üp 270 m² • vesi, kanalisatsioon, elekter, lähedal gaas

Kaanon Kinnisvara tel 665 9581, 051 55 725 Arik Piirisild, arik@kaanon.ee, www.kaanon.ee



Anda üürile bürooruumid Mere pst 4 (Viru väljakul)

- büroo 5 ruumi + eesruum • üp 206,2 m² • juurde võimalik köök, puhke- ja pesuruum, kokku 26 m² • IV k, vaade vanalinnale ja Viru väljakule • ISDN-side • renov. vastavalt tänapäeva nõuetele • hea parkimisvõimalus • parkla valvega • ruumid valvatavad

AS Aswega tel 614 1012, 050 73 021



Anda rendile lao- ja tootmispinnad

- ladu 135 + 20 + 23 m² (ladu + büroo koridor) 45 kr/m² • suurem büroopind III k, 265 m², 55 kr/m²

AS Pumeke Heina 33, tel 602 2272, 056 247 433



Anda rendile büroo-, lao- ja tootmispinnad Luha 34

- büroopinnad: 25m² 70/m², 221² 55kr/m² • tootmis- ja laopinnad: 570,9 m² 50 kr/m², 116,7 m² 60 kr/m² (estakaadiga, kontoriga), 130,3 m² 60 kr/m² (estakaadiga), 50 m² 60 kr/m²

Majaekspert KV tel 644 6061, 051 45 777 Jaak Hoffart, www.majaekspert.ee, jaak@majaekspert.ee



Anda rendile ladu Sael

- krunt 7393 m² • üp 2080 m², sellest büroopinda 170 m² • ehitusaasta 1996 • olemas estakaad • võimalus välja rentida ka kahes osas

OÜ Landscape Invest tel 050 37 456, landscape@hot.ee

RUBRIIK KINNISVARA IGAL ESMASPÄEVAL

www.aripaev.ee

1 RIDA 413.- TELEFON 667 0105

ELAMISPINNAD

Korterid

Müük

• korterid Ilmarise kvartalis	2- ja 3toal, uued, kesklinnas, mere ääres, hea asukohaga, turvaline, haljastatud, välja arendatud kompleks	4 300 000 kr	Pro Kapital Grupp AS tel 614 4920, 050 71 921
• korterid Raekoja platsil	1-3toal 35–120 m ² , eksklusiivne, täielikult renov. maja, parim asukoht, suurepärase vaated vanalinnale		Pro Kapital Grupp AS tel 614 4920, 050 71 921
• korter vanalinnas Rüütli tn 13	4toaline eksklusiivne korter, täielikult renoveeritud maja, väliterrass vaatega	4 300 000 kr	Pro Kapital Grupp AS tel 614 4920, 050 71 921

Anda üürile

• korterid Raekoja platsil	maitselt möbleeritud, teenuste osutamisega, al 3 ööpäevast hinnad paindlikud		Baltpar OÜ tel 055 18 057 Tatjana, 056 692 884 Antti
----------------------------	--	--	--

Majad

Müük

• ridaelamuboks Kristiines	korter läbi kolme korruse, 4 tuba, 121 m ² , köök 16 m ² , gaaspliit, kamin, suur saun, 2 vannituba, 2 WCd, vann, duššikaabin, oma krunt, 2 katusealust kohta auto parkimiseks kinnine tõkkepuuga territoorium, madalad komm.tasud	2 300 000 kr	tel 050 87 357 Irene Sepp
----------------------------	--	--------------	---------------------------

KINNISTUD

Müük

• krundid Harjumaal Saue vallas Veskimõldre elamurajooni lähedal	1200–2700 m ² , detailplaneering, hind sisaldab liitumist vee, kanalisatsiooni-, drenaaži- ja gaasitrassiga, asfalteeritud juurdepääsuteed, tänavavalgustus, hea infrastruktuur, haljastatud krundid, rahulik piirkond. Võib ehitada palkmajad		Arco Vara Tallinna büroo tel 614 4665, 051 61 994 Nikita Voronin nikita.voronin@arcovara.ee
• tootmismaa koos hoonetega Vasalemma vallas Rummus	6553 m ² , kinnistul kaks kivihoonet: lao- ja tootmishoone (ca 750 m ²) ja üks kontoriks kohaldatav hoone (ca 60 m ²), olnud veepuhastusjaam, h 3–6 m, vesi, kanal, tööstusvool, kütte hetkel puudub, hoovil küllustatakse, peatee lähedal	450 000 kr	Uus Maa tel 627 2600, 051 22 251 Marko Kivirand marko.kivirand@uusmaa.ee, City24 ID 121484
• kinnistu Öismäel Järveotsa teel	6098 m ² , äri-tootmismaa, detailplaneering kehtestatud. Võimalus osta ka 1,22 ha	350 kr/m ²	tel 660 4369, 050 16 369 Aivar, aivar@reinhard.ee, www.reinhard.ee
• kinnistu Rapla maakonnas Kohilas Tööstus 19	30 km Tallinnast, tootmismaa, asfalteeritud juurdepääsuteed, krundi piiril gaas elekter, vesi. Kanalisatsioon läbi krundi rajab vald 2004.a. Piirneb keila jõe ja Kohila paberivabrikuga, krundile tuleb sisse raudteeharu	35 kr/m ²	tel 056 24 7777

reklaamitoimetaja Margit Raias tel 667 0162, e-post reklaam@aripaev.ee; reklaamimüügi projektijuht Ander Sibrik tel 667 0110, e-post ander.sibrik@aripaev.ee

ÄRIPINNAD

Bürood

Anda üürile

• büroopinnad Susi büroo- ja kaubanduskeskuses Peterburi tee 46	erineva suurusega, head parkimistingimused, hea digitaalside, interneti püsühendus, valvatav autoparkla, valvatavad ruumid, turvaline keskkond, mitmekesised toitlustustingimused	soodsalt	tel 630 3668, 050 20 705
• bürooruumid kesklinnas Narva mnt	380 m ² , renoveeritud, parkimiskohad hoone taga	130 kr/m ² + komm-tasud + 18%	Kaanon Kinnisvara tel 665 9585, 055 687 555 Riina Piirsalu, riina@kaanon.ee, www.kaanon.ee
• büroopinnad Valli 4	III k, 176 m ² (6 erineva suurusega ruumi, heas seisukorras, sh saal 68 m ² , kööginurk WC) või osaliselt 108 m ² (jagatud teise firmaga)	120 kr/m ² + komm-tasud + 18%	BaltPar OÜ tel 055 18 057 Tatjana, 052 46 626 Jaak
• büroo ja tootmisruumid Laki 12 Tallinna suurimas ärihoones	üle 300 tasuta parkimiskoha, 24 h mehitatud valve, interneti püsühendus toitlustus ja muud teenused majas		Tolaram Keskus tel 656 3245, 052 56 627
• büroopind Akadeemia teel	heas korras, 222 m ² III k, 7 tööruumi + abiruumid, vahendustasuta	110 kr/m ² + komm-tasud	ERi Kinnisvara tel 626 6455, 051 41 477 Tiina-Piret Peegel tiina@eri.ee
• rendipinnad Tartus, Ringtee 14	renoveerimisel, 5 garaa iboksi 18x5,5 m, h 4 m; laopinnad: lk (estakaadiga) kuni 300 m ² kaubanduspind I k (tänavapoolne, parklaga) 300 m ² ; büroo- ja kontoripinnad II k (vaheseinad vastvalt soovile) 800 m ² , tootmispind II k 400 m ² , asfalteeritud plats kuni 1000 m ²		tel 051 44 726, 050 88 405
• äripinnad Tallinna Peapost-kontoris Narva mnt 1	äriboskid 18 m ² , kassaboskid 9 m ² , hea asukoht, ruumid renoveeritud ja asuvad II k kliendisaaits, klientidele tasuta parkimine	kokkuleppel	tel 625 7321, 051 05 762
• büroopinnad	kesklinnas 20–100 m ² , Peterburi tee 200–600 m ² , Mustamäel 20–300 m ² , Kopli-Pelgulinn 15–300 m ² , Pärnu mnt 60–100 m ²	50–160 kr/m ²	Kinnisvaraekspert tel 630 9440, 050 28 972 Ennu Susi ennu.susi@kve.ee, www.kve.ee
• ruumid Rakveres Rohuaia 21	k 20 m ² , II k 30 m ² , III k 20 m ² + 20 m ² + 150 m ²		tel 327 1111
• ruumid Rakveres Võidu 52	130 m ²		tel 327 1111
• ruumid Tallinna 28	I k 92 m ² (vesi + kanalistasioon), I k 67 m ² (vesi + kanalistasioon)		tel 327 1111
• ruumid Tallinna 28 hoovil	38 m ² , 124 m ² (endine Nessi pood)		tel 327 1111

Müüa

• teeninduseks- ja/või bürooks sobiv pind Lembitu 7	I k, 140 m ² , aknad tänavale, ruumid väga heas korras	2 000 000 kr	Uus Maa tel 627 2600, 050 15 869 Laur Kivistik, laur.kivistik@uusmaa.ee
• pind vanalinnas Uus 17	renoveeritud 2korruselise hoone I ja soklikorruusel, 138,8 m ² , kasutusel olnud büroona, kohaldatav korteriks. Neli ruumi, saun, dušš, 2 WCd, kööginurk	3 500 000 kr	Pindi Kinnisvara tel 610 3900, 052 90 110 Ingrid Mitt, www.pindi.ee
• äripinnad Kaupmehe 8	renoveeritud puithoone I k ja II k bürood, (11 500–12 500 kr/m ²), soklikorruusel on kaubandus- ja teeninduspinnad, (6000–9000 kr/m ²)		Pindi Kinnisvara tel 610 3900, 052 90 110 Ingrid Mitt, www.pindi.ee
• äripind Lasnamäel, Mustakivi piirkonnas	kinnistu koos ehitusega, ehitatakse korterelamud, müüa 2 esimest korrust spordisaaliks (bassein, saalid) või bürooks, ehitus vastavalt kliendi soovile ja vajadusele		Tootal KV tel 053 413 771

Kauplused, restoranid, baarid, puhkekompleksid, spordihallid jm

Müüa

• puhkemaja Pühajärvel	ca 50 inimesele, üp 214 m ² , kinnistu 6014 m ² , looduskaunis kohas, maja kõrval suusarajad, kinnistu on haljastatud ja piirneb tiigiga, võimalus osta koos firmaga	1 300 000 kr	Kinnisvaraekspert tel 630 9446, 055 684 829 Svetlana Mitrofanova sveta@kve.ee, www.kve.ee
• kaubanduspind Liivalaia 32	109 m ² , suured vitriinaknad, hea planeering, väga atraktiivne äripiirkond	kokkuleppel	Pindi Kinnisvara tel 610 3900, 050 15 199 Arvo Treier, www.pindi.ee
• restoranipind vanalinnas Vene 6		4 650 000 kr	Pindi Kinnisvara tel 610 3900, 050 15 199 Arvo Treier, www.pindi.ee

Anda üürile

• äri- ja teeninduspind Marja kaupluses, Mustamäe tee 45	I k, boksid 43 m ² ja 18 m ²		tel 656 5425, 051 03 516
• kaubandus-teeninduspind Vesse tn kaubanduskeskuses	120 m ² , 8 m ² , 10 m ²	120 kr/m ²	tel 050 97 622, 621 2940
• kaubanduspind Ristiku tn	568 m ² , remonditud 3/1, kivimaja, gaasiküte, tel., signal., tasuta parkla	120 kr/m ² + komm-tasud + hooldus	tel 603 1760, 050 68 050 Alar Markus, varakeskus@varakeskus.ee

Lao- ja tootmispinnad

Anda üürile

• lao- ja tootmispinnad	Betooni tn 650 m ² , Haaberstis 1400 m ² , Peterburi teel ca 400 m ² , 3000–4000 m ² Keilas 500 m ² , Jüris 1700 m ² , Viimsis ca 900 m ² , Pelgulinnas 240 m ²	20–65 kr/m ²	Kinnisvaraekspert tel 630 9440, 050 28 972 Ennu Susi ennu.susi@kve.ee, www.kve.ee
• lao-, tootmis- ja büroopinnad	300–800 m ² , gaasiküte, olmeruumid, parkimine	65–70 kr/m ²	Kinnisvaraekspert tel 630 9440, 050 28 972 Ennu Susi ennu.susi@kve.ee, www.kve.ee
• lao- ja tootmispinnad Tartust 5,5 km Valga mnt lähedal	900 m ² , garderoob 80 m ² , kontor 28 m ² , hoones on vesi, elekter, küte, elektrooniline valve, telefon, internet		tel 052 73 473, 735 1667, vivax@vivax.ee
• laopinnad Pärnu mnt lähedal Järve keskus		50 kr/m ² + komm-tasud + 18%	Pindi Kinnisvara tel 610 3900, 051 17 370 Hannes Käbi, www.pindi.ee

Võtame üürile

• ruumid ja laoplatz Peterburi tee piirkonnas Vana-Narva mnt	hõõvliitõustuseks		tel 050 38 844
--	-------------------	--	----------------

AUTOHOOLDUS 1300 m²

www.peugeot.ee
Uus keskus: Sõpruse pst 151

PEUGEOT. UNUSTAMATU SÕIDUELAMUS.



FIRMA KASVU STRATEEGIA
 firmaomaniku-juhi aktiivkursus

Kursusel leiad väikeses grupis, meeldivas sõbralikus atmosfääris väärtuslikke kontakte kolleegidega ärimaailmast, põnevaid ideid ja vaatenurki – jõudu kasvuks.

Estonian Euromanagement Institute
 Tel 730 1100 www.euroman.ee

Ärikoolitus

toimetaja Merike Lees tel 667 0111, e-post merike.lees@aripaev.ee

FranklinCovey
 Eesti

Fokuseeritud täideviimise jõud

www.7harjumust.ee
 www.franklincovey.com

VÄRBAJA ■ Töötajad valetavad haridust, oskusi ja laste arvu

Kandidaadid pürivad valelega tööle

Eestis on värbamise hiilivalt sisse imunud uus trend – valeta ja saad töökoha. Seda seisukohta näkse pooldavat suur hulk tänaseid töötajaid.

Tiina Saar

CV-Online'i Baltimaade turundusjuht

Marge (29) otsib juba pikemat aega tööd baaridaamina. Olukord hakkab tema jaoks tunduma lootusetu. Lõpuks ilmub lootusekiir, kui ta märkab prestiižse hotelliketi kuulutat ajalehes – otsitakse baaridaami. Samas firmas töötavalt tuttavalt kuuleb ta aga, et ilma vastavat haridust tõendava dokumendita jäetakse seal ukse taha. Sõbrad võltsivad kiiresti tõendi enam mitteeksisteeriva teeninduskooli läbimise kohta.

Trikk õnnestub ja Marge asub soovitud ametikohal tööle. Selles firmas töötab ta pea kolm aastat, kuniks saab parema pakkumise. Mängult läbitud kool jääb aga CVd endiselt ehtima.

Gert (25) kandideerib rahvusvahelise ettevõtte müügi-mehe ametisse. Pakkumises on inglise keele valdamise nõue. Gert keelt hästi ei valda, kuid kandideerib sellest hoolimata. Abikaasa abiga teeb ta ära testid ja pääsebki tööle. Katseaeg õnnestub läbida suuremate keeleprohmakateta, abikaasa on endiselt toeks nii e-kirjade koostamisel kui ka dokumentide tõlkimisel. Poole aasta pärast määrab ülemus Gerdile teenindada rahvusvahelise



Tuvasta valetav kandidaat:

- kontrolli kandidaadi hariduskäiku koolidest, kus ta on õppinud
- kasuta erinevaid registreid või telli spetsiaalne taustauuring
- küsi soovitusi erinevatelt inimestelt
- keelt ja arvuoskust testi intervjuu käigus
- palu lahendada loovülesandeid ja tööga seonduvaid probleemülesandeid
- lase kirjutada essee
- korralda gruppintervjuu ja lase neil tööd puudutavatel teemadel väidelda
- kasuta katseaega selleks, et uut töötajat katsetada

Allikas: Tiina Saar

CVO Grupi värbajad Tiina Saar ja Kristel Kraag analüüsivad vabale töökohale kandideerijate CVsid.

Foto: Julia-Maria Linna

kliendi, kellega tuleb tingimata telefoni teel asju ajada. Olukord muutub piinlikuks. Ülemus teeb tõsise hoiatuse, et keeleoskus tuleb viia tasemele, nagu see CVs on märgitud.

Personalikonsultant ahastab pärast lõppenud tööintervjuud. See on sellel konkursil juba viies kandidaat, kelle CVsse märgitud väga hea inglise keele kohta selgub intervjuu proovikivil, et "aru saan, aga ei räägi".

Sama pettuseskeem käib ka arvuoskuse kohta. Siis pole muud kui ülesanded kätte ja tõde selgub tulemustes. CVd

koostatakse ülivõrretes, intervjuul aga suur osa illusioonist puruneb. Osalt on selles süüdi ka karjäärinõu all läbiviidav propaganda: CV on visiitkaart, ilustamine aitab jala ukse vahele saada jne. Kahjuks sellisel viisil talitades see jalg sinna ukse vahele jääda võibki.

Leidub kahetsusväärseid lugusid, kus pealtnäha sile ja sobilik kandidaat osutub kõige pesuehtsamaks suliks.

Keele- ja arvuoskuse liialdused pole aga ainus kuristik värbaja töös. Leidub kahetsusväärseid lugusid, kus pealtnäha sile ja sobilik kandidaat osutub kõige pesuehtsamaks suliks, kes tööle asudes enda kukrut hakkab täiendama. Tööintervjuul ei paindu ta keel ütlema tegelikkust põhjust,

miks ta eelmisest firmast lahkus, ning ka taustauuringust ei selgu kelmi tõeline pale.

Jääb ainult loota, et valetamistrend on osa värbamiskultuuri arenguvaludest. Et pole vajadust luua veel andmebaasi, kus mustad lambad personalijuhtidele hoiatuseks üles riputatakse.

Värbamine peaks eeldama mõlemalt poolelt avatud kaartidega mängimist, nii tööandjalt kui ka töövõtjalt. Vastasel korral saab Eesti värbamisturust üks küberkohtingu vorm, kus arvuti taga ennast muskulis, pikaks ja südameverdriks nimetav kaaslasteotsija muutub kohvikunurjal oodates tusedaks, masendunud tossikeks.

Kandidaadid paisutavad oma oskusi üle

Ene Harjo

ASi Finmec personalijuht

On kogemus, et kandidaat on lisanud natuke "vahtu" oma oskuste kohta ja neid veidi üle hinnanud. Paar inimest on valetanud ka hariduse kohta, stiilis, et õpin veel ja arendan ennast. Need valed on tulnud välja hili-sema töö käigus. Vallandama me neid selle pärast ei ole hakanud,

oleme lihtsalt meelde jätanud. Meile on oluline, et inimene saaks oma tööga hakkama.

Kuna me vajame kindlate oskustega lihttööjõudu, siis me vaatame eelkõige, kus inimene on varem töötanud, ja selle põhjal saame juba aimu, mis oskused inimesel võivad olla. Katseajal näeme ka, kas inimese suudab omandada meie vajalikke tööoskusi või mitte.

Tööandja mure on välja uurida tõde töötaja kohta

Kärt Kirso

FKSMi personalijuht

Kui töötajad on ka meile valetanud, siis välja see ei ole igatahes tulnud. Keeleoskust võtan ma kohe reservatsiooniga. Üldiselt ei pea ma oskuste ülehindamist valetamiseks, see on pigem ilustamise abil enda müümine. Tööandja probleem on see ära tunda.

Meie teeme uutele töötajatele inglise keele testi ja kui keeleoskus ei vasta meie nõutud tasemele, peab töötaja ise oma raha eest end vastavale tasemele koolitama.

Tohutu risk on valetada oma haridust, sest personalijuhtid ju suhtlevad omavahel ja väga raske on sellise asjaga vahele jäänud inimesel tulevikus tööd saada.

Valeandmete eest vastutab kandidaat

Küllli Meier

Sampo Panga koolitusosakonna juhataja

Meie ankeedis kinnitab kandidaat andmete õigsust ja aktsepteerib, et valeandmete andmise eest laienevad temale Eesti Vabariigis kehtivad seadused. Kunagi ei tule inimene maj-

ja ühe vestluse tulemusel. Inimene ei suuda reeglina pidada meeles oma väljamõeldud lugu ja ta vale tuleb vestlustes välja.

Tööle võttes teeme kõigile inimestele vaimse võimekuse testi. Otsene ülemus kontrollib vaba vestluse vormis keeleoskust.



INTERNATIONAL UNIVERSITY
CONCORDIA
AUDENTES

Edukas jurist on IUCA lõpetanu

Peaaegu kõikidele akadeemilisele institutsiooniks, kus valitsevad eetilised, üliõpilase ja õppejõu õiguslikud väärtused. Concordia juhtum tõestab ilmekalt, et õiglusele põhinev ühiskond on jätkusuutlik. Kui ajakirjandus on juhtumit kajastanud ühekülgsest, otsides põnevat ja draamatilist uudist, siis ratsionaalne analüüs näitab, et ülikool muutus vaid tugevamaks, distantseerides end omanikfirma küündimatust käitumisest ja selle loogilistest tagajärgedest. Just õigusteaduskonna strateegia kohaselt moodustati ülikooli esindav mittetulundusühing, mille tulemusel leiti usaldusväärne finantspartner AS Audentes näol ja lahendati haridusõiguslikud probleemid. Selline pretseenditu saavutus näitab õigusriigi toimimist ka haridusmaastikul. Selle tõestuseks on meie õppekavadele üle kantud akrediteeringud, mis annavad lõpetajale õiguse saada riiklik diplom.

Õigusteaduskonnas toimib praegu juba neli õppekava:

- Rahvusvaheline bakalaureuse õppekava (160 ainepunkti), kus õppetöö toimub peamiselt inglise keeles. Ainemoodulid, mis läbitakse Eesti, Läti ja Leedu keeles, keskenduvad õigusharudele, kus ühtlustumine Euroopa Liidu õigusega ei ole niivõrd intensiivne;
- Majandusõiguse bakalaureuse õppekava (140 ainepunkti), kus õppetöö toimib eesti keeles, võimalus on läbida teatud kursusi ka vene keeles;
- Magistriõppekavad, kus õppetöö toimub reeglina inglise keeles (40 ja 80 ainepunkti).

Teaduskonnas toimub aktiivne tegevus mitmel erineval tasandil. Meil on ühiskursus Stetsoni Ülikooliga USA-s, teaduskonda külastavad loengutega mitmed välislektorid, korraldatakse seminare ja konverentse, osaletakse teadusinstituutide töös ja tegutsetakse rahvusvaheliste ekspertidena. Teaduskonna õppejõud on loonud ajakirja Baltic Maritime Law Quarterly, õigusteaduskonna egiidi all antakse välja üliõpilaste ajakirja, osaletakse rahvusvahelistel harjutuskohuvõistlustel jne. Oma õppetegevuses oleme järginud õigusharidusreformi Euroopas ja Euroopa õigusteaduskondade Ühingu (ELFA) liikmetena teinud ka vastavaid ettepanekuid.

Meie õppejõud on pärit Suurbritanniast, Saksamaalt, Prantsusmaalt, Ukrainast, Balti riikidest.

Euroopa Liit on saanud reaalsuseks ja sellega kaasnevalt kannavad järjest enam vilja meie poolt valitud õppemeetodid. Edukad lõpetanud on meie kvaliteedi kõige paremaks tõestuseks. Nad töötavad nii rahvusvahelistes ettevõtetes ja organisatsioonides kui ka riigiasutustes ning eraettevõtetes. Järjest enam meie lõpetanudid saab advokatuuri liikmeks, mitmed on end sidunud ka prestiižhikate teadusinstituutidega (Asseri instituut, Cambridge jne).

Dokumentide vastuvõtt õppeastaks 2004/2005 on alanud!



Tanel Kerikmäe, LL.M, LL.Lic
 õigusteaduskonna dekaan
 International University
 Concordia Audentes

KOOLITUS ■ E-õpe on paindlik ja mugav

Lühikesi e-õppetükke suudavad õppijad paremini omandada

E-õppes levivad nn 10 minuti õppetükid, mille kontsentreeritus ja konkreetsus võimaldab saada õppijal rohkem kasu.

Kerttu Lõhmus

e-õppe konsultant

Mall Maasik

Audentese e-õppe koordinaator

Järjest enam kasutatakse e-õppes koolitust, mis koosnevad lühikestest moodulitest, mis võimaldavad osalejatel oma teadmisi-õskusi täiendada igapäevarutiini katkestamata.

Tuntud e-õppe eelis oma õppe aega ja kohta ise valida teeb modulaarsuse maailmas veel ühe hüppe – "õppetund" muutub läbimisaega arvestades lausa miniatuurseks, keskes vaid kuni paarkümmend minutit. Niisugust õppetundi, mis sisaldab ühele kindlale küsimusele või probleemile keskenduvat materjali, on lihtne vajalikul hetkel hankida ning oma teadmisi täiendada.

10minutilise õppetsükli kasuteguri puhul ei ole küsimus ajas, vaid pigem selles, kas õppija õppetükki omandada suudab. Just omandamise rõhub nüüdisaegne e-õppe meetodi-

5 põhjust, miks nn 10 minuti õppetükid populaarsust koguvad:

1. Lahenduskäigud või nõuanded probleemide ja küsimuste lahendamiseks on esitatud kontsentreeritult ja konstruktiivselt, seega ühe lahenduskäiguga tutvumine ei võta kauem kui kümnekond minutit.
2. Puudub psühholoogiline barjäär (vajalikku aega on õppetüki lühiduse tõttu lihtsam leida, keskenduda tuleb vaid konkreetsele, õppetükis esitatud aspektile)
3. Materjal keskendub ühele konkreetsele küsimusele, puudub "müra" (seda saab ka valida, näiteks läbides kõik selle teema kohta käivad õppetükid, mis sõltuvalt eesmärgist annavad tervikliku ja täieliku pildi)
4. Hind – selline üksikmoodul on odavam, sest keskendutakse selgelt ühele küsimusele ehk tarbija ei saa kaasa "ballasti", mida tal hetkel vaja pole
5. Universaalsus – üksikuid õppetükke võib vastavalt sihtrühma soovidele ja eripärale omavahel kombineerida mitte ainult sisu, vaid ka kasutatavate meetodite ja esitusviiside järgi.

Allikas: Kerttu Lõhmus, Mall Maasik

ka. Ühe sobiva näitena võib siinkohal tuua katsete seeria, mille viis läbi Richard Mayer California ülikoolis. Kahele testrühmale tehti ülesandeks õppida selgeks välgu tekkemehhanism. Baasmaterjal oli mõlemal rühmal sama, kuid B-rühmale mõeldud materjalile olid lisatud näited välgu ohtlikkusest golfimängijale ning õhus viibivale lennukile – juhul kui välg peaks neid tabama. Kõigi kuue

katse puhul täheldati, et ainult baasmaterjali abil teema omandanud rühma testitulemused olid 105% paremad nende katseisikute tulemustest, kes läbisid ka lisamaterjali.

Kehvemaid testitulemusi täheldati ka nendel osalejatel, kelle materjalile oli lisatud taustamuusika ja välguga kaasnevad helid.

Analoogne katse viidi läbi kahe materjaliga, millest ühes

esitati vaid välgu tekkemehhanismi tutvustav pildiseeria koos allkirjadega ning teisele lisati veel 500sõnaline seletus. Lühema materjali läbinud õppurite testitulemused osutusid 69% paremaks.

Ka üksikute õppetükkide universaalsus ja taaskasutatavus on põhjus, miks paari viimase aasta jooksul on e-õppetükid aina väiksemaks muutunud – suureneb nende paindlikkus tellija jaoks ning tootjal lüheneb kokkumonteerimisaeg.

E-õpe on Eesti koolitusturul suhteliselt vähe kasutamist leidnud meetod. Põhjuseks e-õppe meetodikat tundvate ja selle rakendamise oskusteavet omavate spetsialistide vähesus. Enamik siin seni valmistatud e-õppe materjalidest on lihtsalt veebi üles pandud teksti- või pildimaterjal, millele on linkide, audio- ja videofailidega lisatud annus interaktiivsust. Sagedi aga ei ole tähelepanu pööratud õppemethodikale, st sellele, kui hea on sellist materjali kasutada õppimiseks. E-õppe eeldab siiski õppematerjale, mis võimaldavad sobivate meetodite, materjali ülesehituse ja toetustegevuse varal iseseisvalt õppida. Vorm on vaid teabe-

1918
TALLINNA
TEHNIKAÜLIKOOL
MAJANDUSTEADUSKOND

KOOLITUSKURSUS ÄRIKORRALDUS

18. veebruar – 30. aprill

Valida võib ühe järgmistest erialadest:

- ORGANISATSIOON JA JUHTIMINE
- TOOTMISE JUHTIMINE
- TURUNDUS
- KINNISVARA JA INVESTEERINGUD

Õppetöö 1–2 korda nädalas
TTÜ tunnistus

INFO JA REGISTREERIMINE
telefonil 620 3951

28. jaanuaril

Eesti Rahvusraamatukogu
väikeses saalis, Tõnismägi 2, Tallinn, toimub

"UUS ISIKUANDMETE KAITSE SEADUS JA UUS ANDMEKOGUDE SÜSTEEMI SEADUSE EELNÕU. E-RIIGI PÕHIMÕTTED, ID-KAART, DIGITAALALLKIRI JA DIGITAALDOKUMENT."

- Uus isikuandmete kaitse seadus (jõust. 01.10.03.)
- Olulisimad aspektid uues andmekogude süsteemi seaduse eelnõus, arengud riigi infosüsteemides
- Digitaalallkiri ja digitaaldokument
 - Digitaaldokumendi haldamise ja arhiveerimise põhimõtted, DigiDoc'i portaal, selle kasutamine. Praktilisi soovitusi.
 - E-riigi põhimõtted – e-valimised ja e-politsei, ID- kaart. Euroopa Liidu nõuded digitaalallkirjale

Lektorid: E. Põdra, R. Kivi, J. Kase Hind: 1200.- (hinnasoodustused)

03. veebruaril

Reval Hotel Central Novell studios, Narva mnt. 7c, Tallinn, toimub koolitusseminar

"VÄÄRTEOMENETLUSE SEADUSTIKU RAKENDUSKÜSIMUSI"

- Väärteomenetlusõigus – õiglase menetluse põhinõuded, menetluse toimingute õigusjärgsus, sundmenetlus, üksikute menetlusliikide kohaldamine
- Väärtegu – Karistused ja sellega kaasnevad haldussunnivahendid (piirangud), väärtegu kui haldussunnini kohaldamise alus, haldussunnini kohaldamise menetlus
- Vaike- ja kaebemenetlus, kohtupraktika väärteoasjades

Lektor: I. Koolmeister
Hind: 1250.- (hinnasoodustused)

Preismann Koolitus
ÕIGUSALANE TÄIENDUSKOOLITUS

Info ja registreerimine
tel 646 0002, 631 1918 või
preismann@online.ee
www.preismann.ee



Eesti Töandjate Keskklii

korraldab

4. veebruaril 2004 kell 9.30-15.00
Töandjate Majas (Kiriku 6, Tallinn)

töandja maksuseminari

Kuidas vältida erisoodustusi töötajate tervise edendamisel ja transpordil?

Lektorid Maksuametist, Tööinspektsoonist,
Medicoverist ning Ernst & Young Baltic AS-st

Osalevad Töötervishoiu Keskuse, Maksuamatsjate Liidu,
Autoettevõtete Liidu ja Sotsiaalministeeriumi esindajad

Lisainfo ja registreerimine: www.ettk.ee
tel. 6999303, 6999301, e-post ettk@ettk.ee



The U.S. Government Affiliated
Educational Advising Center

PÕHJA-AMEERIKA
ÜLIKOOLIDE
TEABEKESKUS

Tallinna Tehnikaülikoolis

TOEFL ETTEVALMISTUSKURSUS

2. veebruarist 3. maini, 42 tundi, 2 ainepunkti, kursuse lõpus Institutional TOEFL test ja tunnistus, edukatele lõpetajatele TTÜ tunnistus. Tulemuse keskmine paranemine 50–60 punkti.

TOEFL 1päevane INTENSIIVKURSUS 28. veebruaril

8 tundi laupäeviti + 2 tundi veebipõhist kodutööd, autentne näidistest, kiirkursus testi strateegiate omandamiseks

Testide õpikute müük, harjutustestid, info ja nõustamine

SLEP ja TOEFL ITP läbiviimine koolidele ja asutustele

Programmide kirjeldus, info, avaldused: Põhja-Ameerika ülikoolide teabekeskus Tallinna Tehnikaülikool, Ehitajate tee 5, kabinet III-211a
Tel 620 3543, 620 3546, educentr@edu.ttu.ee, www.eac.ttu.ee

PEUGEOT RAPIDE –
KIIRTEENINDUS 101 m²

www.peugeot.ee
Uus keskus: Sõpruse pst 151

PEUGEOT. UNUSTAMATU SÕIDUELAMUS.



Äripäeva Raamatuklubi

veerg

Pärnu mnt 105,
19094 Tallinn
Tel 667 0108
Faks 667 0444
klubi@aripaev.ee
www.aripaev.ee/
raamatuklubi

Tallinna Kaubamaja juhi Kati Kusmini sõnul kasutavad töötajad siseramatukogu üha sagedamini.

Ettevõtte raamatukogu töötab motivaatorina

"Meie eesmärk on lisada inimeste ellu värvi ja rõõmu. Loomes inspireerivad linnasüdameid, kohtumispaiku, kus pakume elamusi, kaupu ja teenuseid, mis erutavad inimeste meeli ning kus nad saavad ilusamaks, õnnelikumaks ja targemaks," kõlab Tallinna Kaubamaja uus eesmärk-idee, mis sündis ajendatuna Mark Earlsi turundusraamatust "Loova ajastu koidik". Kaubamaja juhi Kati Kusmini sõnul said nad raamatust kinnitust, et missioon ei pea olema sõnasutatud traditsioonilisel viisil. "Loova ajastu koidik" asub kaubamaja siseramatukogus, mis otsustati oma töötajate tööalaseid vajadusi silmas pidades luua mõned aastad tagasi.

Tänaseks on raamatukogusse personalispetsialisti Kaili Kalamäe sõnul kogunenud üle 200 juhtimis-, turundus- ja teenindusealast raamatut. Kati Kusmini sõnul on raamatukogu ettevõttele kasulik, sest inimesed saavad areneda ja end tööalaselt täiendada. "Inimesed on rahul, et saavad raamatuid mugavalt kätte. Ettevõtte seisukohalt on see hea motivaator." Raamatukogul on ligikaudu 50 püsilugejat ja enamasti nende soovitusel ka raamatukokku uued raamatud komplekteeritakse. Kui uus raamat on saabunud, saadab personaliosakond elektronpostiga teate töötajatele, samuti ilmuvad raamatututvustused kaubamaja siselehes.

Juhtimisraamatuid on Kusmini sõnul ka osakonna ja teenindusjuhtidega läbi töötatud, tuues näiteks rühmaaru- telud Erik Sameli "Keskestmejuht kahe tule vahel" kohta. "Kui organisatsioonil on probleeme, soovitatakse juhtimisraamatuid ja omavahel mõtteid vahetada, nii leitakse ka idee lahenduseks," räägib Kusmini, lisades, et mugav on nii toimida väiksemates firmades, kus info kiiresti liigub.

MARI KÖLLI

Äripäeva Raamatuklubi **UUDIS**

HOMME SEMINAR MUUDATUSJUHTIMISEST

Homme toimub Radisson SAS hotellis Äripäeva seminar "Kuidas muudatusi läbi viia". Ühtlasi John P. Kotteri ja Dan S. Coheni raamatu "Muudatuste juhtimine" esitlusena korraldatud seminari peasineja on koolitusfirma Meta Profit juhataja ning konsultant, Alexander Kotchubei. Ta räägib seminaril, et muutustega kaasneb ebamäärane ning sageli ei seisne ebamäärases olukorras küsimus mitte selles, mida ma teen, vaid milline ma olen: "Juht peab muutuste faasis tegelema intensiivselt nii enda sisemise protsessi kui ka töötajate juhtimisega. Ta peab oma olemuselt muutuma kriisijuhiks, kelle peaulesanne on jälgida, et muutused kulgeksid kindlates raamides ehk paat jääks vee peale."



Alexander Kotchubei

PERSONAL ■ Kuidas värvata müügiinimest

Hea müügiinimese tunnused kõrgest saavutustele suunatusest

Kõige tugevam seos eduga on saavutusele orienteeritusel.

Uuringud näitavad, et müügiinimesed, kes on võimelised tekitama suuremat käivet, omavad järgmisi tugevaid isiksuseomadusi:

- **kohusetunne** – püsivus projektiga töötamisel;
- **isiksuslik võimekus** – kõrge energiataase, suutlikkus mõjutada ning muutusi käima lükkata;
- **ekstravertsus** – pigem sõbralik ja lahke kui sissepoole pööratud ning omaette hoidev (introvertne);
- **saavutusele orienteeritud** – tunneb vajadust õnnestuda.

Tähelepanelik tuleks olla erinevate omaduste koosmõju suhtes. Kui värvata inimene, kes on ainult kohusetundlik ja ekstravertne, võib saada toreda ja tööka inimese, kes ei tunne aga vajadust saavutada. Sisuliselt ta siis ikkagi ei müü.

Lisategurid hea müügiinimese puhul on tugev vaimne võimekus ja järeltunde tegemise oskus, matemaatiline ja verbaalne võimekus.

Kusjuures õigete inimeste värbamine on veel kerge osa, raske osa on nende piisav motiveerimine. Õnnetu müügiinimene, kes tunneb, et teda organisatsioonis väärliselt ei hinnata, on väga kiire lahkuma.

Demotiveerivad tegurid, nagu madala kvaliteediga tooted ja halb klienditeenus, tekitavad õnnetuid kliente. Õnnetute klientidega tegelemine aeglustab hea müügiinimese tempot ja ei lase tal head tulemust saavutada. Kaire Varrak värbamiskonsultant



RAAMAT ■ "Ole meie külaline"

Elamuste ajastu lävepakul

Oleme konkurentsiasemas astumas uude aega, mida nimetatakse elamuste ajastuks. Tooted ja teenused on lihtsalt toed, mille abil klienti uude valdkonda tõmmata. Kliendid tahavad mälestusväärseid elamusi ja ettevõtteid peavad olema selliste kogemuste lavastajad.

Tihti küsitakse, mida tähendab kvaliteetne teenindamine. Disney Instituudi raamatus on vastus olemas: "Kvaliteetne teenindus tähendab oma külaliste ootuste ületamist ja detailidele tähelepanu pööra-

mist." Disney õpetab meile, kui oluline on tunda oma klienti, suuta näha tarbitavat teenust nii, nagu tema seda näeb, leida just nimelt talle sobiv lahendus.

Soovitan raamatut kõikidele, kes töötavad mõnes teenindusettevõttes. Raamat aitab näha oma ettevõtte kitsaskohti hoopis teises valguses. Lõppude lõpuks on ju kõikide ettevõtete eesmärk teenindada inimesi, kes nende tooteid ja teenuseid ostavad.

Kaido Ojaperv
Radisson SASi hotellijuht



- "Ole meie külaline"
- koostaja Disney Instituut
- kirjastus Varrak
- hind 139 krooni

KONKURSS

Veel nädal parima personaliprojekti esitamiseks

Viimane nädal on veel aega esitada eduka personaliprojekti kirjeldus konkursile "Parim personaliprojekt 2003".

Konkursile esitamiseks tuleb saata enne 2. veebruari kuni kahelehelehelise projekti kirjeldus, ütles PARE koordinaator Anne-Mari Ernesaks.

Konkursil hinnatakse Eesti ettevõtte või organisatsiooni aastal 2002 või 2003 lõpetatud konkreetset projekti, mis on toonud kaasa personalitöö või selle alalõikude kvaliteedi või efektiivsuse kasvu. Projektide sisu ja ulatus ei ole limiteeritud.

Parimad personalijuhid esinevad oma projektidega 4. märtsil 2004 personalijuhtimise konverentsi "Piirideta organisatsioon" I päeva programmis Tartus. Samas toimival galaõhtul kuulutatakse välja ka võitja.

Võitjale annab EBS auhinna võimaluse osaleda kuni 30 000 Eesti krooni ulatuses EBS Juhtimiskoolituse Keskuse avalikul täiendkoolitusel.

Parima personaliprojekti valivad Eesti Personalitöö Arendamise Ühing PARE, Eesti Kaubandus-Tööstuskoode, EBS Juhtimiskoolituse Keskus ning CVO Group.

Saada projekt PARE e-posti aadressil pare@pare.ee või postiaadressil Suur-Ameerika 1, 10122 Tallinn.

ÕÜ Version Koolitus

(koolitusluba 1779 HM)

KORRALDAB VEEBRUARIS:

1. Raamatupidamise algõpe (vastab kutsestandardile "Raamatupidaja I"). Sobib uue eriala omandamiseks või ümberõppeks. Lõpetajad saavad tunnustuse. 02.-12. veebruarini kella 09-14.
2. Maksud aastal 2004. Muudatused maksukorralduse-, tulu- ja sotsiaalmaksuseaduses (jõustusid 01.01.04). Uus käibemaksuseadus (vastu võetud 10.12.03). 10. veebruaril kella 10-15; 02. märtsil kella 10-15.
3. Majandusaasta aruande koostamine lähtudes Eesti heast raamatupidamistavast ning 2003. a jõustunud Raamatupidamise Toimkonna juhenditest. 18. veebruaril kella 10-15. TALLINNAS
27. veebruaril kella 10-15. PÄRNUS
4. Mittetulundusühingute, sihtasutuste ja korteriühingute majandusaasta aruande koostamine 2003.a kehtima hakanud raamatupidamise seaduse alusel. 17. veebruaril kella 10-15.

Õppepäevad toimuvad: Tallinnas Eesti Rahvusraamatukogu seminari- ja rühmaruumis (Tõnismägi 2). Pärnus TÜ Pärnu Kolledžis (Ringi 35).

Info ja eelregistreerimine tell/faks 644 0371, 055 606 076
www.version.ee, koolitus@version.ee

EMI EWT

IDA-LÄÄNE KOOLITUSE AS

PROJEKTIJUHTIMINE - EESMÄRGIST TULEMUSENI

04. - 05. veebruar, Kolga mõis
Hind: 6300.-

RIIGIHANGETE PRAKTILINE KORRALDAMINE

05. - 06. veebruar, Tallinn
Hind: 3600.-

MÜÜGITREENING

12. - 13. veebruar, Tallinn
Hind: 3600.-

t 654 2001, f 677 9845, Sütiste tee 21, ruum 238,
ewt@emigrupp.ee

Larsen™
CORPORATE SERVICES

Firmade loomine

Offshore, Eesti ja SRÜ firmade loomine, juhtimine ja likvideerimine, valmisfirmad, litsentsid, raamatupidamisteenused, ärikonsultatsioonid, graafiline firmastiil



Narva mnt. 13 Tallinn
Tel.: 614 3090, faks: 614 3093, e-mail: info@larsen.ee

toimetaja Merike Lees tel 667 0111, e-post merike.lees@aripaev.ee

EQ ■ Neli kahjulikku müüti tunnetest organisatsioonis

Tunnete vallandamine vallandab ka organisatsiooni tulemused

Oma tundeid teadvustaval juhil on võimalik oma meeskonna potentsiaali avada ja seda töötulemuste hüvanguks suunata.

Kaupo Saue

Createsi konsultant

Signe Vesso

Dictum Koolituse konsultant

Nii nagu juht tunnetest mõtleb, nii ta ka käitub ja vastava tulemuse saab, sest tunne tähendab liikumises olevat energiat ning tunded ja energia on tihedas omavahelises seoses. Tunnete kohta eksisteerivad aga mitmed müüdid, mis mõjuvad organisatsiooni tulemusel halvasti.

■ **Müüt 1: äri ja tunded tuleb lahus hoida.**

Tulemus: sellisel mõtleval juhil juhtimisstiil on eesmärgile suunatud ja strateegiline, suhete valdkond jääb tähelepanu alt välja. Meeskond tajub sellist juhti hoolimatu, kaugena ja vaid kasumile orienteerituna. Inimesed ei tunne ennast väärtustatuna, nad on juhi jaoks vaid tööjõud. Suureneb tööjõu voolavus, väheneb lojaalsus ja inimesed panustavad alla oma võimete.

Tegelikult: tunnetel on äris oluline koht. Kriisis töötaja on töövoimetu ja võib sellega nakatada ka meeskonda. Juhil käes on võimalus vallandada inimeste energia ja võtta see kasutusele. Optimistlik töötaja on tulemuslikum.



Ausad ja vahetud

Koolitusfirma Vain SMD juht Peep Vain (vasakult alt esimene) on loonud kollektiivis vaba ja rõõmsa oleku. Tema väärtushinnangutes on lõbu ja rõõmus olemine üks olulisemaid. "Kui asi ei ole lõbus, siis võiks ta hoopis olemata olla," ütles Vain. Nende kollektiivis on iga aastaga kasvanud aus olemise võime ja tahe.

Tegelike tunnete tagasipeegeldamise kaudu hoitakse kolleegide rumaluste tegemisest. Väikesed solvumised ja solvamised on seejuures loomulikud, kuid mitte katastroofilised. Aus olemine ja julgus oma tähelepanekuid öelda aitab õhustikku parandada.

■ **Müüt 2: tunded on vähem väärtuslikud ja primitiivsed võrreldes mõtetega.**

Tulemus: sellise mõtlemisega juht väärtustab mõtteid ja ei arvesta tunnetega, mis soodustavad või takistavad mõtete eluviimist. Ta jääb häta muutuste sisseviimisel, tekivad raskused ja inimeste vastupanu. Üks asi, millest tema meeskond ilma jääb, on juhi väljendatud heameel ja osavõtlikkus.

Tegelikult: tunded ja mõtted on mõlemad olulised ja omavahel seotud. Juht on töötajate mõjutamisel tulemuslikum, kui ta väljendab nii oma tundeid kui ka mõtteid.

■ **Müüt 3: tunnete näitamine on nõrkuse märk.**

Tulemus: selliselt mõtleval inimese jaoks tähendab tugev olemine väga suurt enesekontrolli ja tunnete mahasurumist. Väliselt tajutakse teda kinnise ja pinges olevana. Tema seltsis pingestuvad ka töötajad. Tunnete mahasurumise tagajärjel hakkab stress kuhjuma. Siit tulenevalt juht kas haigestub või hakkab ebaadekvaatselt tundeid väljendama, mis tekitab omakorda uusi probleeme.

Tegelikult: tugev olemine tähendab oskust oma tundeid teadvustada ja reguleerida. Tunnete adekvaatne väljendamine on küpsuse märk.

■ **Müüt 4: emotsionaalne intelligentsus (EQ) on ette määratud.**

Tulemus: inimene arvab, et selline ma olen ja ma pole võimaline arenguks. Ta ei püüagi arendada oma suhtlemisoskusi ja õigustab seda oma iseloomuga. Tal puudub usk töötajate arenemisvõimesse. Arenguvõimused ei toimi ja juht ei panusta meeskonna juhendamisse.

Tegelikult: EQ on elu jooksul väga palju arendatav ja õpitav. Juhil, kes usub arengut, on paremad eeldused luua õppiv ja muutustega kohanev meeskond. Ta on avatud tagasisidele ja see soodustab avatud kommunikatsiooni meeskonnas.



Põhjamaade Ministrite Nõukogu Esindus Eestis kuulutab välja

stipendiumiprogrammi

NordProLink

– Nordic Professional Links

NordProLink stipendium:

- võimaldab väike- ning keskmise suurusega ettevõtete noortel töötajatel taotleda toetust kuni ühekuuliseks praktikaperioodiks ühes Põhjamaa väikeettevõttes;
- katab praktikandi reisi- ja majutuskulud, lisaks mõningane päevarah.

Taotlusi ootame väike- ja keskmise suurusega ettevõtete töötajatelt, kes:

- on vanuses 20 kuni 35 aastat;
- omavad vähemalt üheaastast töökogemust;
- räägivad hästi inglise või üht põhjamaade keelt;
- omavad tööandja nõusolekut projektis osalemiseks;
- omavad kontakti ühe väikeettevõttega Põhjamades, mis nõustub stipendiumiprogrammis osalema ja praktikavõimalust pakkuma;
- on huvitatud tõsiste ärisuhete loomisest.

Taotluste esitamise tähtajad on 1. aprill ja 1. oktoober 2004.

Lähem teave ning taotlusblanketid aadressil www.nordprolink.net, www.nmr.ee või Põhjamaade Ministrite Nõukogu Esindus Tartus, Raekoja plats 8, 51004 Tartu
Telefon (07) 423 625, e-post katrin@nmr.ee

ERIALASED TEADMISED JA INFO ON KAPITAL
www.majandusarvestus.ee

- Majandusaasta aastaaruande koostamise sõlmprobleemid. 20.02.04
- Raamatupidamise algkursus (40 t) Tallinnas. I osa 17.-19.02.04 ja II osa 26.-27.02.04
- Raamatupidamise algkursus (40 t) Rakveres. 06.03., 13.03., 20.03., 27.03., 03.04.
- Raamatupidamise korraldamisest ja uuest maksundusest Eesti liitumisel Euroopa Liiduga. 02.03.04

MAJANDUSARVESTUSE KESKUS

Sütiste tee 21-231, 13419 Tallinn, tel 652 1624, faks 654 2012



TÄIENDÕPPE ERAKOOL KARINER
(koolitusluba 2866HTM) korraldab
18. veebruaril õppepäeva teemal

EHTUSJÄRELEVALVE – ÕIGUSAKTID JA KORRALDUS

Lektor: Tallinna Säästva Arengu ja Planeerimise Ameti vanemspetsialist **Märt Ilus**.
Hind: 790 krooni. Tunnistus. Õppematerjalid.

26. veebruaril õppepäeva teemal

MUUDATUSED RIIGIHANGETE SEADUSES

Lektor: Riigi Kinnisvara ASI bankspetsialist **Toivo Piik**.
Hind: 790 krooni. Õppematerjalid. Tunnistus.

Kursused toimuvad Mustamäe tee 5 õppeklassis. Algus kl 9.30.
Registreerumine tel 688 8688, 051 21 539 või kariner@kariner.ee

KOMPLEKT

- "Suur inglise-eesti majandussõnaraamat"
- "Suur eesti-inglise majandussõnaraamat"
- CD-ROM

Komplekti hind jaanuaris 1690 krooni

Suur eesti-inglise majandussõnaraamat

Tellimine klubi@aripaev.ee või telefonil 667 0108

+ CD-ROM
Hind 1090 krooni



KASUTATUD AUTODE MÜÜGISALONG 437 m²

www.peugeot.ee
Uus keskus: Sõpruse pst 151

PEUGEOT. UNUSTAMATU SÕIDUELAMUS.





PEARAAMATUPIDAJATELE JA FINANTSJUHTIDELE

1-AASTANE TÄIENDKOOLITUSKURSUS

ÕPPEAINED

Finantsarvestus ja -aruandlus, konsolideerimine, rahvusvahelised arveldused, maksundus, finantsanalüüs, ettevõtte riskide hindamine, *controlling*, finantsinstrumendid: arvestus ja kajastamine.

ÕPPETÖÖ

Kursused algavad 14. veebruaril 2004. Õppetöö toimub laupäeviti.

INFO ja registreerimine

TTÜ majandusarvestuse instituut
Kopli 101, ruum 301 või 303, Tallinn 11712
Tel. 6 20 4006, 6 20 4001
e-post: mareor@tv.tu.ee
http://www.majandus.tu.ee

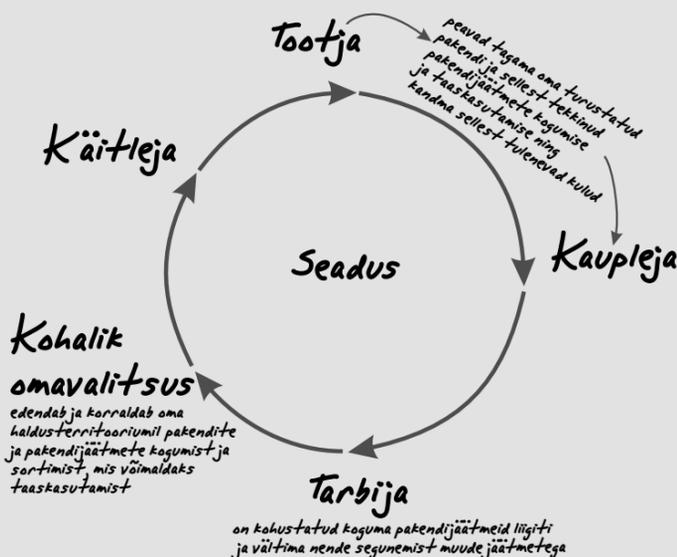
UUED EUROOPA LIIDU ALASED PRAKTILISED KOOLITUSED:

- rahvusvahelise projekti juhtimine • kvaliteedijuhtimine avalikus sektoris
- õppereis Helsingisse 12.–13.veebruar

Lisainfo kursuste teemade kohta: <http://www.euroopalikumine.ee/services/school.html>.
Korraldaja: MTÜ Eesti Euroopa Liikumine 693 5235

Äripäeva seminar 4. veebruaril 2004
Hotellis Radisson SAS

Pakendiseadus paberil ja praktikas



Seminari hind enne 28. jaanuari 2004 registreerimisel 2320 krooni. Hiljem registreerijatele 2900 krooni. Mitme osaleja korral registreerimisel ühest ettevõttest kehtib soodustus 10%. Hindadele lisandub käibemaks. Registreerimine ja info telefonil 667 0233 (Merle Kumari), faks 667 0165. www.aripaev.ee/seminar/



Pakendiseadus

Keskkonnaministeeriumi jäätmeosakonna juhataja Peeter Eek

Mis sunnib-soodustab seaduse täitmist?

Säästva Eesti Instituudi programmijuht Harri Moora

Millised võimalused on seadusega toime tulla?

Eesti Kaubandus- ja tööstuskoja majanduspoliitika- ja õigusosakonna juhataja Reet Teder

Tootja. Seadus praktikas

Saku Õlletehas ASi juhatuse esimees Cardo Rimmel

Kaupleja. Seadus praktikas

Keila Tarbijate Ühistu juhatuse esimees Olev Mäll

Tarbija. Mis motiveeriks tarbijat pakendeid sorteerima / koguma?

Eesti Rohelise Liikumise säästva tarbimise töörühma koordinaator Allan Kokkosta

Vaba arvamuste vahetus.

Kuidas hakkab toimuma jäätmete kogumine? Kohalik omavalitsus + ettevõtja + jäätmekäitleja

Pakendiühingu esinaine Ilona Eskelinen
Tallinna Linnavalitsuse jäätmeosakonna juhataja Enn Puskar
Ragn-Sells ASi arendusdirektor Agu Rimmelg

KOOLITUSKALENDER IGAL ESMASPÄEVAL

1 RIDA 295.00 TELEFON 667 0105

aeg, koht	nimetus (kellele)	kursuse temaatika	lektorid	hind	firma kontaktandmed
MAKSUKOOLITUS					
■ 27.01. kl 10–15.30 EMLi seminariruum Narva mnt 9a, Tallinn	Käibemaksuseaduse muudatused raamatupidajatele, finantsjuhtidele ja väikeettevõtete juhtidele	kehtiva käibemaksuseaduse tähtsamad muudatused; uus käibemaksuseadus – tähtsamad ja huvitavamad muudatused, võrdlus kehtiva seadusega; käibemaksualaste riigikohtu lahendite ülevaade – millistel tingimustel toimub käibemaksu mahaarvamine jpm	Martin Huberg, Eesti Maksu- teadlaste Seltsi Tallinna esindaja, EMLi juhatuse liige	1300 kr, EMLi liikmetele -30%, hind sisaldab käibemaksu	Eesti Maksumaksjate Liit, Narva mnt 9a, Tallinn tel 630 2255, faks 630 2256 info@maksumaksjad.ee; www.maksumaksjad.ee EMLiga liitujatele hinnasoodustus ühel seminaril 50%
■ 29.01. kl 10–17 Klubi Atlantis konverentsikeskus Narva mnt 2 (II kor), Tartu keskmine saal	Majandusaasta aruanne ja maksud raamatupidajatele, finantsjuhtidele	mida peab raamatupidaja teadma 2003. majandusaasta aruande koostamisel; muudatused maksuseadustes – tulumaks, sotsiaalmaks, käibemaks	Anne Nuut ja Vello Vallaste, Vallaste ja Partnerid OÜ maksukonsultandid, EMLi juhatuse liikmed	1400 kr, EMLi liikmetele -30%, hind sisaldab käibemaksu	Eesti Maksumaksjate Liit, Narva mnt 9a, Tallinn tel 630 2255, faks 630 2256 info@maksumaksjad.ee; www.maksumaksjad.ee EMLiga liitujatele hinnasoodustus ühel seminaril 50%
■ 11.02. kl 13–16.15 Klubi Atlantis konverentsikeskus Narva mnt 2 (II kor), Tartu keskmine saal	Bioloogiliste varade arvestus põllumajanduse ja metsandusega tegelevatele ettevõtjatele	bioloogiliste varade hindamise ja kajastamise arvestusmeetodid; bioloogiliste varade esitus bilansis ning lisades avalikustamisele kuuluv informatsioon; millal saab bioloogilisest varast põllumajanduslik toodang? RTJ 7 seos teiste kehtivate Raamatupidamise Toimkonna juhenditega	Ilmar Tälli, BDO Eesti AS, vannutatud audiitor	600 kr, EMLi liikmetele -30%, hind sisaldab käibemaksu	Eesti Maksumaksjate Liit, Narva mnt 9a, Tallinn tel 630 2255, faks 630 2256 info@maksumaksjad.ee; www.maksumaksjad.ee EMLiga liitujatele hinnasoodustus ühel seminaril 50%

KOOLITAJA KOOLITUS

■ 16.–17.03., 07.–08.04. ja 19.–20.04. Tartu	koolitajate koolitus koolitusjuhtidele, koolitusspetsialistidele, õppeasutuste projektijuhtidele, täiskasvanute õpetajatele, lektoritele, õppejõududele, sisekoolituse spetsialistidele-lektoritele	koolitaja kompetentside arendamine: koolitaja roll, proaktiivsus, eneserefleksioon, täiskasvanud õppija ise-loomustus, loovmeetodite kasutamine, õppimist soodustavad tingimused ja meetodid, vastupanu grupis ja sellega toimetulek, grupi motiveerimine, koolitaja suhtlemis- oskused (treening), videoanalüüsi läbiviimine ja analüüs	Liina Kolk, Kersti Türk, Pirko Tõugu, Andero Uusberg	6 päeva / 4800 kr võimalus maksta kolmes osas	Stern Koolitus, Ülikooli 10/12, Tartu registreerimine tel 730 5978, info@stern.ee lisainfo www.stern.ee
---	---	--	--	---	---

ARVUTIKOOLITUS

■ alates 02.02. kuni 13.05. 30 õppepäeva vt www.koov.ee	Microsoft Exceli ja majandustarkvara tasuta e-koolitus kontoritöötajatele, õpilastele (eelkõige majandus), tudengitele, töötajatele, töötutele ja kõigile arvutikasutajatele	õppematerjal täieneb igal esmaspäeval ja neljapäeval; Excelit õpetatakse samm-sammult; majandustarkvara osas igal õppepäeval uus teema (raamatupidamisprogramm, palgaarvestus, kliendi- ja personalihaldus, tollidokumentide vormistamine jm); põhjalik õppematerjal (jutud, slaidshow'd, testid jm)	Heiki Koov ja majandus- tarkvara- firmade töötajad	tasuta	heiki@koov.ee www.koov.ee
---	--	--	--	--------	------------------------------

KEELEÕPE

■ jaanuar–mai Põhja pst 27, Tallinn	inglise keele õpe täiskasvanutele, õpilastele, lastele (6–8aastased)	inglise üldkeel (9 eri taset); inglise ärikeeel; Cambridge'i ülikooli eksamite (FCE, CAE, CPE) ettevalmistuskursused; individuaalõpe; kursused firmades	kvalifitseeritud õpetajad Inglismaalt, Austraaliast, Eestist	vastavalt pakatile, testimine tasuta	International House Tallinn Põhja pst 27, Tallinn tel 641 0607 ihte@online.ee; www.ihtallinn.ee
--	--	---	--	--------------------------------------	--

MUU

■ ühepäevane kursus 04.02. ja 04.03. Tallinnas, 10.02. Tartus; pikk kursus (5 korda) 11.02.–10.03. Tallinnas	kiirlugemine avalikud ja ettevõttesisesed grupid	kursusel omandatakse kiirlugemise põhitõed, paraneb tekstist arusaamine ja tähelepanuvõime, lugemiskiirus tõuseb vähemalt 3 korda	Jüri Sööt, Tauri Tallermaa	1päevane 2900 kr, (ISIC-kaardiga 2610 kr); pikk kursus 3900 kr, (ISIC-kaardiga 3510 kr)	Kiirlugemiskool OÜ Lastekodu 6a, Tallinn tel 660 7900, 050 25 457 info@kiirlugemine.ee; www.kiirlugemine.ee Firmasisestel koolitustel gruppidele soodushinnad!
■ ühepäevane kursus 26.01. ja 26.02. Tallinnas, 10.02. Tartus	mälutreening avalikud ja ettevõttesisesed grupid	kursusel õpitakse mälu efektiivselt kasutama, et meelde jätta nimesid, nägusid, fakte jne; korrastub mõtlemisprotsess tervikuna	Tauri Tallermaa	1990 kr, (ISIC-kaardiga 1890 kr); firmasisestel koolitustel gruppidele soodushinnad	Kiirlugemiskool OÜ Lastekodu 6a, Tallinn tel 660 7900, 050 25 457 info@kiirlugemine.ee; www.kiirlugemine.ee

reklaamitoimetaja Aire Simonlatser tel 667 0163, e-post reklaam@aripaev.ee; reklaamimüügi projektijuht Külli Kruusandi tel 667 0089, e-post kulli.kruusandi@aripaev.ee

Rubriik SEMINARIRUUMIDE RENT igal esmaspäeval				1 RIDA 413.00 TELEFON 667 0105				
korraldaja, kontaktandmed	ruumi suurus (m ²)	iste-kohti	hind/ühik	hinna sees	lisatasu eest	majutus-kohti	soodus-tused	lisainfo
Hotell Dzingel Männiku tee 89, Tallinn Tel 610 5201 www.dzingel.ee	saal A 88	50	800 kr/päev	TV, video, grafoprojektor, pabertahvel, CDmängija	toitlustamine gruppidele, kohvipausid, koopiad, video-dataprojektor, sünkroontõlkeaparatuur	350	kokku-leppel	grillrestoran, 3 sauna, tasuta traadita internet (WIFI); tasuta parkimine valvega parklas
	saal B 52	20	600 kr/päev					
	saal C 200	150	1000 kr/päev					
	saal D 117	70	900 kr/päev					
	UUS saal 72	45	800 kr/päev					
EMLi seminariruum Narva mnt 9a, III korrus, Tallinn Tel 630 2255, faks 630 2256	50	44	1–3 tundi 200 kr/h, klapp-laudadega 4 ja enam tundi 170 kr/h	universaaltahvel, grafoprojektor, taustamuusika, lauavesi	dataprojektor, internetiühenduse kasutamine, kohvipausid		EMLi liikmetele -15%	parkimismaja kõrvalhoones
	Hotell Susi Peterburi tee 48, Tallinn Tel 630 3300 Faks 630 3400 susi@susi.ee; www.susi.ee	Mari 25 Jüri 40 Roheline Ämblik 210	kuni 8 kuni 28 kuni 80	200 kr/h, 1100 kr/päev 300 kr/h, 1600 kr/päev 500 kr/h, 2700 kr/päev	grafoprojektor, televiisor, videomakk, ekraan, pabertahvel, kirjutusvahendid, internet	koopiad, faks, video-dataprojektor, DVD, sünkroontõlge, toitlustamine, kohvipausid	202	kokku-leppel
Tallinna Olümpiapurje-sportikeskus AS Regati pst 1, Tallinn Tel 639 8847, faks 639 8823 silva@piritatop.ee; www.piritatop.ee	Aegna	200	680 kr/h, 4600 kr/päev	TV + video, grafo-slaidi-projektor, pabertahvel, ekraan	video-dataprojektor, mikrofonid, helitehnika, tõlketeenus, toitlustamine, kohvipausid	400	kokku-leppel	tasuta parkimine, kaks restorani, kasiino, tervisekeskus SPA, saunad, jõusaal, juuksur; Hansapank, sadam
	Hiiu	60	410 kr/h, 2800 kr/päev					
	Pannoo	36	350 kr/h, 2500 kr/päev					
	Kihnu	40	300 kr/h, 2000 kr/päev					
Eesti Post Asi Tallinna Peapostkontor Narva mnt 1, Tallinn Tel 625 7321	suur saal 216	100	350 kr/päev	grafoprojektor, pabertahvel, ekraan	dataprojektor, TV, video, CD-mängija, arvuti kasutamine, faks, kohvipausid, toitlustamine, koopiad; suures saalis li-saks videoprojektor, mikrofon, taustamuusika, minidisk, konverentsisüst. 25 in.		kokku-leppel	hea asukoht kesklinnas, valik kohvipause
	väike saal 119	28	300 kr/päev					
	õppeklass 37	14	200 kr/päev					
	nõup. ruum 24	10	200 kr/päev					
Hotell Tartu Soola 3, Tartu Tel 731 4300, faks 731 4301 info@tartuhotell.ee; www.tartuhotell.ee	48	30	150 kr/h 600 kr/päev	grafoprojektor, ekraan, pabertahvel, magnetahvel seinal, oma arvuti olemasolul tasuta wireless-internetiühendus	dataprojektor, kohvipausid, toitlustamine	130	kokkuleppel, püsikliendile -15% ruumi rendist	hea asukoht kesklinnas, valvega parkla, tervisekeskus, saun koos eesruumiga, kohvik-restoran, hotelli klientidele ööbimise hinna sees hommikune ujumine veekeskuses
	Waide motell Käo küla, Elva, Tartumaa Tel 730 3606, faks 730 3605 info@waide.ee; www.waide.ee	70 110	50 80	75 kr/h 75 kr/h 500 kr/päev	pabertahvel, markerid, grafoprojektor, TV, videomakk, CD, interneti püsiühendus	dataprojektor, koopiade valmis-tamine, arvuti ja printeri kasutamine, faksi saatmine; transport, kohvipausid	54	kokku-leppel
Strand SPA ja konverentsihotell A. H. Tammsaare pst 35, Pärnu Tel (044) 75 370 Faks (044) 75 371 sales@strand.ee www.strand.ee	Jurmala + Palanga 500	500	1000 kr/h, 6000 kr/päev	grafoprojektor, video, pabertahvel, TV, internet (WiFi/püsiühendus)	data-videoprojektor, mikrofonid, helitehnika, tõlketeenus, koopiad, printer, toitlustamine, kohvipausid	362	kokku-leppel	pakume konverentsipaketti, võimalus toitlustada brasseriis ja Cafe Marinas, lõõgastuda Strand SPAs (basseinid ja saunad), öökubi, garaaž autodele
	Jurmala või Palanga 250	250	500 kr/h, 3000 kr/päev					
	Auditoorium 120	96	300 kr/h, 2100 kr/päev					
	Pirita 68	40	200 kr/h, 1200 kr/päev					
	Pärnu 60	36	200 kr/h, 1200 kr/päev					
	Paralepa 48	30	200 kr/h, 1200 kr/päev					
Nida ja Liepaja 21	6	150 kr/h, 900 kr/päev						
Pühajärve Puhkekeskus AS Otepää vald, Valgamaa Tel 766 5500, faks 766 5501 pjp@pjk.ee; www.pyhajjarve.com	100	100	200 kr/h	grafoprojektor, pabertahvel, markerid, TV, video	valguskoopid, faks, data- ja videoprojektor, internet, kohvipausid, toitlustamine	200	kokku-leppel	Soome ja aurusau, tervisekeskus, juuksur, ilusalong, restoran, publi, ujula, bowling, spordivarustuse laenutus
	116	80	1000 kr/päev					
	34	16						
Hotell-konverentsikeskus Taagepera loss Valgamaa; tel 766 6390 hotell@taageperaloss.ee	Hugo saal	70	1000 kr/päev	grafoprojektor, data-projektor, video, TV, pabertahvel, WiFi-ühendus	kohvipausid, toitlustamine gruppidele	60 (lisavooditega 100)	kokku-leppel	lossi tutvustus, restoran, saun, Elujõutorn, orienteerumismäng "Legendide jahil" www.taageperaloss.ee
	81							
Jäneda Mõis OÜ Jäneda, Järvamaa Tel 384 9750 info@janeda.ee	300	200	140 kr/h, 1000 kr/päev	grafoprojektor, universaal-tahvel, ekraan, TV, VHS, slaidiprojektor	dataprojektor, PC koopiad, faks, printer, kohvipausid, toitlustamine	120	kokkuleppel	saun, suurtõrks "Musta Täku Tall", seiklusmäng "Ingvari mõök", firma-peod, U. Sisaski autorikontserdid; www.janeda.ee
	60	40	90 kr/h, 600 kr/päev					
	30	14	120 kr/h, 800 kr/päev					
	20	8	250 kr/h, 1600 kr/päev					
Arossa Külalistemaja Nooska küla, Võru vald, Võrumaa Tel (078) 29 114, 051 75 600 Faks (078) 61 501	60	30	150 kr/h 1000 kr/päev	grafoprojektor, pabertahvel, ekraan, videomakk, TV, kohv	faksi saatmine, valguskoopid, printer, transport, toitlustamine	30	kokku-leppel	basseiniga saun, piljard, talu järv; ettevalmistatud giidiga matkad, kanuusõit, ratsutamine, purilend, seiklus- ja matkaüritused, kohapeal mootor- ja hobusaanisõit

UUS MAJA – ÜKS SUURIMAIK BALTIKUMIS

 www.peugeot.ee
 Uus keskus: Sõpruse pst 151

PEUGEOT. UNUSTAMATU SÕIDUELAMUS.



börs

toimetaja Annika Matson, tel 667 0405, e-post annika.matson@aripaev.ee



Juhtimine

ilmub 23. veebruaril

Äripäev

Reklaamimüügi

projektijuht

Küllli Kruusandi

kylli.kruusandi@aripaev.ee

tel 667 0089, 052 44 160

Analüütikud: Viisnurga aktsial põhi käes

Analüütikud soovivad Viisnurga aktsionäridel aktsiate müügiga oodata ning kahjumit vältida, sest enam hullemaks minna ei saa.

Annika Matson

annika.matson@aripaev.ee

Viisnurga aktsia langes reedel pärast juhatuse esimehe Tiit Arro tagasiastumise ja jätkuva restruktureerimise teadet 17%, 29,89 kroonini.

Hansa Balti Kasvufondi juht otsustas osa Viisnurga aktsiapakist siiski ülihea hinna ehk 39,1 krooni eest müüa.

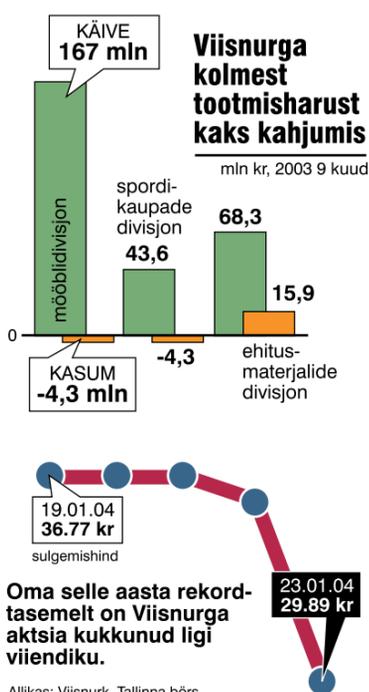
Hansa Balti Kasvufondi juht Alvar Roosimaa müüs osa fondi 41 210 Viisnurga aktsiast. Hansapanga portfelli haldurid müüsid reedel kokku 20 000 Viisnurga aktsiat. "Selles 20 000 tükis oli ka teiste portfelli Viisnurga aktsiaid," ütles Roosimaa. Müügiotsuse langetamist põhjendas ta hea pakumise saamisega Hansapanga maaklerilt. "Sain tükist 2,5 eurot ehk 39,1 krooni," ütles ta. Roosimaa lisas, et leppis hinna kokku enne Viisnurga uude avaldamist neljapäeva õhtul. "Vahest veab," märkis ta.

Viisnurk teatas reedel, et tahab lähema kolme kuni kuue kuu jooksul müüa spordikaupade- ja ehitusmaterjalide divisjoni. Edaspidi tahab Viisnurk keskenduda mööblitootmisele ning saada suurimaks Balti riikides. Viisnurga nõukogu liikme Joakim Heleniuse sõnul tuleb vabrikul keskenduda tootmisele ning seetõttu ei vajatud enam senise juhi Tiit Arro teeneid, kes on tugev müügi- ja turundusspetsialist. Uue juhi Toivo Kuldmäe ülesandeks saab arendada tootmist.

"Täna ei ole kõige soodsam aeg Viisnurga aktsiaid müüa," ütles Hansabank Marketsi peaanalüütik Urmas Riitel. Tema sõnul on Viisnurga asjad piisavalt hullud ja enam palju halvemaks minna ei saa.

Veel eelmise aasta novembri lõpus lootsid analüütikud, et Viisnurgal asjad edenevad. Nii Ühispanaga kui ka Hansapanga Viisnurga aktsia hinnasihd oli 40 krooni. Nüüd hakatakse andmeid uuesti üle vaatama. "Võtame paar päeva arvutamiseks ja kaalume asjad üle," lausus Riitel.

Viisnurga tootearendus ja



kvaliteediprobleemid on need, mis ei suuda firma potentsiaali täies ulatuses rakendada, ütles Ühispanaga fundamentaalanalüütik Sander Danil.

"Tundub, et Viisnurga probleemid on nihkunud müügi poole pealt tootmise poolele," märkis ta. Ühispanaga ekspert mõõnis, et juhtkonna vahetuse taga võib olla soov kiirendada restruktureerimist.

Danili sõnul on firmal müügikanalid loodud ja arenemas, aga tootmine ei suuda ajaga nii kiiresti kaasas käia.

Danil ootaks enne tõsisemate otsuste langetamist ära kogu majandusaasta tulemused, mis tulevad Viisnurga andmetel nõrgemad, kui seni ette nähti. Tulemusi mõjutavad restruktureerimisega seotud provisjonid ja seetõttu on tulemas oodatust nõrgemad tulemused, teatas firma Tallinna börsile. Viisnurga tulemusi on oodata veebruaril teisest poolest. Danili sõnul võivad provisjonid tähendada varade allahindlust. Börs reageeris Viisnurga avaldusele reedel suhteliselt valuliselt. "Võib-olla liigagi valuliselt, aga selgema pildi annavad ikkagi

kogu eelmise aasta tulemused," mõõnis Danil.

Eelmise aasta veebruaris teatas Viisnurk, et kavatses majandusaasta lõpetada kasumis. 26. novembril toimunud presikonverentsil ütles Viisnurga endine juhatuse esimees Tiit Arro, et aasta lõpetatakse siiski kahjumiga.

Ka Suprema analüütik Triin Palge ei soovita Viisnurga aktsiast hetkel kahjumit välja võtta. Tema sõnul tuleks oodata. "Loodame, et nad saavad selle mööblitootmise käima, sest ka Leedus on mitu suurt mööblikominaati," märkis Palge.

"Viisnurga probleem on, et nad korraldavad juba tükk aega asju ümber ja muutused pole midagi head toonud, lisaks pole kasumlikult käivitatud ka liimpuiduvabrik," ütles Palge.

"Kosilaste leidmisega sporditarvete- ja ehitusmaterjalide üksusele neil probleeme olla ei tohiks," mõõnis Palge. Murdmaasuuskade osas on neil lepingud üle maailma ja ehitusmaterjalide divisjon on kasumis ettevõtte.

vaata ka juhtkirja lk 29



Viisnurk kavatses maha müüa seni talle tuntust toonud suusatootmise ja keskenduda mööbli valmistamisele.

Fotod: Raul Mee, Sven Arbet

Tiit Arro: minu töö sai tehtud

Aasta ja kolm kuud Viisnurga juhatuse esimees olnud Tiit Arro kommenteeris oma tagasiastumist sõnadega: "Minu töö sai tehtud."



Tiit Arro

Ettevõttel on eri arengufaasisid vaba erinevaid töötajaid ja tema sõnul midagi traagilist lahti ei ole. Arro lisas, et tema lahkumise otsus sündis kuudega, aga allkirja kirjutamiseks kulus vaid sekundeid. "Viisnurgast jäävad mulle head mälestused," märkis ta.

Küsimusele, mis edasi saab, vastas ta, et tal oli enne piisavalt tegemist ja tuleb ka pärast seda. "Oli väga pingeline aasta, paljud teised tegemised on seetõttu soiku jäänud," mõõnis ta.

Arro sõnul andis ta Viisnurga mööblitööstusele hoo sisse ja struktureeris divisjonid selleks, et need müüa.

"Viisnurga tellimuste hulk on suurem, kui nad täna valmistada jõuavad," ütles Arro. Kui varem juurutati Viisnurgas umbes kümme uut toodet aastas, siis ainult üheksa möödunud aasta

neljandas kvartalis juurutati tema sõnul 50 uut toodet.

Viisnurgal on tellimusi, mille vahel nad saavad valida. Uutes tellimustes on ka sees Austria jaemüügikett Lutz ja Saksa kett Porta. Arro sõnul on Viisnurga pudelikaelaks saanud tootmine ja tootearendus.

Soome disaineri Ristomatti Ratiaga plaanide kohta märkis Arro, et neil on koostöö erinevate disaineritega ning milline neist Viisnurgale sobib, selgub töö käigus. "Olen Ratiaga kohtunud ja täna on nad Viisnurgas," ütles ta reedel. Küsimusele, kas

lahkumise põhjuseks võis olla ka koostöö Ratiaga, vastas Arro: "Need seosed ja asjad on rohkem ühe teise väljaande teema, mis algab K-tähega." Arro sõnul on see, et Ratiaga Viisnurgaga ka just sel nädalal ühendust võttis ja tootmisega tutvuma tuli, puhas juhus.

Viisnurga nõukogu liige Joakim Helenius ütles, et Arro oli hea müügi- ja turundusspetsialist ning neid teeneid Viisnurgas enam ei vajata. Uus juhatuse esimees Toivo Kuldmäe on juhatuses olnud ligi 8 aastat ja Viisnurgas endas ligi 15 aastat. Annika Matson

toimetaja Tõnis Oja 6670 171, e-post turud@aripaev.ee

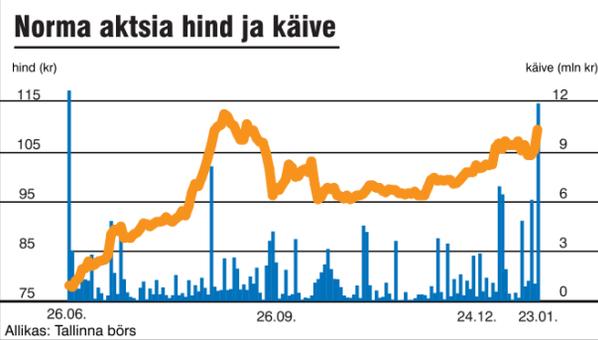
Tallinna börs		
		23.01.
Taise	308,81	0,50%
käive	76,22 mln kr	
ÄP tööstusindeks	120,52	0,61%

Börsil oli reedel võimas tõusupäev

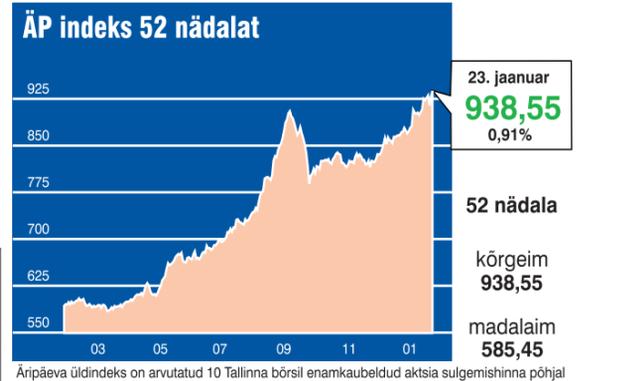
Investori kalender	
E 26. jaanuar	
McDonalds – majandustulemused	
Texas Instruments – majandustulemused	
T 27. jaanuar	
Amazon.com – majandustulemused	
Lockheed Martin – majandustulemused	
Merck & Co – majandustulemused	
DuPont – majandustulemused	
SKF – majandustulemused	
Xerox – majandustulemused	
The New York Times – majandustulemused	

Romet Kreek
romet.kreek@aripaev.ee

Tallinna börsil oli reedel võimas tõusupäev. Norma aktsia hind kerkis suure, ligi 12 mln kroonise käibe juures 108,74 kroonile. Aktsia käive oli sellest suurem viimati mullu 26. juunil. Suurema huvi Norma aktsia vastu võis tekitada neljapäevane Suprema analüüs, kus tõestati aktsia kogusooivutuse ostusooivutuseks ning hinnasiht 121 kroonile. Tallinna Kaubamaja aktsia tõusis 5,15 protsenti, 79,80 kroonile. Eesti Telekom aktsia kerkis 1,95 protsenti, 114,69 kroonile. Hansapanga aktsia



Norma aktsia käive oli viimati reedest kõrgem 26. juunil 2003. langes 0,39 protsenti, 358,31 aktsiale, mis kukkus reaktioonina kasumihoiatusele ligi 17 kroonile. Kõle oli aga päev Viisnurga protsenti, 29,89 kroonile.



Tallinna Börs		23.01.
sulgemishind	muutus	ost
kr	(%)	müük
		tehingu
		guid
		käive
		kr
		P/E
		div. akt.
		suhe*
		kohta**

PÖHINIMEKIRI	
Baltika	26,91 ... 0,00 ... 30,51 ... 32,86 ... 0 ... 0
Eesti Telekom	114,69 ... 1,95 ... 114,22 ... 114,69 ... 30 ... 18 990 126
Hansapank	358,31 ... -0,39 ... 358,31 ... 359,87 ... 20 ... 43 541 150
Harju Elekter	122,04 ... 1,30 ... 118,13 ... 122,04 ... 3 ... 158 188
Merko Ehitus	200,28 ... 0,00 ... 194,02 ... 198,71 ... 0 ... 0
Norma	108,74 ... 4,04 ... 107,96 ... 109,53 ... 22 ... 11 955 535
T. Kaubamaja	79,80 ... 5,15 ... 76,83 ... 81,36 ... 3 ... 457 351
I-NIMEKIRI	
Estiko	14,39 ... 0,00 ... 13,14 ... 14,55 ... 0 ... 0
Kalev	40,21 ... 0,00 ... 40,06 ... 42,87 ... 0 ... 0
Klementi	31,29 ... 0,00 ... 31,45 ... 32,39 ... 0 ... 0
Rakvere LK	16,27 ... 0,00 ... 16,12 ... 16,43 ... 0 ... 0
Saku Õlletehas	103,27 ... 0,00 ... 100,14 ... 107,96 ... 0 ... 0
T. Farmaatsiatehas	17,68 ... 0,00 ... 18,46 ... 20,18 ... 0 ... 0
Viisnurk	29,89 ... -16,96 ... 29,73 ... 31,92 ... 11 ... 1 117 796
VÖLAKIRJADE NIMEKIRI	
Hansa Capital	10 383,53 ... 0,00 ... 0 ... 0 ... 0 ... 3,71%***
Eesti Post	10 192,00 ... 0,00 ... 0 ... 0 ... 0 ... 3,89%***
Tallinna Sadam	10 332,00 ... 0,00 ... 0 ... 0 ... 0 ... 3,19%***
VABATURG	
EVP	0,962 0,49 ... 0,958 ... 0,986 ... 1 ... 962

Investeeringufondid

fond	kuupäev	ost kr	müük kr	NAV	riski-aste***	aasta tootlus (p.a.)%				fondi maht	haldav ettevõtte	
						algusest %	12 kuud	3 aastat	5 aastat			
II PENSIONISAMBA FONDID												
Ergo Tuleviku Pensionifond	23.01	11,3400	11,7900	11,4500	-	12,25	12,93	-	-	33 053 639	AS ERGO Varahaldus	
Ergo Rahulik Pensionifond	23.01	10,4300	10,8600	10,5400	-	3,43	3,13	-	-	15 011 248	AS ERGO Varahaldus	
Hansa Pensionifond K1	23.01	10,6900	10,9600	10,8000	-	4,96	4,35	-	-	59 354 022	Hansa Investeeringufond	
Hansa Pensionifond K2	23.01	10,9700	11,2500	11,0800	-	9,49	9,38	-	-	197 915 543	Hansa Investeeringufond	
Hansa Pensionifond K3	23.01	11,4100	11,7000	11,5300	-	15,30	16,23	-	-	280 324 295	Hansa Investeeringufond	
LHV Aktsiapensionifond	23.01	11,1600	11,3800	11,2700	-	14,88	15,24	-	-	32 912 275	LHV Varahaldus	
LHV Intressipensionifond	23.01	10,8900	11,1100	11,0000	-	6,28	5,67	-	-	8 414 446	LHV Varahaldus	
Sampo Pension 25	23.01	10,7019	10,9181	10,8100	-	4,44	3,94	-	-	22 258 693	Sampo Varahaldus	
Sampo Pension 50	23.01	11,1375	11,3625	11,2500	-	7,45	6,84	-	-	113 355 145	Sampo Varahaldus	
Sampo Pension Intress	23.01	10,3851	10,5949	10,4900	-	2,74	2,24	-	-	9 212 718	Sampo Varahaldus	
Seesami Kasvu Pensionifond	23.01	10,1800	10,4900	10,2800	-	6,20	6,86	-	-	17 397 440	Seesam Varahalduse AS	
Seesami Optimaalne Pensionifond	23.01	10,2300	10,5400	10,3300	-	3,40	3,40	-	-	17 440 903	Seesam Varahalduse AS	
Seesami Völakirjade Pensionifond	23.01	10,4900	10,7100	10,6000	-	2,51	1,92	-	-	13 360 097	Seesam Varahalduse AS	
Ühispana Pensionifond Konservatiivne	23.01	10,4300	10,7000	10,5400	-	2,60	2,28	-	-	63 134 053	Ühispana Varahaldus	
Ühispana Pensionifond Progressiivne	23.01	11,1400	11,4200	11,2500	-	10,42	10,72	-	-	211 675 800	Ühispana Varahaldus	
III PENSIONISAMBA FONDID												
Hansa Pensionifond V1	22.01	14,3900	14,7600	14,5400	3,95	16,41	15,76	8,98	-	38 397 455	Hansa Investeeringufond	
Hansa Pensionifond V2	22.01	10,1400	10,3900	10,2400	-	-	-	-	-	10 884 771	Hansa Investeeringufond	
Hansa Pensionifond V3	22.01	10,3500	10,6100	10,4500	-	-	-	-	-	7 283 899	Hansa Investeeringufond	
LHV Täiendav Pensionifond	23.01	10,4800	10,7000	10,5900	-	16,89	17,28	-	-	6 238 783	LHV Varahaldus	
Sampo Pensionifond	23.01	12,2661	12,5139	12,3900	4,46	9,07	8,59	-	-	13 092 514	Sampo Varahaldus	
Ühispana Pensionifond Täiendav	23.01	12,8100	13,0700	12,9400	3,21	13,62	13,73	9,54	-	41 776 664	Ühispana Varahaldus	
AVATUD INVESTEERINGUFONDID												
Hansa Balti Kasvufond	22.01	291,0900	298,4400	294,0300	10,54	37,35	36,64	17,01	21,41	220 818 766	Hansa Investeeringufond	
Hansa Läänemere Aktsiafond	22.01	84,6800	86,8200	85,5400	-	26,33	26,58	-	-	25 160 394	Hansa Investeeringufond	
Hansa Venemaa Aktsiafond	22.01	683,5700	700,8300	690,4700	22,58	65,94	75,81	39,42	44,63	89 289 240	Hansa Investeeringufond	
Mandatum Neutral	23.01	344,6307	355,1807	351,6640	-	0,24	1,79	2,62	-	3 731 667 016	Sampo Rahastoyhtiö	
Mandatum Omega	23.01	341,1914	351,6360	348,1545	-	0,18	1,27	-	-	1 857 589 029	Sampo Rahastoyhtiö	
Nordea Euroland*	22.01	1,9944	2,0347	2,0146	19,85	4,99	27,53	-12,60	-	201 300 000	Nordea Rahastoyhtiö	
Nordea Optima.fi*	22.01	0,2331	0,2378	0,2355	6,81	1,95	7,29	-6,00	-0,20	521 000 000	Nordea Rahastoyhtiö	
Sampo Balti IF	23.01	3,5438	3,6523	3,6161	12,57	6,78	47,49	22,57	-	434 992 137	Sampo Rahasto/Sampo Varah.	
Sampo Kasvufond	23.01	12,8304	13,0896	12,9600	18,64	23,19	24,38	-	-	34 797 942	Sampo Varahaldus	
Trigon Balti Aktsiafond	23.01	213,5001	218,9189	216,7514	10,24	61,18	56,27	24,16	-	16 313 796	Trigon Funds	
Trigon Kesk-ja Ida-Euroopa Fond	23.01	126,6338	129,8478	128,5622	-	27,39	30,95	-	-	554 604 655	Trigon Funds	
Äripäeva Indeksifond	23.01	-	-	6,3282	15,05	12,30	11,66	11,29	27,09	1 104 301	AS Eesti Ühispank	
Ühispana Kasvufond	23.01	3,3371	3,4045	3,3708	12,15	35,11	37,63	27,25	31,79	113 186 927	Ühispana Varahaldus	
VÖLAKIRJAFONDID												
Hansa Intressifond	23.01	134,6300	134,6300	134,6300	0,20	3,66	3,46	4,20	-	1 174 242 706	Hansa Investeeringufond	
Kapitalkaitsefond	23.01	1 197,2233	1 200,2239	1 200,2239	0,31	3,05	2,85	3,76	-	33 318 216	Trigon Funds	
Sampo USD Intressifond**	23.01	56,7330	56,7330	56,7330	0,82	0,98	0,91	-	-	3 266 743	Sampo Varahaldus	
Ühispana Völakirjafond	23.01	11,9257	11,9257	11,9257	1,36	5,41	4,72	5,49	-	285 460 909	Ühispana Varahaldus	
RAHATURUFONDID												
Hansa Rahaturufond	23.01	-	-	1 000,0000	1,85	1,74	1,74	2,11	-	1 383 478 663	Hansa Investeeringufond	
Hansa USD Rahaturufond**	23.01	-	-	59,3741	0,59	0,57	0,56	0,70	-	12 964 441	Hansa Investeeringufond	
Sampo Rahaturufond	23.01	-	-	1 161,3600	1,89	1,74	2,11	2,39	-	378 087 386	Sampo Varahaldus	
Ühispana Rahaturufond	23.01	-	-	100,0000	2,00	3,52	2,52	2,40	-	1 859 708 253	Ühispana Varahaldus	

* noteeringud ja fondide mahud eurodes; ** noteeringud ja fondide mahud USDdes; *** investeeringufondi tootluse viimase 24 kuu standardhälve

Aktsiate ostu-müüginoteeringud		23.01.
aktsia	valuuta	ostuhind
		müüghind
		noteerija
EVP	EEK	0,925
		0,975
		Ühispank
MicroLink	EEK	70,00
		150,00
		Trigon

Maaklerifirmad	
Eesti Krediidipank	Narva mnt 4, Tallinn tel 669 0941, faks 661 6038
Eesti Ühispank	Tornimäe 2, Tallinn tel 665 6622, faks 665 6802
Hansapank	Liivalaia 8, Tallinn tel 613 1659, faks 613 1545
LHV	Roosikrantsi 2, Tallinn tel 611 0300, faks 611 0310
Sampo Pank	Narva mnt 11, Tallinn tel 630 2104
Suprema	Pärnu mnt 10, Tallinn tel 640 5784, faks 640 5701
Trigon Securities	Pärnu mnt 15, Tallinn tel 667 9233, faks 667 9201

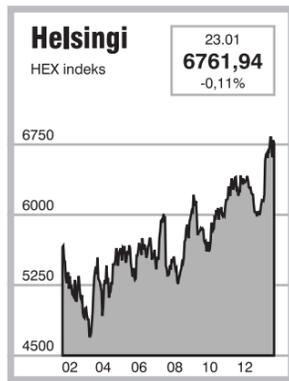
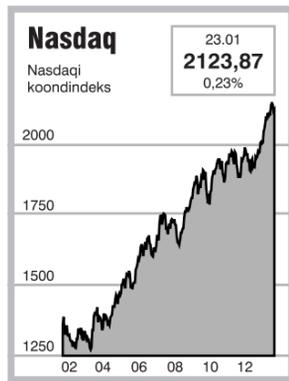
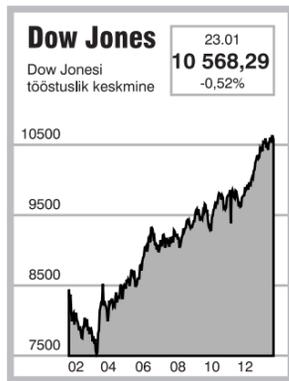
Fondivalitsejad	
Ergo Varahalduse AS	Lauteri 5, Tallinn, tel 667 9200, faks 667 9201
Hansa Investeeringufondide AS	Liivalaia 8, Tallinn 15 038, tel 631 0336, faks 626 0636 e-post: fondid@hansa.ee
LHV Varahalduse AS	Roosikrantsi 2, Tallinn 10 119, tel 611 0308 faks 611 0310, e-post: tonno.vahk@lhv.ee
Nordea Rahastoyhtiö	Hobujaama 4, Tallinn 10 151, tel 628 3344
Sampo Varahalduse AS	Narva mnt 11, Tallinn, tel 630 2295, faks 630 2275 e-post: funds@sampopank.ee kodulehekül: http://www.sampo.ee
Trigon Funds	Pärnu mnt 15, Tallinn 10 141, tel 667 9208 faks 667 9221, e-post: fond@trigon.ee kodulehekül: http://www.trigon.ee
Ühispana Varahalduse AS	Tornimäe 2, 15 010 Tallinn, tel 665 6565 faks 665 7122, e-post: fondid@eyp.ee kodulehekül: http://www.eyp.ee
Seesam Varahalduse AS	Pärnu mnt.15, 10 141 Tallinn, tel 665 1727 faks 665 1729, e-post: pension@seesam.ee kodulehekül: http://www.pension.ee

PEUGEOT.
SÕPRUSE PST 151

www.peugeot.ee
Uus keskus: Sõpruse pst 151

PEUGEOT. UNUSTAMATU SÕIDUELAMUS.





FINANTSTURGUDEL ■ Reede

Microsoft aitas Nasdaq'i plussi

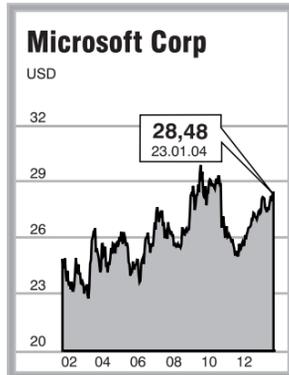
Romet Kreek

romet.kreek@aripaev.ee

Majandusaasta teise kvartali tulemused avaldanud Microsofti aktsia aitas börsipäeva lõpuks Nasdaq'i väikesesse plussi.

Microsoft avaldas neljapäeval aktsiaturu sulgemise järel majandusaasta teise kvartali vastakad tulemused. Firma teenis erakordlasi tulusid-kulusid arvestades 0,34 dollarit kasumit aktsia kohta. Tulemus ületas analüütikute ootusi ja aastatagust tulemust. Samas näitas tarkvaralitsentside uuendamise tellimusraamat kvartal varasemaga võrreldes kahanev.

Maaklerfirmad First Albany ja Wells Fargo taaskinnitasid reedel aktsiale ostusoovituse ning ka teiste maaklerfirmade lühianalüüsid olid küllaltki positiivsed, kirjutas CNN/Money. Microsofti aktsia hind tõusis reedel 1,68 protsenti, 28,48 dollarile. Aktsia tõus aitas ka tehnoloogiaaktsiaterikka Nasdaq'i indeksi kauplemispäeva lõpuks väikesesse plussi. Indeks tõusis 0,23 protsenti, 2123,87 punktile. Teistel indeksitel sama hästi ei läinud. Dow Jonesi tööstuskeskmine langes 0,52 protsenti, 10 568 punkti. Dow'i indeksile tähendas see langus terve nädala kokkuvõt-



Microsofti aktsia reageeris reedel kvartalitulemustele leigelt.

tes miinusesse jäämist, mis peatas kaheksa nädalat järjest kestnud tõusuperioodi. Reedel langes S&P 500 indeks 0,21 protsenti, 1142 punkti.

"Kui te vaatate turgu tehnilise analüüsi põhjal, siis räägib see seda, et turg on üleostetud," ütles DA Davidsoni kauplemisdirektor Patrick Fay CBSMarketWatchile. "Arvan, et me oleme tõenäoliselt korrektsiooni tegemas. Kergeim on hetkel võtta suund alla. Paljud kasumid ei õigusta mõningaid praegusi hinnasuheid (aktsiate hindu võrreldes firmade kasumitega - toim.), eriti tehnoloogiaettevõtete aktsiate puhul, mis on meelelet tõusnud. Oodake mõningast langust."

USA börsid* 23.01.

aktsia	sektor	sulgemis-hind	muutus %	52 nädala max	52 nädala min	p/e
ABN Amro	FV	24,55	-2,19	25,35	12,98	16,9
Adobe Sys Inc	TT	38,04	2,26	46,38	25,25	34,6
Advanced Micro Dev	ET	15,32	-0,71	18,50	4,78	0,0
Alcoa	MT	35,40	-2,83	39,44	18,45	29,5
Altria Corp	ET	23,87	-1,97	26,82	10,30	68,2
Altria Group Inc	MT	54,48	0,83	55,03	27,70	12,5
Amazon.com Inc	EK	57,11	-0,12	61,15	19,61	0,0
American Express Co	FV	49,96	-0,08	50,50	30,90	22,4
Amgen Inc	FT	69,93	4,00	72,37	50,22	36,7
Apple Computer Inc	AT	22,56	1,71	25,01	12,72	118,7
Applied Materials Inc	ET	22,52	-4,37	25,94	11,25	0,0
AT&T Corp	TE	19,70	-3,43	23,18	13,45	8,3
Bellsouth Corp	TE	29,47	0,27	29,90	19,79	14,0
Biogen Idec	FT	44,32	-0,36	45,50	27,80	48,2
Boeing Co	MT	41,85	-2,45	44,71	24,73	199,3
Bristol Myers Squibb	FT	29,55	-1,43	30,74	21,00	19,8
Broadcom Corp	ET	39,02	0,52	42,96	11,86	0,0
Broadcom Comm Sys	ET	6,61	-0,30	8,28	3,59	0,0
Campbell Soup	TO	26,65	1,18	27,90	19,95	17,1
Caterpillar	MT	84,17	0,20	85,16	41,24	27,9
Check Point Soft Tech	TT	21,15	0,38	22,20	13,55	22,0
ChevronTexaco	EG	86,90	-0,29	87,95	61,31	13,7

Helsingi börs* 23.01.

aktsia	sektor	sulgemis-hind	muutus %	52 nädala max	52 nädala min	p/e
Aldata Solution	TT	2,16	1,89	2,21	0,88	-
Comptel	TT	2,34	0,00	2,40	0,69	-
Eimo	MT	1,04	0,00	1,12	0,81	-
Elisa Comm	TE	11,35	0,80	11,57	4,83	-
Elcoteq Network	ET	19,56	0,82	19,40	9,95	-
Elektrobit Group	ET	0,63	-3,08	0,66	0,28	-
F Secure	TT	1,69	-1,74	1,77	0,65	-
Nordea	FV	5,87	1,03	6,02	3,60	-
Nokia	TE	16,82	-0,24	16,89	11,44	-
Novo Group	TT	4,49	-0,22	5,17	2,10	-
Outokumpu	MT	10,90	0,93	11,68	6,92	-
Pohjola Yhtymä	FV	23,30	1,30	23,00	12,00	-
Perlos	MT	8,56	-0,47	8,60	3,17	-
Sampo	FV	8,74	-0,79	8,95	5,05	-
Stonesoft	TT	0,89	-4,30	1,02	0,35	-
Stora Enso	MP	10,20	-0,68	12,25	8,45	-
Teleste	TE	6,68	2,77	6,50	2,40	-
TeliaSonera AB	TE	4,22	-0,71	4,36	2,57	-
Tietoator	TT	23,76	-2,18	24,40	11,59	-
TJ Group	TT	0,38	0,00	0,41	0,12	-
UPM Kymmene	MP	14,77	-0,20	16,99	11,56	-

Stockholmi börs* 23.01.

aktsia	sektor	sulgemis-hind	muutus %	52 nädala max	52 nädala min	p/e
ABB Ltd	MT	43,80	1,39	-	-	0,0
Autoliv	MT	311,50	-4,30	-	-	0,0
Assa Abloy	MT	92,50	1,09	-	-	28,0
Atlas Copco	MT	279,00	0,72	-	-	16,8
AstraZeneca	FT	352,50	-1,26	-	-	0,0
Electrolux	MT	173,00	0,00	-	-	0,0
Ericsson Tel Lm	TE	16,00	0,00	-	-	-12,4
ForeningsSparbanken	FV	143,00	0,00	-	-	12,5
Hennes and Mauritz	MT	172,00	1,78	-	-	21,9
Holmen AB	MP	251,00	0,40	-	-	12,9
Icon Medialab Int	TT	3,15	0,00	-	-	-11,0
Investor	FV	79,00	1,28	-	-	28,2
Sandvik	FV	254,50	0,39	-	-	18,1
Skandia	FV	32,50	1,56	-	-	-6,8
Skanska	MT	63,00	-1,56	-	-	-57,6
SKF	MT	294,00	2,80	-	-	13,9
SEB	FV	96,50	0,00	-	-	0,0
Securitas	TN	99,00	1,54	-	-	29,6
Svenska Cellulosa SCA	MP	295,00	0,00	-	-	12,9
Svenska Handelsbanken	FV	145,00	-0,68	-	-	12,3
Tele2 AB	TE	416,50	1,34	-	-	50,3
TeliaSonera AB	TE	38,70	0,00	-	-	20,2
Volvo	AU	248,00	0,40	-	-	26,6
WM Data	TT	16,30	0,62	-	-	-28,3

Londoni börs* 23.01.

aktsia	sektor	sulgemis-hind	muutus %	52 nädala max	52 nädala min	p/e
Barclays	FV	5,06	-2,19	-	-	14,7
British Airways	TN	2,84	-2,36	-	-	-61,8
British Telecom	TE	1,80	-0,54	-	-	5,7
HSBC Holdings	FV	8,63	0,23	-	-	18,9
Lloyds TSB Group	FV	4,70	-0,63	-	-	14,5
Marks and Spencer	JK	2,75	-0,21	-	-	12,3
BP	EG	4,36	-1,49	-	-	17,3
Shell Trans & Trading	EG	3,60	0,14	-	-	10,7
Unilever	TO	5,30	0,47	-	-	21,7
Vodafone Group	TE	1,44	-1,20	-	-	-10,1

Vilniuse börs* 23.01.

aktsia	sektor	sulgemis-hind	muutus %	52 nädala max	52 nädala min	p/e
Lietuvos Telekomas	TE	1,80	0,56	-	-	-
Ekranas	ET	6,75	0,60	-	-	-

Riia börs* 23.01.

aktsia	sektor	sulgemis-hind	muutus %	52 nädala max	52 nädala min	p/e
Ventspils Nafta	EG	1,35	0,00	-	-	-

Moskva kauplemissüsteem* 23.01.

aktsia	sektor	sulgemis-hind	muutus %	52 nädala max	52 nädala min	p/e
UES	EG	0,323	0,94	-	-	-
Lukoil	EG	25,370	0,67	-	-	-
Rosteelkom	TE	2,310	0,43	-	-	-
Surgutneftgaz	EG	0,609	1,50	-	-	-
Yukos	EG	11,070	-0,45	-	-	-

Sektoreid tähistades: AT - arvutitööstus, ET - elektroonikatööstus, TE - tarkvaratööstus, TT - telekommunikatsioon, TO - toiduainetööstus, FT - farmaatsiatööstus, EK - e-kaubandus, JK - jaekaubandus, AU - autotööstus, FV - finantsvahendus, EG - energeetika, MP - metsa- ja paberitööstus, TN - teenindus, MT - muu tööstus

* sulgemishinnad, USD, allikas Äripäev

Äripäev online

Microsofti käive suurenes viiendiku

Microsofti majandusaasta teise kvartali käive kasvas möödunud aasta sama perioodiga võrreldes 19% ning küündis 10,15 mld dollarini, kirjutas uudisteagentuur Reuters.

Maailma suurima tarkvaratootja käivet kasvatas see, et kliendid eelistasid osta rohkem ühekordseid Windowsi ja Office'i tarkvara-programme ning võrguoperaatsioonisüsteeme kui Microsofti propageeritud pikaajalisi tarkvarauuendamise lepinguid. Pikaajaliste tarkvaralepingute kasvu pidurdamine vähendas kvartaliga tarkvarafirma mittetootmistulu (unearned revenue) 395 miljoni dollari võrra.

Microsofti kasum vähenes detsembriga lõppenud kvartalis 1,87 mld dollarilt 1,55 mld dollarini (0,14 dollarini aktsia kohta). Aktsiakompensatsioonikulu arvestamata ulatus aktsiakasum aga 0,34 dollarini.

Puma käive kasvas kolmandiku võrra

Puma AG tegevjuht Jochen Zeitz ütles uudisteagentuurile Bloomberg, et firma käive kasvas 2003. a tänu Sprinti ja Avanti spordijalatsite heale müügile vähemalt 32%.

Tegevjuhi sõnul ulatus möödunud aasta müüginõud umbes 1,3 mld euron. Samuti kinnitas ta oktoobri keskpaigas välja hõigatud 245 mln euro suurust maksudeelse kasumi prognoosi.

Saksa sporditarvete firma kasum on viimase nelja aastaga kasvanud kaksikümme ja kasum kolm korda, kuna ettevõttel on õnnestunud oma vabaajariideid ja jalatööstust müüa peale sportlaste ka tavalistele kodanikele. Puma aktsia hind on viimase kolme aastaga kümnekordistanud ning tõusnud 146 euron.

Ventspils Nafta ootab kasumit

Ventspils Nafta nõukogu esimees M. Vaivads prognoosib firmale 2004. aastaks väikest kasumit, teatas naftaterminal reedel Riia börsile.

Enne kui Läti naftaterminali nõukogu peale selle aasta eelarve ja tegevusplaani-ga täpsemalt tutvunud, konkreetseid numbreid ei avalikustata. 2003. aasta tulemuseks planeeris nõukogu möödunud aasta oktoobri lõpus 36,4 mln latist (844 mln krooni) käivet ja 6,9 mln latist kahjumit (160 mln kr).

Ventspils Nafta hind reedel Läti börsil ei muutnud ning jäi 1,35 lati peale.

Majandusleht Äripäev võtab konkursi korras tööle reklaamiosakonda

projektijuhi

- Pane ennast proovile ja tule reklaami müüma, kui oled
 - hea suhtleja
 - loova mõtlemisega
 - kõrge saavutusvajadusega
 - kohusetundlik
 - kõrge stressitaluvusega
- Kasuks tuleb
 - eelnev müügialane koolitus
 - teadmised infotehnoloogia valdkonnast
- Pakume
 - koolitust
 - võimalust õppida ja areneda juhtivas majanduslehes

Sooviavaldus ja CV palume saata hiljemalt **31. jaanuariks** aadressil Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn või malle.heerde@aripaev.ee

Äripäev

Maailma väärtapaberiturud* 23.01.

Indeks	viimane	muutus eelmisest %	aasta kõrgeim	aasta madalaim
Ameerika				
Standard & Poors 500	1 141,55	-0,21	1 150,51	788,90
Toronto TSE 30	8 604,73	0,18	-	-
Lääne-, Lõuna- ja Põhja-Euroopa				
Pariis CAC40	3 693,36	-0,06	-	-
London FTSE	4 460,80	-0,36	-	-
Stockholm OMX	674,65	0,26	-	-
Oslo OSE All Share	193,35	-0,97	-	-
Kopenhaagen KFX	861,37	0,53	-	-
Frankfurt DAX	4 151,83	0,29	-	-
Madrid General	846,47	0,13	-	-
Amsterdam AEX	357,13	-0,23	-	-
Milano MIBTel	28 011,00	0,11	-	-
Kesk- ja Ida-Euroopa				
Varssav WIG	22 490,12	0,35	-	-
Budapest BUX	9791,41	1,24	-	-
Praha PX50	692,40	-0,14	-	-
Moskva RTS-Interfax	624,87	1,92	-	-
Vilnius LITIN-10	1 940,41	0,19	-	-
Riia RICI	528,23	-0,50	-	-
Viin ATX	1 722,54	-0,42	-	-
Aasia				
Hongkong Hang Seng	13 750,50	0,00	-	-
Tokio Nikkei 225 indeks	11 069,00	0,62	-	-
Soul KOSPI	861,37	0,53	-	-

* indeksid kell 18 seisuga, allikas Äripäev

23. jaanuar **111,30** 0,30%

Balti 30 indeksi

Balti 30 indeksi koostis: Eesti, Läti ja Leedu enamikud aktsiat

INDEKS

INVESTEERIMINE ■ Citigroup ja Bank of America teenisid üle 10 miljardi dollari suuruse kasumi

USA pankadele oli 2003. a edukas

USA suurpankade majandustulemused paranesid möödunud aastal märgatavalt. Maailma suurim pank Citigroup teenis maailmarekordilise aastakasumi ning lubab ka sellel aastal kasumit kasvatada.

Peeter Stamberg
peeter.stamberg@aripaev.ee

Peaegu kõik USA suurpankad said möödunud nädala lõpuks kokku eelmise aasta majandusaruanded. Kõige paremat tulemust näitas finantshiid Citigroup. Pank teenis mullu ligi 18 mld dollari (220 mld krooni) suuruse aastakasumi. Võrreldes aasta varasemaga kasvas kasum 17%. Tegemist oli suurima aastakasumiga, mis börsiettevõtte maailmas teeninud on. Varasem rekord kuulus naftagigandile ExxonMobil, kes teenis 2000. aastal 17,7 mld dollari (217 mld krooni) suuruse kasumi.

Citigroupi niigi hiiglaslik kasum oleks olnud veelgi suurem, kui makseraskustesse ei oleks sattunud Itaalia piimatööstuse lipulaev Parmalat. Seoses Parmalatiga saadi 242 mln dollarit (3 mld krooni) kahjumit. Viimase kvartali ja seega ka kogu aasta majandustulemused ületasid analüütikute ootusi.

Heade tulemuste tõttu otsustas Citigroup rõõmustada akt-

sionäre ka suuremate dividendidega. Panga nõukogu tegi ettepaneku tõsta kvartaalsed dividendid seniselt 0,35 dollarit 0,40 dollarile.

Citigroupi varade maht oli aastalõpu seisuga 1,26 triljonit dollarit (15,5 triljonit krooni). Samas, varade mahult võib hetkel kindlat liidripositsiooni hoidva Citigroupi kandadele astuda ühinemissoovist teatanud JP Morgan Chase & Co ja Bank One.

JP Morgan pakub ülevõtmistehingus Bank One'i eest 58 mld dollarit (711 mld krooni). Möödunud aastal üle 3,5 mld dollari (43 mld krooni) suuruse kasumi teeninud Bank One'il on varasid 327 mld dollarit (4,0 triljonit krooni), JP Morganil veidi enam, 771 mld dollarit (9,5 triljonit krooni). Kokku oleks liituvate ettevõtete varade maht seega ligi 1,1 triljonit dollarit ehk vaid veidi vähem kui Citigroupil.

JP Morgan oli kasumiteenijate edetabelis 6,7 mld dollari (82 mld krooni) suuruse kasumiga Citigroupi ja Bank of

America järel kolmandal kohal. Võrreldes aasta varasemaga kasvas JP Morgani kasum 304%, ülevõetava Bank One'i kasum kasvas 7%.

CBS MarketWatch kirjutas, et Bank One'i ja JP Morgani ühinemine on klientidele kasulik seetõttu, et ühinedes ei toimu kontsentreerumist USA turudel, kuna pankade osakondade võrgustikud kattuvad vaid Texase osariigis.

Citigroupi tegevjuht Charles Prince ütles, et hetkel on pangal hea seis ka selleks aastaks. Viidates JP Morgani ja Bank One'i ühinemisele, ütles Prince, et hoolimata sellest, milliseks pangandussektor muutub, ületavad nad selle keskmist kasvu, kirjutas The Wall Street Journal. Citigroupi finantsdirektor Todd Thomson ütles analüütikutele, et kasumi kasv on ka sellel aastal protsentides mõõdetult vähemalt kahekohaline arv. Ka Citigroup kavatab laiendada tegevust ülevõtmiste kaudu nii USAs kui ka Aasias ja Euroopas.

Selle aasta esimesel poolel peaks lõpule jõudma ka Bank of America ja FleetBoston Financiali ühinemine. Ülevõtmise väljakuulutamisel möödunud aasta oktoobris pakkus Bank of America FleetBostoni eest 47 mld dollarit (576 mld

Citigroup teenis mullu suurima kasumi

nimi	sümbol	aktsia hind 23.01	aastane muutus, %	2004 kasum, mld USD	varade maht mld USD	P/E*	dividendi-tootlus	soovitus**
Citigroup	C	50,32	35,5	17,853	1264	14,7	3,16	1,7
Bank of America	BAC	81,27	13,5	10,810	736	11,4	3,92	2,3
JP Morgan & Chase	JPM	39,60	57,6	6,719	771	12,2	3,41	1,9
Wells Fargo & Company	WFC	56,84	19,1	6,202	388	15,6	3,15	1,9
Wachovia	WB	46,25	24,9	4,259	401	14,6	3,43	2,0
Merrill Lynch	MER	59,73	55,8	3,988	486	14,9	1,06	2,1
Morgan Stanley***	MWD	59,29	45,8	3,814	529	17,1	1,69	2,4
U.S Bancorp	USB	28,06	29,0	3,733	189	14,6	3,45	2,1
Bank One	ONE	51,52	35,5	3,535	327	18,7	3,46	2,4
Goldman Sachs***	GS	99,50	38,3	3,005	394	17,0	1,00	2,1
FleetBoston Financial	FBF	44,27	63,4	2,598	200	18,4	3,15	2,4
Lehman Brothers***	LEH	84,63	51,8	1,699	314	15,9	0,57	2,2

* aktsia hinna ja kasum aktsia kohta suhe

** analüütikute keskmine soovitus skaalal 1-5, kus 1 tähendab tugevat ostu ja 5 tugevat müügisovivust

*** majandusaasta lõppes novembris

Allikas: pangad, Yahoo!Finance

krooni). Bank of America teenis mullu ligi 11 mld dollari suuruse kasumi. Kasum kasvas aastaga 17%. Varasid oli Bank of America 736 mld dollarit (9 triljonit krooni).

Võrreldes Bank of America aktsia suhtarve teiste finantshiidude omadega, on ta veidi alahinnatud. Panga aktsia on parim nii hinna ja kasumi suhet kui ka dividenditootlust vaadates. Heade suhtarvude põhjuseks on aktsia suhteliselt väike tõus viimasel aastal. Tu-

geva languse tegi aktsia just pärast FleetBostoni ülevõtmise väljakuulutamist. Möödunud aasta 27. oktoobril (ülevõtmistee avalikustamise päeval) kukkus aktsia hind New Yorgi börsil pea kümnendiku võrra.

Ülevõetava FleetBostoni aktsia hind rallis samal päeval aga üle 23%. FleetBostoni kasum kasvas möödunud aastal 119%, 2,6 mld dollarile (32 mld krooni). Majandustulemuste paranemise ja ülevõtmispakkumise tõttu on FleetBostoni aktsia ol-

nud viimasel aastal suurim tõusja tipp-pankade aktsiatest.

Wells Fargo kasum kasvas möödunud aastal ligi 9%. Panga üks suurimaid aktsionäre on legendaarsele investorile Warren Buffetile kuuluv Berkshire Hathaway. Wachovia panga kasum suurenes aastaga viiendiku võrra. Investeerimispankadena tuntud Lehman Brothersi, Merrill Lynchi, Goldman Sachsi ja Morgan Stanley kasumid kasvasid vastavalt 74%, 59%, 42% ja 28%.

ÄRIPÄEVA JUHTIMISSEMINARID

11. veebruaril
Sokos Viru Hotell Konverentsikeskuses

Äripäev

Seminari korraldaja:

Eduka meeskonna juhtimise võtted

Soodushind kuni 4. veebruarini registreerimisel **2960 krooni**
Hiljem registreerijatele 3700 krooni
Hindadele lisandub käibemaks

Registreerimine ja info: <http://www.aripaev.ee/seminar> telefonil **667 0233**

Meeskonna juhtimise võtted
Thomas Gordoni juhtimisraamatu "Tõhus juht" põhjal
OÜ Self II arendusjuht **Karin Hango** ja OÜ Self II juhataja **Vahur Murutar**

Kuidas juhtida loominguist kollektiivi
Linnateatri peanäitejuht **Elmo Nüganen**

Kuidas juhtida suurt naiste kollektiivi
SA Tallinna Lastehaigla juhatuse esimees **Merike Martinson**

Kuidas juhtida perefirmit
ASi Infotark direktori kt **Kristine Ross**

Kuidas juhtida teadlaste meeskonda
Eesti Teaduste Akadeemia president **Jüri Engelbrecht**

Juhtimisseminar on oma idee saanud Thomas Gordoni raamatust "Tõhus juht"

OOTAME TEID KÕIKI ALATES TÄNASEST MEIE UUDE KESKUSESSE

www.peugeot.ee
Uus keskus: Sõpruse pst 151

PEUGEOT. UNUSTAMATU SÕIDUELAMUS.



PEUGEOT



Viisnurk aims to become the leading Baltic furniture maker

Estonian furniture maker Viisnurk has decided to carry out major structural changes intended to strengthen the company's core business. Among others the supervisory board accepted the resignation of Tiit Arro from his position as chairman of the management board. His duties will be taken over by Toivo Kuldmae, who has been a board member since 1995. Joakim Helenius, chairman of the supervisory board of Viisnurk, said that Arro left because the company was going to focus on production. "Since Arro was a strong sales and marketing specialist his services are no longer needed," said Helenius.



Joakim Helenius

Viisnurk aims to become the leading furniture producer in the Baltics. **BBN**

Russia to build another new oil port on the Gulf of Finland

The construction work of the port, to be located in Vistina on the south coast of the Gulf, is scheduled to begin later this year and the port to become operational by 2008, the city of St. Petersburg has been announcing on its web page this week. The total investment in the oil port, located around 100 kilometres from St. Petersburg, is estimated at USD 115 million. The port will have an initial annual capacity of 4 to 10 million tonnes of heavy fuel oil and diesel, the city estimates. The port will be designed by North-West Alliance Co, which is owned by TNK-BP. TNK-BP on the other hand is owned by oil companies Tsjumenskaja Neftjanaja Kompanja and British Petroleum (BP). Only a couple of years ago Russia built an oil port in Primorsk (Koivisto). It has an annual capacity of 30 million tonnes of oil products. **BBN**

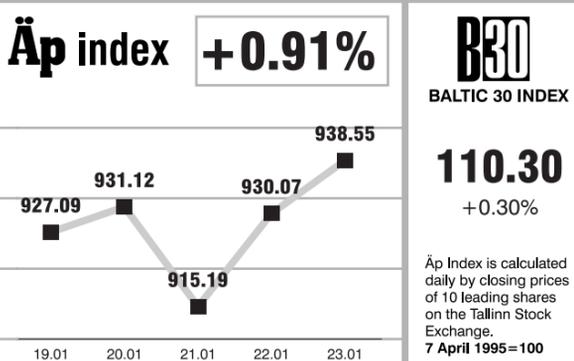
Genome Project turns to the government for help

Estonian Genome Foundation and EGeen International that raises funds for the genome project is facing tough times as US investors behind EGeen are likely to pull out of the project. Under a contract made two years ago, EGeen promised to invest EEK 1.5 billion in the project to collect genome data from a million Estonians. Until now, EGeen International has invested EEK 55 million in the project. The funds allocated by US investors have now run out and the genome project has asked the Estonian government for emergency aid. Yesterday the government approved the decision to allocate EEK 4 million to the project. Project manager Krista Kruuv explained that financial problems were related to finding new investors, not to existing investors. "This has taken longer than expected and we have run out of money," said Kruuv. **BBN**



Krista Kruuv

For more on these and other stories visit www.balticbusinessnews.com



Apelsinimahla hind 27 aasta madalaim

Romet Kreek

romet.kreek@aripaev.ee

Apelsinimahla hind kukkus 27 aasta madalaimale tasemele, kirjutab WSJ.com. New Yorgi puuvillabörsil kaubeldava apelsinimahla märtsikuu lepingu hind kukkus päevasiseselt 60,60 USA sendile naelast (16,50 krooni kilo). Siiski pole hind kukkunud 1977. aasta jaanuarikuisest tasemest madalamale, mil nael apelsinimahla maksis 37,40 USA senti.

Spekulandid müüsid apelsinimahla lepinguid seoses hiig-

lasliku saagi ootusega Floridas ja Brasiilias. "Meil on tulekul hiiglaslikud saagid Brasiilias ja Floridas," ütles Alaron Tradingu pehmete börsikaupade vanemanalüütik Boyd Cruel.

Floridas oodatakse põllumajandusministeeriumi prognoosi kohaselt rekordilist, 250 miljoni 90naelase kasti suurust (10,225 miljoni tonnist) apelsinisaaki. Brasiilia tsitrusseeksportijate assotsiatsioon ootab Sao Paulo osariigis ligi 260 miljoni 40,8kilogrammise koti (10,608 miljoni tonni) suurust saaki.



Eesti Pank 23.01.

valuuta	tähis	EEK
Austraalia dollar	AUD	9,52918500
Bulgaaria lev	BGN	7,99750500
Euro	EUR	15,64664000
Hiina jüaan (renminbi)	CNY	1,48083000
Hongkongi dollar	HKD	1,57843900
IMF arveldusühik	SDR	18,39972000
Jaapani jeen (yen)	JPY	0,11575750
Kanada dollar	CAD	9,43424800
Küprose nael	CYP	26,64422000
Leedu lilt	LTL	4,53158000

Rahaturu intressid 23.01.

tähtaeg	Euribor	Talibor	Talibid
1 kuu	2,0720	2,5700	2,0900
2 kuud	2,0730	2,5900	2,1100
3 kuud	2,0730	2,6100	2,1300
6 kuud	2,0870	2,7000	2,2200
9 kuud	2,1100	2,7700	2,2700
12 kuud	2,1590	2,8400	2,3500

Börsikaubad

Kütused Rotterdami sadamates (CIF)

kuupäev	ühik	nafta*	kerge kütteõli	masuut	bensiin 95	diislikütus
23.01	USD/t	30,96	288,3-290,3	119-123	340-342	299,3-301,3
22.01	USD/t	31,11	286,5-288,5	121-125	334-336	297,5-299,5
21.01	USD/t	30,86	292,0-294,0	130-132	337-339	300,0-302,0
20.01	USD/t	31,23	294,0-296,0	131-133	337-339	304,0-306,0

*brenti segu Londoni rahvusvahelisel naftabörsil (USD/barrel)

Allikas: FT

Väärismetallid

kuupäev	kuld	hõbe	plaatina	pallaadium
23.01	409,00	6,3450	865,00	239,00
22.01	409,25	6,2600	865,00	241,75
21.01	407,60	6,3000	862,00	230,00
20.01	409,25	6,3900	860,00	213,00

USD/oz tr, pärastlõunase seisuga (oz tr = 31,103 g)

* hommikuse seisuga

Värvilised metallid (23.01)

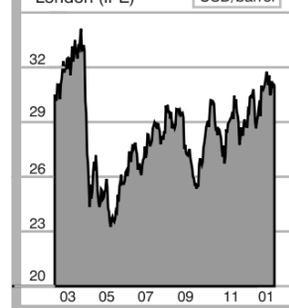
metall	ühik	ost	müük
alumiinium	USD/t	1 615,0	1 615,5
nikkel	USD/t	14 765,0	14 795,0
plii	USD/t	772,0	773,0
tina	USD/t	6 290,0	6 290,0
tsink	USD/t	1 015,0	1 016,0
vask	USD/t	2 454,0	2 455,0

Kohv

kuup.	Arabica (USc)/LB	Robusta(USD/t)
23.01	74,45	829,00
22.01	75,30	828,00
21.01	73,95	847,00

1 LB = 453,59 g

Nafta 23.01



Suhkur

kuup.	valge(USD/t)	toor-(USc/LB)
23.01	188,80	5,77
22.01	188,70	5,84
21.01	188,30	5,80

Forward-tehingute kursid Eesti pankades 23.01.

Eesti Ühispank	USD	USD	EUR	EUR	SEK	SEK
tähtaeg	ost	müük	ost	müük	ost	müük
spot	12,2847	12,3141	15,6450	15,6470	1,7115	1,7195
1 nädal	17	41	7	15	-4	-1
1 kuu	74	179	-20	72	-14	-2
3 kuud	221	516	-46	228	-38	-4

Nordea Pank	USD	USD	EUR	EUR	SEK	SEK
tähtaeg	ost	müük	ost	müük	ost	müük
spot	12,3130	12,3200	15,6455	15,6475	1,7170	1,7190
1 nädal	12,3145	12,3235	15,6442	15,6488	1,7166	1,7189
1 kuu	12,3220	12,3360	15,6436	15,6546	1,7157	1,7188
3 kuud	12,3390	12,3660	15,6396	15,6672	1,7137	1,7187
6 kuud	12,3620	12,4090	15,6334	15,6867	1,7110	1,7189
9 kuud	12,3815	12,4485	15,6279	15,7069	1,7081	1,7190
12 kuud	12,4015	12,4835	15,6257	15,7240	1,7058	1,7188

Arvelduskonto intressid

Nordea Pank, EEK, EUR, % päevasaldolt	panga klient	püskiklient	võtmeklient
kuni 50 000 kr	0,4%	1,0	1,25
50 000-250 000 kr	1,75	1,75	2,0
üle 250 000 kr	2,1	2,1	2,1

Kontaktandmed

Eesti Ühispank – Tornimäe 2, Tallinn tel 665 5100
Hansapank – Liivalaia 8, Tallinn tel 631 0311, faks 631 0410
Eesti Krediidipank – Narva mnt 4, Tallinn tel 669 0900, faks 661 6037
Tallinna Äripank – Vana-Viru 7, Tallinn tel 668 8088, faks 668 8089
Nordea Pank – Hobujaama 4, Tallinn 10151 tel 628 3300, faks 628 3201
 e-post: tallinn@nordea.com, www.nordea.ee
Sampo Pank – Narva mnt 11, Tallinn 15015 tel (24h) 680 0800, e-post: info@sampopank.ee, www.sampo.ee
Eurex Valuutavahetus – Pronksi 7, Tallinn tel 631 2100, GSM 05161332 e-post: eurex@eurex.ee, www.eurex.ee

Põhivaluutade kursid 23.01.

ÜLEKANNE	USD	USD	EUR	EUR	SEK	SEK
	ost	müük	ost	müük	ost	müük
Krediidipank	12,2504	12,3735	15,6040	15,6900	1,7074	1,7246
Ühispank	12,2269	12,3695	15,6000	15,6940	1,7067	1,7266
Tallinna Äripank	12,2061	12,3184	15,6232	15,6701	1,7040	1,7203

SULARAHA	USD	USD	EUR	EUR	SEK	SEK
	ost	müük	ost	müük	ost	müük
Krediidipank	12,2130	12,4230	-	-	1,6920	1,7250
Ühispank	12,2232	12,3830	15,5700	15,6995	1,6998	1,7290
Tallinna Äripank	12,2009	12,3236	15,5800	15,6800	1,6736	1,7216

kursid on päeva jooksul korrigeeritavad

Läti, Leedu ja Vene valuuta kursid 22.01.

	RUB	RUB	LTL	LTL	LVL	LVL
	ost	müük	ost	müük	ost	müük
Krediidipank (sular)	0,4290	0,4450	4,4950	4,5770	22,9180	23,4760
(üle)	0,4272	0,4326	4,5157	4,5474	23,0700	23,4200
Ühispank (sular)	0,4250	0,4450	4,5000	4,5700	22,9915	23,4327
(üle)	0,4275	0,4335	4,5157	4,5474	23,0844	23,3514
Tallinna Äripank (sular)	0,4256	0,4344	4,5073	4,5559	23,0842	23,3375
(üle)	0,4282	0,4472	-	-	-	-

kursid on päeva jooksul korrigeeritavad

Muude valuutade kursid 23.01.

	UAH / EEK	PLN / EEK	HKD / EEK			
	ost	müük	ost	müük	ost	müük
Ühispank	2,2300	2,3300	3,3075	3,3508	1,5613	1,6088

kursid on päeva jooksul korrigeeritavad

Kommertspankade intressitooted

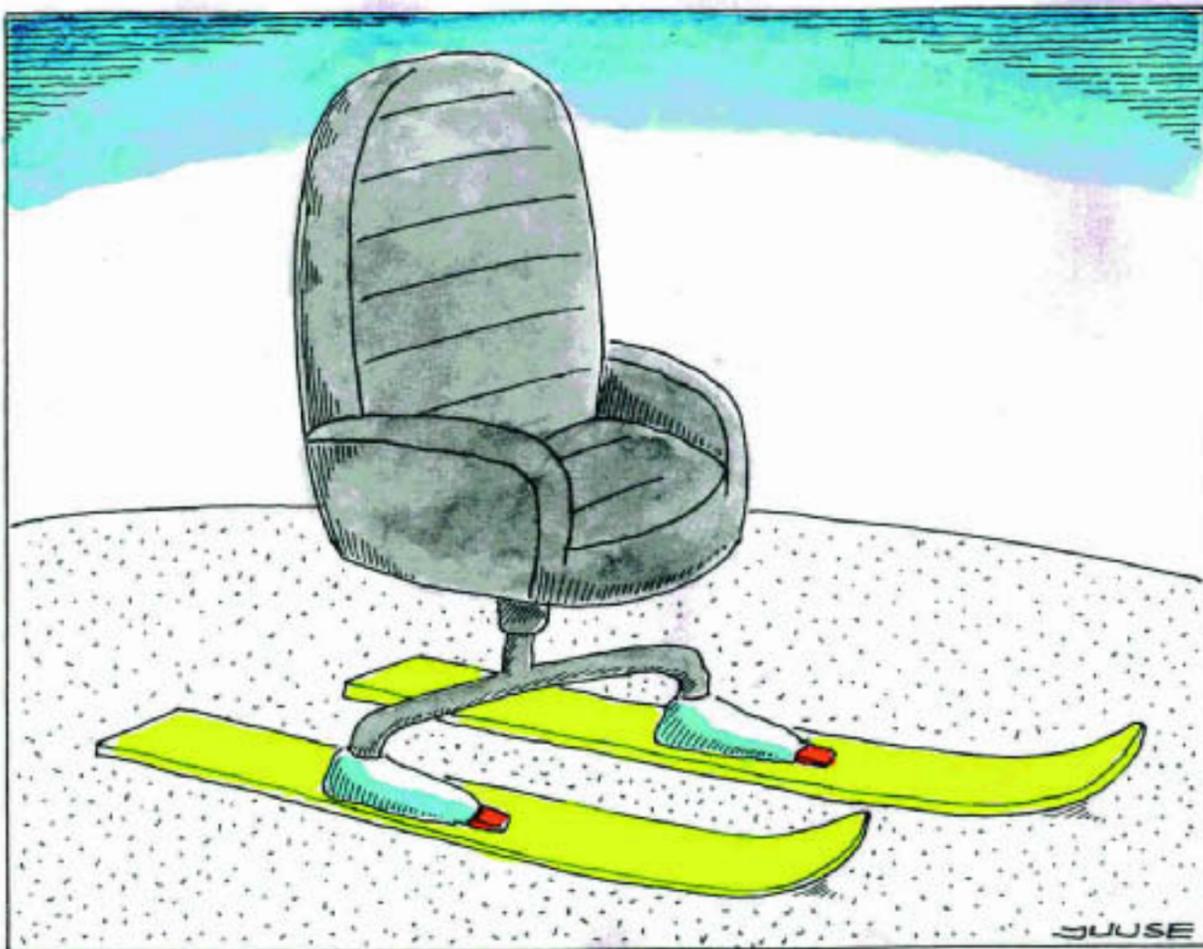
pank	jooksev hoius %			tähtajaline hoius %														
	keskmiselt kuu jäägit	kuu püsijägit	min püsijägit	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	2 aastat	min summa	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	min summa
Sampo Pank	0,25	0,25 ⁽⁴⁾	-	1,75	1,80	1,85	2,05	2,35	2,55	2,60	1000/5000 ⁽⁶⁾	2,05	2,05	2,05	2,10	2,15	2,20	1000/5000 ⁽⁶⁾
Sampo Pank ⁽⁶⁾	0,30	-	-	2,05	2,05	2,05	2,20	2,45	2,70	2,75	1000/5000 ⁽⁶⁾	2,10	2,15	2,20	2,35	2,50	2,70	1000
Krediidipank	0,50	1000 ^(*)	-	2,10	2,15	2,20	2,50	2,65	3,00	3,15	1000	2,10	2,15	2,20	2,35	2,50	2,70	1000
Ühispank	0,20	0,25	-	1,70	1,75	1,80	2,00	2,30	2,55	2,55	2000 ^(*)	1,70	1,75	1,80	2,00	2,30	2,55	2000 ^(*)
Hansapank	0,20	-	-	-	1,75	1,95	2,25	2,50	2,50	2,50	1000/100 000 ^(*)	-	-	-	-	-	-	-
Tallinna Äripank	0,30	-	-	2,00	2,05	2,10	2,40	2,70	3,00	3,10	1000	2,00	2,05	2,10	2,40	2,70	3,00	1000
Nordea Pank	kuni 2,10 (vt tabel ülal)	-	-	1,74	1,75	1,76	1,79	1,82	1,85	1,85	5000 EEK	1,74	1,75	1,76	1,79	1,82	1,85	5000 EEK

kursid on päeva jooksul korrigeeritavad* maks 99 999 EEKi ** nii era- kui jur. isikutele ⁽³⁾ alla 3 kuu 30 000 kr, alates 3 kuud 3000 kr ja alla 1 kuu 100 000 kr ⁽⁴⁾ juriidilise isik ⁽⁵⁾ personaalpankanduse klientidele ⁽⁶⁾ kontoris

arvamus

toimetaja Aivar Hundimägi tel 667 0115, e-post arvamus@aripaev.ee

JUHTKIRI



Muutused Viisnurgas viitavad kehvale äriseisule

Äripäeva arvates on Viisnurga juhatuse esimehe Tiit Arro ametist lahkumise põhjus selles, et ettevõttes tehtud muudatused pole andnud loodetud tulemusi ja veebruaris avalikustatavad Viisnurga 2003. aasta majandustulemused on prognoositust kehvemad.

Aasta tagasi lubas ettevõtte juhtkond lõpetada 2003. aasta kasumiga. Novembri lõpus toimunud kolmanda kvartali majandustulemusi tutvustaval pressikonverentsil olid aga ettevõtte juhid sunnitud tõdema, et 2003. aasta lõpeb kahjumiga. Mõõdunud aasta kolmandas kvartalis teenis Viisnurk 8,4 miljoni krooni suuruse kahjumi, mis valmistat analüütikutele pettumuse.

Kahjum oli ebameeldiv üllatus, prognoosisime kolmanda kvartali kasumiks ligi miljon krooni, kommenteeris Hansabank Marketsi analüütik Mihkel Torim (vt "Viisnurga omanik tahab müüa osa tootmisest", ÄP 27.11.2003).

Neljapäeva õhtul börsile saadetud pressiteatest võib välja lugeda, et ka neljas kvartal oli Viisnurgale oodatust kehvem. "2003. aasta finantstulemusi mõjutavad restruktureerimisega seotud provisjonid ja seetõttu on tulemas ooda-

tust nõrgemad tulemused," kinnitas Viisnurk pressiteates.

Viisnurga nõukogu esimees Joakim Helenius üritas reedel pressikonverentsil jätta muljet, et juhivahetus on loomulik samm. Ettevõtte on keskendunud mööblitootmisele, leidnud endale uued turustuskanalid ning nüüd on vaja Viisnurga tegevjuhiks inimest, kes suudab arendada tootmist. Arro oli Heleniuse hinnangul tugev müügi- ja turundusspetsialist ning tema teeneid ettevõtte rohkem ei vaja. Arvestades seda, et Viisnurk on alles ümberkorraldused käivitunud ja mööblitootmise osas pole suurt edu saavutatud, tundub Heleniuse poolt Arro vabastamiseks toodud põhjendus otsitud.

Viisnurgal on ambitsioonikas eesmärk saavutada Balti riikide mööblituru juhtiv positsioon ja suurendada mööblitootmise mahtu järgneva kolme aasta jooksul kolm korda. Eesmärgi saavutamise eeldab tootearenduse kõrval jätkuvalt panustamist turundustegevusse. Riskantne on Viisnurga puhul

Rootsi sisustuskaubamaja Ikea suur osa. Rootslased moodustavad Viisnurga müügist 30 protsenti. Ikea on nõudlik tellija. Eesti mööblifirmadest on Viisnurk ainsana suutnud Ikea koostööd jätkata.

Tiit Arro pidi neljapäeval Viisnurga juhtliit lahkuma, sest ei suutnud viia ettevõtet 2003. aastal kasumisse.

Mõõdunud aastal viis Ikea suurema osa oma tellimustest Leetu, sest seal on tootmiskulud võrreldes Eestiga väiksemad. Arro on Eesti Päevalehele antud intervjuus öelnud, et Ikea koostöö lõppemine tähendaks Viisnurgale 60 miljonist kroonist ilmajäämist (vt "Ikea viib kalliks osutunud allhanke Eestist Leetu", EPL 04.04.2003).

Mööblitootmisele keskendumise ning uute partnerite otsimisega üritab Viisnurk toimetuse hinnangul vähendada Ikea osatähtsust. Samas ei ole ettevõttes tehtud muudatused veel andnud positiivset tulemust. Viisnurga praegused probleemid võttis hästi kokku Suprema analüütik Triin Palge. Tema sõnul korraldab Viisnurk juba tükk aega asju ümber, aga muutused pole midagi head toonud.

TAUSTAINFO

Viisnurk müüb kolmest divisjonist kaks

Viisnurk keskendub mööblidivisjoni arendamisele

- Mööblidivisjon moodustati 2003. a II kvartalis. Ühendab endas ettevõtte mööblivabriku, liimpuiduvabriku ja metsakeskuse.
- Mööblitootmine on Viisnurga pikimate traditsioonidega tegevusharu. Toodetakse kodusisustusmööblit.
- Liimpuiduvabriku toodang – liimpuitkilbid – on põhiliseks sisendiks mööblitööstusele täispuidust mööbli valmistamisel.
- Metsakeskus kindlustab ettevõtte põhistruktuuriüksuste varustamise puidutoorainega.

Müügis on spordikaupade ja ehituskauba divisjon

- Spordikaupade divisjoni tegevus hõlmab kolme ärivaldkonda: murdmaasuuskade ja jäähokikeppide tootmist ning spordi- ja vabaajatarvete vahendustegevust.
- Ehitusmaterjalide divisjonis toodetakse soojus- ja heliisolatsiooni otstarbel kasutatavaid üldehitusplaate ning seinte ja lagede siseviimistlusplaate.

Allikas: Viisnurk

Arro: toota tuleb seda, mida on võimalik müüa

"Minu peamine ja tähtsam ülesanne Viisnurgas on muuta organisatsiooni eesmärk tootmiselt turundusele. Ehk toota tuleb seda, mida on võimalik müüa. Siis on ettevõtte väärtuslik ja tulemus hea," ütles Viisnurka juhtima läinud Tiit Arro 2002. a sügisel Eesti Päevalehele.

Arro sõnul on tema esimene eesmärk Viisnurga väljatoomine sisemisest kriisist. Kaugem eesmärk on ettevõtte kasumlikkuse tõstmine. Arro jaoks ei ole kasumi teenimine eesmärk omaette. Ta pigem püüab luua eeldused, et kasum tekiks nagunii.

"Kui me suudame vabastada inimese loominguilise energia ja valida õiged eesmärgid, anname aru, mis turul me tegutseme, teeme selgeks, kes on meie kliendid, kellele tooteid pakume, siis jõuame kasumini nagunii. Vaja on teha õigeid asju õigel ajal ja õigete inimestega. Kui seame ettevõtte eesmärgiks lihtsalt kasumi, siis ei pruugi me seda saavutada," rääkis Arro.

Väljavõte 2002. aasta 30. oktoobri Eesti Päevalehes ilmunud artiklist "Suusamüüja, visionäär ja mõisapidaja"

SEISUKOHT

Vabastame väikeautod parkimistasust



Villy Paimets
Äripäeva reporter

Kitsaste liiklusolude parandamiseks ja puhtama keskkonna nimel peaksid nii riik kui ka kohalikud omavalitsused hakama müüdavatele autodele tähelepanu pöörama. Ei ole saladus, et Eestis ja eriti Tallinnas on liiga palju sõiduaautosid ning valdavalt reisib igas masinas vaid selle juht.

Ettepanek: riik ja kohalikud omavalitsused peaksid soodustama väikesemootmeliste ja väikese mootorimahuga autode ostmist. Eriti tuleks soodustada igasuguste hübriidautode, olgu see siis elektri- või vesinikmootoriga, soetamist. Riigipoolseks abinõuks võiks olla

väikeste autode vabastamine käibemaksust. Kohalik omavalitsus (näiteks Tallinn) võiks kõik alla 3 meetri pikkused või alla 1-liitrised autod parkimistasust vabastada.

Mullu müüdi Eestis ligi 13 000 uhiut bensiinimootoriga sõiduauto, millest vaid 3%-l jäi mootori töömaht alla ühe liitri, kokku oli aastalõpu seisuga autoregistrikeskuses arvel üle 400 000 sõiduauto.

Eelmisel kevadel Lõuna-Euroopas ringi sõites ei näinud me läbitud 10 000 kilomeetri jooksul kusagil nii uusi ja nii suuri autosid kui kallil kodumaal, näiteks Peugeot 307 on Vahemere-äärsetes riikides suur auto.

Ka Hollandis ja isegi Saksamaal jääb tänavapildis nähtu põhjal järeldades keskmise sõiduauto suurus meie omale alla.

OFFSHORE

firmad
pangad
fondid
töökemid
kaatrid

655 8128
655 6825
655 6100
050 54 760
www.sfi.ee

EESTI FIRMAD

SFI SUNTIGER FIVE INTERNATIONAL

Üle 30 aasta kogemusega Soome firma,
mis toodab katuseprofiilpleki valmistamise masinaid ning müüb
ja paigaldab profiilplekki tööstusele ja ehitustele Soomes

otsib

EHTUS- JA KATUSETÖID TEOSTAVAT FIRMAT EESTIS

Huvid oleks masinate müük ja/või ühisfirma asutamine.
Meie senised suuremad turud on peale Soome Saksamaa,
Poola, Rootsi ja Venemaa.

Täpsemat teavet saab: Jorma Mannermaa
Eriste-Kate KY Tel +358 53 400 181
Ruotsinsalmenkatu 12 Faks +358 53 400 184
PL 28, 48101 Kotka www.eriste-kate.tehonetti.com

AS TEHO pakub soodsalt

PUISTEMATERJALE

Punane 66
Tallinn
tel 635 2222
faks 635 1457
info@teho.ee

Graniidisõelmed väikepakendis - 50 kr/25 kg
Graniidisõelmed - 530 kr/tonn
Paesõelmed - 350 kr/tonn
Tänavasool - 885 kr/tonn

LIIMISEADMED

- PVA-liimidele, mööbli- ja puidutööstusele
- kuumsulatusliimidele
- kuumliimipulgad pakendite liimimiseks

UUS KAUP!

- liimirullid 72-180 mm

Tel 656 3312,
mob 056 569 482
pakarte@pakarte.com
www.pakarte.com

T PARTS
USA AUTODE VARUOSAD

Chrysler • Jeep • Chevrolet • Ford

HOOLDUS & REMONT

WWW.TOPPARTS.EE TEL (0) 678 1888

VÄLJA RENTIDA BÜROOPIND

Pärnu kesklinnas
• 270 m² • terve korrus
• 20 eri suurusega kabinetti • hea asukoht
• tasuta parkimine

Info tel 443 0772

ALTUS CONSULT
FIRMADE ASUTAMINE JA MÜÜK

Tõnismägi 3a, tel 646 3760
info@altus.ee
www.altus.ee

MÜÜA suitsutsehh, kala-
töötlemis-, pakendamise- ja
konservliini ja 4 külmkambrid
kogumahtuvusega 500 t

Tel 053 841 677, invest2@hot.ee

RAAMATUPIDAMISTEENUSED
Maksudeklaratsioonid, aastaaruanded
AUDIITORTTEENUSED

UUS! Samade teenuste osutamine Soomes

Ratonelli OÜ • Tallinn, Laki 14
Tel (0) 651 7775, +358 40 820 3340
krebane@online.ee

Firmade asutamine Tartus ja Narvas
jurist@dialog.ee

Tartus 734 4 990
Narvas 356 0494

Pikaajalisele **RENDILE ANDA VIILHALL** (15x36 m) asukoha-
haga Liimi 3, Tallinn, pooles pik-
kuses 2korruselise (kontoriruumid,
tööliste olmeruumid), pooles pik-
kuses tootmis- ja laopind, kõrgus
6,05 m, varustatud 2 t tõstetellega.
Kaugküte (rekonstrueeritud
omaette soojusõlme ja soojam-
õõtjatega), vesi, kanal-, installeeritud
elektrivõimsus 3x80A/380V.
Edaspidi väljaostu võimalus.

Täiendav info ja tutvumisvõimalus
tel 656 3532, AS Signaal.

HANSA CONSULT
VALMISFIRMA 7900.-
FIRMADE ASUTAMINE
REGISTRIMUUDATUSED

Tartu mnt 14, Tallinn 10117
Tel 6616 417, 050 15 355
www.hansaconsult.ee

Raudtee-ehitusfirma müüb:
RAUDTEEKRAANA KQ3-163 (pärsast
kap-remonti) ja **DRESIIN AGMu**

Info 051 77 412 või 052 97 654

KOMMENTAAR ■ Justiitsministeeriumi koostatud äriseadustiku muutmise eelnõule

Äriseadustik selgemaks!



Urmas Volens
justiitsministeeriumi
erajõuise talituse
juhataja

Justiitsministeerium on koostanud äriseadustiku muutmise eelnõu, milles sisalduva 274 muudatuse eesmärk on äriühingute tegevusega seotud reeglite lihtsustamine. Mõned eelnõu sätted on pärinud Äripäevas kriitikat ja sestap ka järgnevad selgitused.

1. Juhatusel liikme tasu vähendamine. Kehtiva äriseadustiku järgi võib juhatusel liikmele maksta tema ülesannetele ja äriühingu majanduslikule olukorrale vastavat tasu. Pikka aega oli küsitav, kas tasu vastavust ühingu majanduslikule olukorrale hinnatakse ühekordselt tasu määramisel või saab seda majandusliku olukorra muutudes üle vaadata. Täna-seks on võlaõigusseadus ja ka riigikohtu praktika sellele küsimusele juba vastuse andnud. Tasu saab vähendada.

On igati õiglane, et juhatusel liikme tasu sõltub tema juhitava äriühingu käekäigust. Välistatud peaks olema, et pankroti korral jäävad võlausaldajate nõuded rahuldamata juhatusel liikmete hüügeltsu tõttu. Praktikas on sel juhul juba täna võimalik kohaldada võlaõigusseaduse § 97, mis sätestab, et kui lepingu sõlmimise aluseks olnud asjaolud muutuvad ja poolte kohustuste vahetuse seetõttu paigast nihkub, võib nõuda lepingu muutmist. Seega saab äriühing ka täna nõuda juhatusel liikme tasu vähendamist.

Eelnõuga tehtav muudatus määratleb üheselt tingimused, mille korral tasu vähendamine on lubatud. Esiteks peab ühingu majanduslik olukord olema oluliselt halvenenud nii, et seniste hüvede võimaldamine ju-

hatuse liikmetele oleks osatõulu suhtes äärmiselt ebaõiglane. Halvenemine peab olema toimunud tagantjärele. Osanikud või nõukogu ei saa tasu vähendada vaid seetõttu, et peavad algselt määratud tasu liiga kõrgeks. 13. jaanuaril justiitsministeeriumis toimunud ettevõtjateorganisatsioonide ümarlaval lepiti kokku, et tasu vähendamiseks peab äriühing esitama koostuse hagi. Juhatusel liikme võib tasu vähendamise korral temaga sõlmitud lepingu ühekuulise ettetatamisega üle öelda.

2. Juhatusel liikme vastutus. Kehtivas õiguses on juhatusel liikme kohustused ja vastutus sätestatud umbmääraselt. See on ohtlik eeskätt juhatusel liikmete seisukohast, kuna koostuse võib vastutus saada üsna ootamatud piirid. Nii näiteks on riigikohus kehtiva seaduse alusel otsustanud, et juhatusel liikme vastutab ka tema juhitava äriühingu poolt rendilepingust tulenevate kohustuste täitmata jätmise eest, kui ta ei tõenda, et kohustused jäid täitmata temast sõltumatu asjaolu tõttu. Sellist praktikat ei saa pida soovitatavaks. Seadusega on vaja tagada, et juhatusel vastutus ei oleks määratud nii laialt, et ei saa võtta normaalseid äririske.

Juhatusel liikme vastutuse hindamisel on õige lähtuda sellest, et tema peamine kohustus on tegutseda äriühingule majanduslikult kõige otstarbekamal viisil. Vastutuse reeglid on eelnõus sõnastatud järgmiselt: juhatusel liikme peab oma kohustusi täitma korraliku ettevõtja hoolsusega; juhatusel liikmed, kes on oma kohustuse rikkumise tekitanud kahju äriühingule, vastutavad tekitatud kahju hüvitamise eest solidaarselt; juhatusel liikme vabaneb vastutusest, kui ta tõendab, et on oma kohustusi täitnud korraliku et-

Juhatusel liikme vastutab otsuste täitmisel tekkinud kahju eest

- kui nõukogu/üldkoosoleku otsus oli ebaseaduslik või vastuolus äriühingu põhikirjaga;
- kui juhatusel liikme teadis otsuse ebaseaduslikkusest või kahjulikkusest või ei teadnud sellest raske hooletuse tagajärjel;
- kui äriühingul puudub vara, mille arvel saaks rahuldada võlausaldajate nõuded.

NB! Juhatusel liikme vastutab eelnõu järgi nõukogu või üldkoosoleku otsuse täitmise tõttu tekitatud kahju eest üksnes juhul, kui samaaegselt on täidetud kõik eelpool loetletud tingimused.

Allikas: Urmas Volens

tevõtja hoolsusega. Protesti on tekitanud säte, mille kohaselt ei vabane juhatusel liikme teatud juhtudel vastutusest ka juhul, kui ta tegutses vastavalt üldkoosoleku või nõukogu otsusele. Esmapiilgul tundub see arusaamatu, eriti kui aktsionärselti juhtimist kujutatakse ette rangelt hierarhilisena, kus madalam organ täidab vastuvaidlematult kõrgema käsku. Nii see üldjuhul ka on, kuid äriühingu juhtimismudel ei ole üles ehitatud vaid sellele.

Üksnes juhatusel on seaduse järgi kohustus tegutseda äriühingule majanduslikult kõige otstarbekamal viisil. See on ka loomulik, igal aktsionäril on oma huvid, mis võivad erinevate teiste aktsionäride omadest ja ka äriühingu omadest.

Juhatusel liikme ei tohi asuda tankisti rolli

Neist huvidest lähtudes valivad aktsionärid nõukogusse enda esindajad. Kui nõukogu peaks näiteks mõne üksiku aktsionäri huvidest lähtudes langetama otsuse müüa võileivahinna eest maha äriühingu vara, ei tohiks juhatusel liikme asuda tankisti rolli, kes selle tehingu vastutust kartmata ning võlausaldajaid ja teisi aktsionäre pika ninaga jättes lõpule viib.

3. Ebaseaduslikult saadu ta-

gastamine. Kolmas kriitiline sättemist leidnud eelnõu osa on äriühingu osanikule/aktsionäri-
le tehtud ebaseadusliku väljamakse tagastamine. Sarnane regulatsioon kehtib ka täna, olles siiski piiratud üksnes ebaseaduslikult makstud dividendide tagastamise kohustusega ning tagastamist saab nõuda üksnes äriühing ise.

Vältimaks raha väljakantimist äriühingutest laiendab eelnõu seda põhimõtet kõigile ebaseaduslikele väljamaksetele ning näeb ette, et ka äriühingu võlausaldaja saab nõuda, et osanikud/aktsionärid tagastaksid ebaseaduslikult saadu. Võlausaldaja poolt nõude esitamise tingimused on, et võlausaldajal ei ole õnnestunud äriühingu vastu alustatud täitemenetluse käigus oma nõudeid rahuldada. Võlausaldaja ei saa nõuda ebaseaduslikult saadu tagastamist endale, vaid üksnes äriühingule. See tagab tagasinõutud vara võrdse jaotamise kõigi võlausaldajate vahel äriühingu pankroti korral. Osanikele senises suuremate kohustuste panemisest või äriühingute piiratud vastutuse põhimõttest eemaldumisest siinkohal rääkida ei saa. Eeltoodust nähtuvalt ei ole äriseadustiku muutmise eelnõu suunatud ettevõtjate reeglite kehtestamisele.

KOMMENTAAR ■ USA valitsuse uus rõhuasetus tuumarelvade kasutamisele

Tuumarelvastumise uks on uuesti avatud

Dianne Feinstein

California osariigist valitud USA senaator

USA valitsuse uus rõhuasetus tuumarelvade kasutamisele ei ole vääriks tähelepanu osaliseks saanud. Sellest on kahju. Kui Põhja-Korea ja Iraani ambitsioonid on varjatud ja Lõuna-Aasias toimub tuumarelvastumise võidujooks, peab USA olema juhtivaks jõuks nii sõnas kui teos. Selle asemel tundub Bushi administratsioon toimivat vastupidiselt: paljud USA juhtkonna tegevused ja suurem osa valitsuse retoorikast võivad tuumaahvardust suurendada.

Bushi administratsiooni ülevaade seisukohtadest tuumarelvade osas 2002. a jaanuaris andis märku suuremast muutusest USA tuumapolitikas, mis integreerib tuumarelvade tavaliste ründehenditega ja ähmas tab piirid tavarelvastuse ja tuuma-

relvade vahel. Ülevaade määras ka kindlaks stsenaariumid, kus USA võib tuumarelvade esimesena kasutada isegi nende riikide vastu, mis ise tuumarelvade ei oma. USA-l ei ole kunagi olnud poliitikat, mis välistaks esimesena ründamise.

21 mln relvateaduse

Küsisin USA Senati energia- ja loodusressursside komisjoni energiainistrilt Spencer Abrahamilt, kelle ministeerium vaatab üle USA tuumarelvade teadus- ja arendustööd, kas Bushi administratsioon soovib välja töötada uusi tuumarelvade. Abraham ütles, et see ei ole nii ja tema ministeerium uurib üksnes olemasolevate relvade täiustamise võimalusi. Ometi pole kahtlust, et Bushi administratsioon hakkab uusi tuumarelvade välja töötama. Bushi

administratsiooni poolt tagant tõi tagatuna kinnitas USA Kongress 21 mln dollari eraldamise tuumarelvade teadus- ja arendustööks.

Väitlesin ja hääletasin nende uute tuumarelvade vastu USA Senatis. Tuumarelvastumise uks on ilmselgelt uuesti avatud. See lähenemisviis ei ole USA riiklikes huvides ega kooskõlas Ameerika traditsioonide ja väärtustega. Tuumarelvade esimesena kasutamine USA poolt tuumarelvadega vastamine rikkub nii lihtsalt sõjapidamise kui ka USA militaartraditsiooni keskeid tõekspidamisi.

Ma arvan, et USA peab tuumarelvade kehtestama väga kõrgeid rahvusvaheliseid standardeid. Kui Ameerika seda ei tee, võib see väga tõenäoliselt julgustada teisi välja töötama omaenda standardeid ja omaenda tuumaarsenale. See tundubki toimuvat. Nii India kui Pakistan on tuumariigid ja nendevahelise verise sõjapidamise ajalugu on Lõuna-Aasiale peamine ja jätkuv oht. Kui üks neist riikidest haakub mõtteviisiga, mis Bushi administratsiooni uues tuumapolitikas sisalduv, on mõlemal piisavalt põhjust tuumarelvade veel enam oma plaanidesse integreerida.

Ajal, mil USA häbimärgistab teatud riike "kurjadena", osaliselt tuginedes nende puudlustele omada tuuma- ja massihävitusrelvi, peab ta olema eriti hoolikas omaenda valikute ja võimaluste kaalumise suhtes. Kui USA ei ole ettevaatlik, võib tema uus positsioon tuumarelvade osas nende vohamist provotseerida, selle asemel et seda ennetada.

© Project Syndicate

KOLUMN

E-valimiste piirangud tulenevad põhiseadusest

Eestis arutatakse praegu infotehnoloogia rakendamist e-valimistel. Paraku ei suuda või ei taha paljud mõista e-valimiste ühiskondlikku olemust. IT rakendamise asemel valimiste teenistusse soovivad teatud jõud kasutada e-valimisi omakasupüüdlisel poliitilistel ja ärieesmärkidel.

Seejuures ei pörkuta tagasi ka Eesti põhiseaduse mõtte ja kirjatähe eiramise ees, seades ohtu demokraatia arengu Eestis. E-valimistel tekivad probleemid eelkõige valijate võrdse kohtlemise ja hääletamise salajasusega.

Valijate võrdne kohtlemine tähendab seda, et nad hääletavad ühesugustes tingimustes. Selleks seatakse sisse valimisjaoskonnad, mis seaduses ettenähtud personali, ruumide ja tehnilise varustusega tagavad hääletamisel kõigile võrdse võimaluse vaba tahte avaldamiseks.

E-valimiste rakendamisel tähendab valijate võrdse kohtlemise põhimõtte järgimine seda, et kõigis valimisjaoskondades on valimisteks hääletuskabiini üles seatud valimisprogramm, kõigile valijaile arusaadava juhendiga arvuti. ID-kaardiga valija siseneb pärast isiku tuvastamist (ID-kaart peab olema omaniku käes) arvutiga kabiini ja hääletab. Hea on see, et välditud on valimisedeli kadumise võimalus, näiteks ühest jaoskonnast teise saatmisel, või sellega manipuleerimine, näiteks asendamiseks teisega, kiireneb hääle lugemine.

Tuleks sisse seada e-kabiinid

Probleemid e-kabiini sisseseadmisel tulenevad Eesti vaesusest. Paljudes piirkondades on sidetehnika veel vana ja ebakindel, mis seab ohtu hääletusprotsessi ja kõigi andmete adekvaatse edastamise keskklassidesse. Nüüdisaegse sidetehnika paigaldamine ja kõigi valimisjaoskondade arvutitega varustamine on väga kulukas. Lähiaastail pole Eestis majanduslikel põhjustel võimalik e-valimistel saavutada valijate võrdset kohtlemist.

Valimiseelise salajasus. Valija peab hääletamisel olema üks oma südametun-

Janno Reiljan



Kuna Eestis alles alustatakse e-valimiste tarkvara loomist ja katsetuste-auditeerimise protsess nõuab palju aega, siis pole e-valimised lähiaastail võimalikud.

nistuse, huvide, sümpaatiate ja antipaatiatega paberist või virtuaalse valimisedeli ees. Ka e-valiku salajasus on tagatud ainult valimisjaoskonna e-kabiinis. Lisaks sellele tekivad hääletustulemuse fikseerimise, edastamise ja hoidmise tarkvara probleemid. Tarkvara peab olema sõltumatute kontrollorganite poolt katsetatud ja auditeeritud.

Hääletaja isikuandmed ja tema valimiseelistus tuleb kohe pärast hääle fikseerimist lahutada, et vältida vähimigi võimalus isiku valimiseelistust välja peilida. Pärast tarkvara auditeerimist ja kõlblikuks tunnustamist peab selle valimiskasti eeskul "pitseerima" ja kogu programmvarustusele ei tohi olla ühelgi isikul ligipääsu.

Vastasel korral pole välistatud valimistulemustega manipuleerimine. See omakorda aga tähendab erakordselt kõrgeid nõudmisi tarkvara töökindlusele, sest mingit "putitamist" ei saa olla. Kuna Eestis alles alustatakse e-valimiste tarkvara loomist ja katsetuste-auditeerimise protsess nõuab palju aega, siis pole e-valimised lähiaastail võimalikud.

E-valimiste põhiseaduslike probleemide lahendamise asemel levitatakse Eestis hoopis anekdootlikke ettepanekuid. Iga ID-kaardi omanik otsigu endale ise ID-kaardi lugejaga arvuti ja sealt ta võibki hääletada! Hääleostja, töandja, maffiaperekonna ristiisa või kes tahes võib olla hääletaja selja taga tema valimiseelistust jälgimas.

Käsitus sobib huumoriajakirja

Valija võimalus oma ID-kaart järgmise arvuti prakku pista ja eelmise hääletuse tulemus üle hääletada tähendavatki põhiseadust ümber mõtestades salajasust. Kui hääle müüakse e-hääletuse viimasel tunnil, siis võivad valija minna valimisjaoskonda oma otsust lõplikult üle hääletama. Seega peaks valimisjaoskonnas ikkagi olema arvuti ümberhääletaja e-valimise tulemuse tühistamiseks. Sellest järeldub omakorda, et e-hääletuse eelistus ei ole oma andjast lahus, vaid on tema ID-kaardi andmete alusel identifitseeritav.

Valimisjaoskonnas üle hääletamas käimist ei saa samuti kuidagi salajaseks teha, sest seda jälgivad kümned silmapaariid. Valimiste selline käsitus on tänuväärne materjal huumoriajakirja toimetajale. Samast ooperist on ka ametnike ettepanekud, et süsteemile tuleb juba praegu hakerid kallale saata. See on samaväärne ettepanekuga, et kurikaelte tuleb anda võimalus harjutada Eesti Panga varakambris sisse-murdmist. Poliitikute või riigiametnike poolt esitatuna kujutavad sellised ettepanekud otsest rünnakut demokraatia ja põhiseaduse vastu.

Janno Reiljan on Riigikogu Eestimaa Rahvaliidu fraktsiooni aseesimees, TÜ välismajanduse professor

KOMMENTAAR ■ Rootsi kogemus elektrienergia müümisel tarbijatele

Kauglugemissüsteem aitaks võita uusi kliente



Meelik Gornoi
ASi Ektaco programmeerija

Kauglugemine (*automated meter reading, AMR*) on elektri-, gaasi-, vee- ja soojusarvesti ning muude kuluarvestite automaatne lugemine. Kauglugemissüsteem võimaldab lugeda, koguda andmebaasi ja analüüsida klientide ja arvestite andmeid. Elektritarbijad Rootsis on kritiseerinud teenusepakkujaid ebatäpsete ja segaste arveste pärast. Elektriarvestite näite korjatakse käsitsi vaid kord aastas ja vastavalt sellele tehakse kliendiga tasaarveldus.

Kaitsmaks tarbijate õigusi võeti 2003. a alguses Rootsis vastu seadus, mis nõuab elektritarbijate kogumist kõigilt klientidelt vähemalt kord kuus alates juulist 2009. Põhimõtteliselt kõik Rootsi elektrienergia jao-tajad peavad installerima uued

elektriarvestid ja kauglugemissüsteemid.

Pärast Rootsi elektritootmise turu avanemist ja tihenunud konkurentsi on elektrihinnad langenud nii madalale, et elektritootjad ja jaotusvõrkude omajad vajavad uusi teenuseid võitmaks kliente. Üks võimalus pakuda tarbijatele lisateenuseid ja võita kliente on installeerida kauglugemissüsteemid.

Hüved tarbijale: maksimine vastavalt tarbitud ressursile; mugav maksimine; tavainimesele lihtsalt mõisteta- vada arved; ettemaks puudub; kergem vahetada elektrivarustajat; paindlikud tariifid.

Hüved Rootsi elektritootjale ja jaotusvõrkude omajatele: vähem rahulolematuid kliente; vähem kõnesid klienditeenindusse segaste arveste pärast; varguste ja kadude kiire tuvasta-

mine; detailne ja lihtsasti analüüsiv informatsioon; koormuse ennustamine.

Kauglugemissüsteem võimaldab lihtsalt sisse viia uusi tariife ja seega muuta klientide tarbimisharjumusi, ühtlustades tarbimist vähem kriitilistele ajahetkedele. Süsteem võimaldab kiiresti avastada probleeme jaotusvõrgus. Näiteks järsk tarbimise langemine nulli võib tähendada, et tarbijat

ei ole kodus ja tarbimist ei toimu, mõttesüsteem on rikkis, arvesti on vigane.

Pidev ebanormaalselt kõrge tarbimine viitab samuti suure tõenäosusega mõttesüsteemi riketele. Kuna kauglugemissüsteem on väga paindlik, saab alarmipiire seada vastavalt iga kliendi tarbimisharjumustele. 2002. a lõpus võttis Rootsi suurim elektritootja ja jaotusvõr-

kude omaja Vattenfall vastu otsuse installeerida kauglugemissüsteem kõigi oma klientide juures. Vattenfall plaanib investeerida 150 mln eurot, mis teeb investeeringust nende ajaloo suuruselt teise – pärast investeeringuid uutesse aatomielekt- rijaamadadesse. Arvutuste kohaselt peaks nende süsteem end ära tasuma 10 aastaga, füüsiliselt eluiga võib aga ulatuda 15–20 aastani.

Ka Itaalias liigutakse kiirelt kauglugemissüsteemi suunas ning Norras ja Soomes on lähiaastate peamiseks energeetika arengusuunaks peetud just seda. Eesti turule pole suvalisi kauglugemissüsteeme võimalik üks ühele kohandada. Küll aga on Eestis investeeringute tasuvusaeg oluliselt lühem, kuna kokkuvõtteid on suurem. ELi tavasid arvestava kliendisõbrali- ku teeninduse arendamisel võimalus kokkuvõttes veelgi suureneb, mis kokkuvõttes tõstaks Eesti energeetika efektiivsust.

VIIS
AASTAT
TAGASI

Äripäev

26. jaanuar 1999

Juuratudeng kaebas Telekomit peale

Tartu Ülikooli õigusteaduskonna üliõpilane Tanel Järvet on esitanud kohtutele kokku 12 hagi ning kaebust, mis on suunatud Eesti Telekomit aktsiamüügi peatamisele ja Eesti Telefoni kontsessioonileppe tühistamisele. Järvet on esitanud hagi näiteks Eesti Telekomit restruktureerimislepingu tühistamise tunnustamiseks, Eesti Telekomit sundlõpetamiseks, Telekomit valduses oleva 359 miljoni kroonise võlakirja väljanõudmiseks ja selle arestimiseks jt.

Hetkekeis: Ühtegi Järveti hagi ei rahuldatud.

MAAKONNAKOMMENTAAR

Põlva kärbib koole



Mati Määrts

Põlvamaa omavalitsustes on parasjagu mõistmatust ning ka vastuseisu tekitanud maavalitsuses valminud hariduskorralduse arengusuunad, milles haridusametnikud soovivad aastaks 2013 muuta põhikooliks ühe gümnaasiumi ja kaks keskkooli, kaks põhikooli ja kolm algkooli sulgeda ning kuni seitse põhikooli ku- jundada algkooliks. Nii näiteks jääks Ahja valda keskkooli asemel põhikool, Kanepi valda gümnaasiumi ja põhikooli asemel põhikool ja algkool. Mikitamäe valla ainuke põhikool muutuks algkooliks, Kõlvassa aga on kahe keskhari- duse andva õppeasutuse asemel plaanitud üksnes üldgümnaasium.

Maavanema kt Koit Nook mõnab, et soovi korral on võimalik säilitada peaaegu kõik olemasolevad koolid ka aastal 2010 ja isegi 2015, kuid valdav osa neist töötab sel juhul minimaalse õpilaste arvuga ning paljudel juhtudel on tegu liitklassidega. Igal juhul soovib maavalitsus koolide pidajatel loobuda lootusest, et ehk õpilaste arv kunagi kasvab, ning teha lähiajal selge otsus, kus nende lapsed koolis käima hakkavad. Haridusametnikud usuvad, et enamikku praeguseid

Igal juhul soovivad maavalitsus koolide pidajatel loobuda lootusest, et õpilaste arv kunagi kasvab.

koole on võimalik säilitada algkoolidena, isegi, kas see majanduslikult mõttekas on.

Kui 1994. a õppis maakonna 30 koolis 5311 õpilast, siis 2003. a sügiseks oli õppureid 4865. Vaid kaheksas koolihoones on õpilaskohtade ja õpilaste arv enam-vähem vastav, neljas koolis on õpilasi rohkem kui projekteeritud kohti, ülejäänutes aga oluliselt vähem. Nii praegustes algkoolides kui ka gümnaasiumides on kasutamata umbes 300 kohta, põhikoolides aga üle 1000 koha.

Kaht põhikooli ja üht algkooli pidavasse Mooste valda jätkaksid ametnikud kõigest kaks algkooli, millele vallavanem Ülo Needo sugugi päri pole. Mooste ja Kauksi põhikoolis õpib praegu vastavalt 115 ja 110 last ning nende edasikestmine on kirjas ka omavalitsuse arengukavas. Võib kõne alla tulla üksnes 7 õpilasega Rasina algkooli sulgemine või siis selle muutmise näiteks Mooste põhikooli filiaaliks.

Kui maal lubatakse klass avada nõutud 10 asemel 8 õpilasega, oleks Needo igati rahul. "Ülejäanu peaks olema juba valla mure," lausus ta. Et omavalitsus saavutaks eesmärgi, vaadake rohkem kui kolm aastat, selles ma ei kahtle. Aga et kardinaalsete muudatustega etteantud tähtjaks, 1. aprilliks päri ei olda, võib juba täna kindel olla.

Mati Määrts on Põlvamaa ajalehe Koit uudistetoimetaja

Äripäev

peatoimetaja: Igor Rõtov
väljaandja: Äripäeva Kirjastuse AS
Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn
tel: (372) 667 0111
(372) 667 0222
faks: (372) 667 0265
(372) 667 0165
e-post: aripaev@aripaev.ee
WWW: http://www.aripaev.ee

Toimetuse e-post: aripaev@aripaev.ee
tel: (372) 667 0111
faks: (372) 667 0265
Reklaamiosakond e-post: reklaam@aripaev.ee
tel: (372) 667 0105
faks: (372) 667 0200
Tellimine ja levi e-post: register@aripaev.ee
tel: (372) 667 0099
faks: (372) 667 0300
Tellimishind 12 kuuks 2100 kr
Tellimine internetis http://pood.aripaev.ee
trükk: AS Kroonpress

Toimetuse võtab endale õiguse kirja ja kaastõid vajaduse korral lühendada. Toimetuse kaastõid ei tagasta. Kõik ajalehes Äripäev ja tema lisades avaldatud artiklid, fotod, teabegraafika (sh päevakajalised, majanduslikud, poliitilised või religioossed teemad) on autoriõigusega kaitsitud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma Äripäeva Kirjastuse ASi kirjaliku nõusolekuta keelatud.

Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukokusse, pn@eall.ee või tel (372) 646 3363

Tõke sillal peatas metsaveokid

Äripäev



Metsaveokeid sõitis palju, eks nad tahtsid teed lühemaks lõigata, räägib lõksuks muudetud Jõeküla sillast kohalik elanik Kurmet Jaadla.

Anne Oja

anne.oja@aripaev.ee

A

Veokid asusid vutama niipea, kui Järvamaad ja Jõgevamaad eraldavale jõe kerkis sõjaväe-õppuse käigus sild. Ameerika Ühendriikide ehitustraditsioonidele vastav tankisild. Läbinisti metallist, kuuetonnis kande- võimega.

Edasi-tagasi saalivad rasked masinad lõhkusid läbi Endla looduskaitseala lookleva tee. Inimtühi piirkond oli ideaalne metsavargusteks.

Viimased poolteist nädalat, mida Jaadla koos ühe teise noormehega silla kõrval majas on veetnud, valitseb aga metsade vahel vaikus. Sillale lip-pav koeranähvits nuusutab uudistajaid. Haugub ja pöördub tagasi.

“Sellest tankisillast tegime metsaveokitele lõksu,” selgitab Koeru vallavanem, varem poliit-seis töötanud Jaago Kuriks. Kuu aega tagasi paigaldas omavalit-

sus sillale koorma kõrgust pii-ravad tõkised. Ükski korralik metsaveok sealt alt enam läbi ei pääse. Kui hoiatavaid silte tee perves tähele ei pane, puudub veokil silla juures ka võimalus ümber pöörata.

Kohalik perearst, Koeru val-lavolikogu esimees Riina Lääne kiidab allikavett. Rahvas usub, et see tervendab. Värskesse lumme jäänud jäljed näitavad, et ka täna on mitmed autooma-nikud käinud, kanistrid kaasas, vett ammutamas.

Sopaallikas, Purskav allikas, Valteri kae, Norra allikas, näi-tab Lääne igauht eraldi. Siit tee-

otsast saab pereni, kes elab metsasügavuses aasta läbi. Va-nemad inimesed, räägib koha-lik arst.

Esimesel väljakutsel siikan-ti, meenutab Lääne, oli pime, kõrged hanged, üle tee jooksis orav, hüppasid metskitsed ja jä-nesed. Nii üksildane paik, et al-les paar aastat tagasi polnud elektritki.

“Ükski metsaveok pole minu teada veel lõksu jäänud, nad pole lihtsalt enam siia tulnud,” kirjeldab Kurmet Jaadla. Öösiti valitseb jälle vaikus. Taamal kaarduvad tee kohale lumised kuused.

VALUUTAKURSID

23.01.2004

USD 12,26 EEK

SEK 1,71 EEK

LVL 23,20 EEK

EUR 1,27 USD

ÄRILAUSE



ärimees

Jaan Manitski

Kui nad valivad endale advokaadid, kellel ei ole hea tervis, siis see asi võib mitu aastat kesta veel.

Kommenteerides kohtuvaidlust ärimees Endel Sifiga. Äripäev 23.01.2004



Koeru vallavolikogu esimees Riina Lääne Endla looduskaitsealal asuval sillal, millele paigaldati kõrgust piirav tõkkepuu, et metsaveoautod sealt läbi ei saaks.

Foto: Raul Meie

RAAMATUPIDAMISTEENUSED • KONSULTATSIOONID

äriühingutele, korteriühingutele, mittetulundusühingutele, FIE-dele



VESIIRI KONSULTATSIOONID Tel (0) 614 0820 Faks (0) 655 6007, e-post info@vesiir.ee, www.vesiir.ee

LIINIHOOLDUSE EESTI OÜ

soovib leida koostööpartnerit,

kellega arendada välja Valga linnas ca 5000 ruutmeetri suurune toidu- ja esmatarbekaupu müüv

KAUBANDUSKESKUS.

Vajaminev kinnistu olemas.

Täpsem informatsioon: Krister Laas

Liinihoolduse Eesti OÜ Valga 68205 Roheline 6-7

tel 050 94833, faks 076 61433 liinihoolduse@hotmail.ee

Palju soodsaid lahendusi

BÜROOTOOLID BÜROOMÖÖBEL PEHME MÖÖBEL

www.eve.ee



EVE MÖÖBEL

TALLINN: Narva mnt 13A tel. + 372 6143190 faks + 372 6143192 VORU: Liiva 16A tel./faks + 372 78 21609